

ΘΕΜΑ

Σοκ από τους δασμούς στα αυτοκίνητα

Σελ. 10

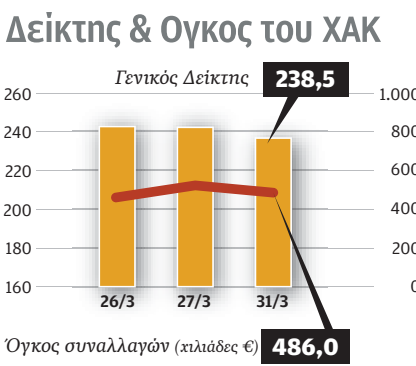

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΜΕΡΑ

Σημαντικές επιπτώσεις στην αγορά των ΗΠΑ, βαρύ πλήγμα σε Ευρώπη και Ασία

Ο ΚΕΡΑΙΣΜΕΝΟΣ

Αλώβητη αναμένεται να μείνει η Tesla του Ελον Μασκ

Με Nurofen, ο πονοκέφαλος δεν θα χαλάσει τη στιγμή.

ΑΦΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΟΝΟ ΣΕ ΕΜΑΣ

ΟΙ ΟΙΚΟΙ ΓΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Στοχευμένες και με μέτρο οι ελαφρύνσεις

Στο επίκεντρο της ελληνικής κυβέρνησης βρίσκεται η κοινωνική πολιτική. Σχεδιάζει πακέτο μέτρων αξιοποιώντας τα έσοδα που θα προκύψουν από τη μείωση της φορολογίας. Οι οικoi αξιολόγησης εκτιμούν ότι τα μέτρα θα τονώσουν την οικονομική δραστηριότητα. Τονίζουν, ωστόσο, ότι οι χαλαρώσεις πρέπει να βρίσκονται εντός των δημοσιονομικών ορίων. Σελ. 14

ΛΟΓΩ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

ΑΥΞΑΝΕΤΑΙ ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΝΟΤΟΥ

Σελ. 12

ΒΡΕΤΑΝΙΑ

ΠΕΡΙΚΟΠΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΨΟΥΣ 5,7 ΔΙΣ. ΕΥΡΩ

Σελ. 13

Προς άγραν ξένων επενδυτών η Κύπρος

Στις ΗΠΑ ο Πρόεδρος για επαφές – Στόχευση σε τράπεζες, ενέργεια, τεχνολογία – Και αποστολές από ΚΕΒΕ

Με στόχο την προσέλκυση αμερικανικών επενδύσεων ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης, συνοδευόμενος από κυβερνητικούς και άλλους φορείς, μεταβαίνει σήμερα στις ΗΠΑ. Θα κάνει στάση σε τρεις πολιτείες για συναντήσεις και επαφές με διάφορους φορείς, αλλά και

εταιρείες-κολοσσούς για προσέλκυση επενδύσεων στα χρηματοοικονομικά, την ενέργεια, την τεχνολογία και τις νεοφυείς επιχειρήσεις. Οι αρμόδιοι φορείς κρατούν μεγάλο καλάθι για το συγκεκριμένο ταξίδι καθώς, όπως πληροφορούμαστε, διαπιστώνεται μεγάλο

ενδιαφέρον από εταιρείες στις ΗΠΑ για την Κύπρο, οι οποίες προσανατολίζονται στο να καταστήσουν τη χώρα βάση για επενδύσεις στην ευρύτερη περιοχή. Η κυβέρνηση, στο πλαίσιο της προεργασίας για το συγκεκριμένο ταξίδι, προχώρησε σε βολιδο-

σκόπηση της αμερικανικής αγοράς, η οποία κατέδειξε προοπτικές για επενδυτικές συνεργασίες. Στο μεταξύ, τα δικά τους πλάνα για προσέλκυση επενδυτών κάνουν οι επιχειρηματικοί φορείς. Το ΚΕΒΕ προσανατολίζεται σε επιχειρηματικές αποστολές σε Ευ-

ρώπη, Μέση Ανατολή, Ασία και Αφρική για το 2025, με το ενδιαφέρον να εστιάζεται στους τομείς των χρηματοπιστωτικών εταιρειών, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της ναυτιλίας, της εκπαίδευσης και της πράσινης ανάπτυξης. Σελ. 4

Η ΓΕΩΤΡΗΣΗ ΣΤΟ ΤΕΜΑΧΙΟ «5»

Μικρή παράταση για την «Ηλέκτρα»

Μικρή καθυστέρηση παρατηρείται στις εργασίες της κοινοπραξίας Exxon Mobil-Qatar Energy ως προς τη διερευνητική γεώτρηση επί του στόχου «Ηλέκτρα» στο θαλάσσιο τεμάχιο «5» της κυπριακής ΑΟΖ. Οι λόγοι της καθυστέρησης συνδέονται με τις πιέσεις, γεωμορφολογικά, που δέχεται το πλωτό γεωτρή-πανο DS-9, «λόγω βάθους». Σελ. 8

ΕΦΙΑΛΤΙΚΟΣ ΜΑΡΤΙΟΣ

Οι αγορές στη δίνη εμπορικού πολέμου

Σαν ατελείωτος εφιάλτης φάνηκε για τις παγκόσμιες αγορές ο Μάρτιος, λόγω των απειλών Τραμπ, καθώς το δολάριο ολοκληρώνει τον χειρότερο μήνα από τον Νοέμβριο του 2022, ο χρυσός ως ασφαλές επενδυτικό καταφύγιο σπείει το ένα ρεκόρ μετά το άλλο, οι αμερικανικές μετοχές κάνουν βουτιά και τα χρηματιστήρια ανά τον κόσμο εμφανίζουν σκαμπανεβάσματα. Σελ. 24

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Σελ. 6

- **Εριδες για την «πατρότητα», όχι για την ουσία:** Ενδοκυπριακές διαφωνίες για τη σημερινή συζήτηση στην ολομέλεια της Ευρωβουλής για το Κυπριακό.
- **Αν θέλει το κράτος υπάρχουν τρόποι:** Στο γραφείο της Επιτρόπου Διοικήσεως μπορεί να ανατεθεί η διερεύνηση pushbacks βάσει της νομοθεσίας Ε.Ε.

Οι πολιτικές Τραμπ απωθούν τους τουρίστες

Οι επιθετικές πολιτικές και η επιθετική γλώσσα της κυβέρνησης Τραμπ τις τελευταίες εβδομάδες εξωθεί τους τουρίστες να ακυρώσουν ή να επανεξετάσουν τα ταξίδια που σχεδίαζαν στις ΗΠΑ. Όλο και περισσότεροι επιδοχοί τουριστές δηλώνουν πως δεν νιώθουν ευπρόσδεκτοι ούτε ασφαλείς στις ΗΠΑ ή ακόμη και πως νιώθουν απρόθυμοι να προσφέρουν στην οικονομία μιας χώρας που έχει κηρύξει εμπορικούς πολέμους και αποσταθεροποιεί συμμάχους της. Εξάλλου, τελευταίως κυκλοφορεί στους κύκλους της κυβέρνησης Τραμπ ταξιδιωτική απαγόρευση που, αν επιβληθεί, θα αποκλείσει την είσοδο στις ΗΠΑ σε πολίτες 43 χωρών, συμπεριλαμβανομένων των Λευκορωσίας, Καμπότζης και Σάντα Λουτσία. Σελ. 9

Επενδύσεις 1,8 δισ. από ελληνικές τράπεζες στην Κύπρο

Αυξάνουν το μερίδιό τους

Τρεις τράπεζες από Ελλάδα έχουν προχωρήσει το 2025 σε μεγάλες επενδύσεις στην Κύπρο. Η Eurobank με την εξαγορά μαμούθ, η Alpha Bank προχωρά σε 2η κίνηση και η Τράπεζα Πειραιώς «πέρασε ζυστά». Εάν αθροίσουμε τις επενδύσεις των ελληνικών τραπεζών τα τελευταία 3 - 4 χρόνια, ξεπερνούν τα 1,8 δισεκατομμύρια ευρώ. Σελ. 7

Συστάσεις FBI για πάταξη του ξεπλύματος

Τα βασικά σημεία της έκθεσης

Σημαντικές συστάσεις και εισηγήσεις περιλαμβάνει η έκθεση του FBI, προκειμένου να ενισχυθεί το πλαίσιο καταπολέμησης του οικονομικού εγκλήματος. Η έκθεση αποτελεί το επιστέγασμα της εννέαμηννης παραμονής του αμερικανικού κλιμακίου στην Κύπρο και των ερευνών που έγιναν για το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος και της αποφυγής κυρώσεων. Σελ. 5

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ / ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

Ερχεται η μέρα της «απελευθέρωσης»

Οι χώρες σε κλοιό εμπορικής και αμυντικής ανασφάλειας. Αυτό τις αναγκάζει να συνεργαστούν για να αντιμετωπίσουν τη λαίλαπα Τραμπ, η οποία πιο απρόβλεπτη από ποτέ απειλεί τους πάντες και τα πάντα. Σε αυτό το πλαίσιο Ιαπωνία και Βραζιλία, σε μια μη αναμενόμενη εξέλιξη, υπέγραψαν πενταετές σχέδιο δράσης για συνεργασία σε θέματα πολιτικής, οικονομίας και κλιματικής αλλαγής. Για θέματα ασφάλειας οι δύο χώρες θα συνεργαστούν στους τομείς των εξοπλισμών και των αμυντικών τεχνολογιών. Προς αυτή την κατεύθυνση η Ιαπωνία προτίθεται να διπλασιάσει τις αμυντικές της δαπάνες στο 2% μέχρι το 2027. Και έτσι για να πάρουμε μια αίσθηση των αριθμών να αναφέρουμε πως η δαπάνη για το 2024 ήταν πάνω από 50 δισ. δολάρια.

Το πιο πάνω παράδειγμα είναι ενδεικτικό της ανησυχίας που προκαλεί η διακυβέρνηση Τραμπ στους δυτικούς της συμμάχους, αναγκάζοντάς τους να δαπανήσουν τεράστια ποσά σε αμυντικές δαπάνες, κάτι που σε μερικά χρόνια θα προκαλέσει τέτοια αύξηση των εξοπλισμών στον πλανήτη που σε κάποια στιγμή θα αναζητήσουν «εκτόνωση». Πέραν της οικονομικής επιβάρυνσης για εξοπλιστικές δαπάνες, οι πολιτικές Τραμπ στοχεύουν και την παγκόσμια αυτοκτονιστοβιομηχανία, την οποία θα επιβαρύνει με 25% εισαγωγικούς δασμούς. Ως αποτέλεσμα οι μετοχές των συγκεκριμένων εταιρειών καταποντιστήκαν στα χρηματιστήρια. Οι δασμοί Τραμπ, που στοχεύουν σε όλα τα αυτοκίνητα και ανταλλακτικά που θα εισαχθούν στις ΗΠΑ,

έχουν προκαλέσει τεράστια αναστάτωση στους επενδυτές. Αποτέλεσαν επίσης και το σινιάλο έναρξης του παγκόσμιου εμπορικού πολέμου που ενώ όλοι ανέμεναν, κανένας δεν ήταν σε θέση να ποσοτικοποιήσει. Προχωρώντας ένα βήμα παραπέρα, ο πρόεδρος Τραμπ προκειμένου να προλάβει εξελίξεις προειδοποίησε πως αν Ευρώπη και Καναδάς επιχειρήσουν να συνεργαστούν με τρόπο που θα θεωρηθεί ότι πληττουν τα αμερικανικά συμφέροντα θα τους επιβληθούν περαιτέρω δασμοί σε υψηλότερα ποσοστά από τους υφιστάμενους.

Η κατάσταση κινείται πλέον εκτός ελέγχου αφού όλες οι φοβίες της δεύτερης θητείας Τραμπ βρίσκονται μπροστά μας. Η Ευρώπη και συγκεκριμένα η Γερμανία είναι προς το

παρόν οι μεγάλοι χαμένοι των τελευταίων εξελίξεων, κατέχοντας την πρωτιά στις πωλήσεις εισαγόμενων αυτοκινήτων στις ΗΠΑ. Η κατάσταση δεν θα μπορούσε να αφήσει ανεπηρέαστη και την ΕΚΤ, όπου ενισχύονται οι φωνές για διακοπή της πορείας μειώσεων των επιτοκίων και παύσης για αξιολόγηση της κατάστασης. Αυτή βέβαια η άποψη εκφράζεται από τα «γεράκια» και απομένει να δούμε αν στη συνεδρίαση Απριλίου θα επικρατήσει αυτή η λογική.

Όλα λοιπόν θα αποφασιστούν τελεσίδικα αύριο, σε αυτό που αποκαλείται η μέρα της «απελευθέρωσης» αναφορικά με τους δασμούς. Υπάρχει πάντα η πιθανότητα όλα να αλλάξουν και το αφήγημα να ανατραπεί. Αν

και πλήρως καλοδεχούμενη μια τέτοια εξέλιξη, δυστυχώς θα θεωρηθεί ως ακόμα ένα επεισόδιο μεγέθυνσης της αβεβαιότητας. Μιας αβεβαιότητας που εδώ και μήνες δεν επιτρέπει στις επιχειρήσεις να προγραμματίσουν τις επόμενες δράσεις τους.

Πολλοί οικονομολόγοι υποστηρίζουν ότι οι δασμοί θα βλάψουν και δεν θα ωφεληθούν την αμερικανική οικονομία. Όμως, αυτό είναι κάτι που το φανατικό ακροατήριο του προέδρου Τραμπ ούτε μπορεί να αντιληφθεί ούτε να συνειδητοποιήσει. Και επειδή οι πολιτικές του προστατευτισμού θα απαιτήσουν χρόνο πριν μεταφραστούν σε πληθωρισμό και μειωμένη αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών, το πικρό ποτήρι των δασμών θα το δοκιμάσουν όλοι.

Έχεις κάρτα της Ελληνικής Τράπεζας;

Έχεις cashback!

ΚΑΤΕΒΑΣΕ ΤΟ ΤΩΡΑ

 HELLENIC BANK

 μπλε

Μέλος του Ομίλου EUROBANK

Οι «καταραμένοι» και οι ΥΚΕ

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

«**Ποιο** είναι το ζητούμενο; Να υπάρχει φαγητό στο τραπέζι για μια-δυο μέρες ή να υπάρχει όλον το χρόνο;». Αυτό μου ειπώθηκε από άνθρωπο των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας (ΥΚΕ), όταν ζήτησα να μάθω περισσότερα σχετικά με την υπόθεση της Δρομολαγιάς και την κακοποίηση πέντε παιδιών. Δυστυχώς για ακόμη μία φορά πέρασε από τα σύννεφα... για ακόμη μία φορά η κοινή γνώμη και η τοπική κοινωνία έμεινε ενέη και κανείς ποτέ δεν ήξερε τι συμβαίνει.

Και σκέφτομαι ότι αυτή η περίπτωση έχει πολλές ομοιότητες με την τραγική υπόθεση του Στυλιανού, το 2019, και από τότε έχουν περάσει χρόνια πολλά, και δόθηκαν υποσχέσεις. Και η αλήθεια είναι πως και η Ζέτα Αιμιλιανίδου, ως υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και αργότερα η Αναστασία Ανθούση ως υφυπουργός Κοινωνικής Πρόνοιας, είχαν αρχίσει να δούλευουν εντατικά για την αναδιάρθρωση των ΥΚΕ. Άκουγαν τους λειτουργούς και πολλές φορές υπερπιθούσαν ανυπερβλήτα εμπόδια που έμπαιναν από μέσα, εξ οικείων τα βέλη, αλλά και οι δύο έδειχναν αποφασισμένες να τα ξεπεράσουν... Μετά άλλαξαν όλα και τα μικροβασίλεια στις ΥΚΕ κατίσχυσαν κάθε πολιτικής απόφασης ή διάθεσης για δομικές αλλαγές και σταδιακή θεραπεία των χρόνιων προβλημάτων των Υπηρεσιών, και συν τω χρόνω οι λειτουργοί κατέληξαν να απασχολούνται με τα επιδόματα, με το Ελάχιστο Εγγυημένο Επίδομα (ΕΕΕ), με τις ενστάσεις στις αιτήσεις ΕΕΕ και τα περιστατικά να τρέχουν, χωρίς να αξιολογούνται.

Να πούμε πως η συγκεκριμένη οικογένεια παρακολουθείτο από τις ΥΚΕ εδώ και έξι χρόνια περίπου, από το 2018, και παρ' όλα αυτά έπρεπε να περάσουν χρόνια για να μάθουμε τι συνέβαινε σε εκείνο το υποστατικό. Και το ερώτημα είναι ποιος δεν έκανε όπως πρέπει τη δουλειά του. Ο/η λειτουργός που ανέλαβε το περιστατικό, εν συνόλω οι ΥΚΕ και η διοίκησή τους, οι πολιτικές ηγέσιες του υπουργείου Εργασίας διαχρονικά, οι επικεφαλής του υπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας; Απάντηση οίγουρη δεν υπάρχει. Φτάνει όλοι σε όλα; Θα πρέπει να επιμεριστεί η ευθύνη αναλογικά, βέβαια... Φυσικά, ουδείς αναλαμβάνει την ευθύνη για ό,τι συμβαίνει στην αθέατη Κύπρο. Ουδείς στη διοίκηση των ΥΚΕ και στο υφυπουργείο σήμερα σκέφτεται αν υπάρχουν και αν αξιοποιούνται εργαλεία αξιολόγησης κάθε υπόθεσης, απλώς συνεχώς αγοράζουν υπηρεσίες από εξωτερικούς συνεργάτες, και δίνουνται υπηρεσίες σε μη κυβερνητικούς οργανισμούς, χωρίς κανέναν έλεγχο και εποπτεία. Πού έχουν πάει τα 48.000.000 ευρώ που έχουν δοθεί για την περίφημη αναδιάρθρωση των ΥΚΕ από το 2009, οι οποίες λειτουργούν με όρους προ της Ανεξαρτησίας, με το αγγλικό πρότυπο; Γιατί μετά από τόσα χρήματα ακόμα οι ΥΚΕ δεν μπορούν να λειτουργήσουν ως μία σύγχρονη υπηρεσία. Φυσικά και δεν ισχυρίζομαι ότι είναι δυνατόν να εξαλειφθεί κάθε κοινωνική δυσλειτουργία, αλλά αξίζει να το προσπαθήσει αυτή η χώρα, και οι πολιτικοί προϊστάμενοι του υφυπουργείου Πρόνοιας και των ΥΚΕ να καταλάβουν επιτέλους πως έχουν στα χέρια τους ζωές, ζωές πολλές φορές καταραμένες, που αναζητούν μια χαράμαδα ελπίδας και μία τρίκα για να πιαστούν και να βγουν από τον βούρκο τους. Και μη νομίζουμε πως δεν υπάρχουν άλλες παρόμοιες υποθέσεις, υπάρχουν και απλώς περιμένουμε πότε θα σκάσει το απόσπτημα.

Οι ΥΚΕ, με ευθύνη και τις διοικήσής των, έχουν καταλήξει να είναι μία υπηρεσία χωρίς επιστημονικό προσανατολισμό, που στερείται επιστημονικών εργαλείων, με λειτουργούς που δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν στα καθήκοντά τους, και όχι γιατί είναι ανίκανοι, αλλά γιατί έχουν τα χέρια τους δεμένα, ή απασχολούνται με σιδηροπτε άλλο. Μην παρεξηγηθώ, υπάρχουν και οι λειτουργοί εκείνοι που δεν χολοσκάνε, και είναι ανεπαρκείς, αλλά ακόμα και αυτούς τους ανεπαρκείς ουδείς ελέγχει. Και επαναλαμβάνω ό,τι είχα γράψει το 2019 «Εν κατακλείδι, κυρία υπουργέ, [ο.σ. σήμερα υφυπουργέ], δεν αρκεί να είστε αποτελεσματική στην πληρωμή επιδομάτων, αλλά να προνοείτε για την ευημερία και εκείνων ακόμη των “καταραμένων” της κοινωνίας, αλλά και των αθώων που βρίσκονται γύρω τους. Επίσης, κυρία Κυρατζή, επιτέλους, α-ντιληφθείτε τη νευραλγικότητα της θέσης σας, και αν δεν μπορείτε, απλώς παραιτηθείτε».

ένα έργο που αφορά όλους, γονείς, εφήβους, νέους και νέες. Μιλάει για τη δύναμη της αγάπης, το θάρρος της αποδοχής και τη μουσική που ενώνει τις καρδιές. Είναι γεμάτο χιούμορ και συγκίνηση, όπως α-κριβώς η ίδια η ζωή. Το έργο αντλεί έμπνευση από πραγματικά γεγονότα, όπως η τραγική επίθεση στο Pulse nightclub του Ορλάντο το 2016 – μια πράξη μίσους που στιγμάτισε βαθιά μια ολόκληρη κοινότητα και πέρασε στην ιστορία ως μια από τις πιο συγκλονιστικές επιθέσεις κατά της διαφορετικότητας. Τους ρόλους ερμηνεύουν: Έρικα Μπεγέτη, Χρήστος Γκρόζος.

Κάτω Σκηνή Σατιρικό Θέατρο (Υπόγειο). Παραστάσεις 30 Μαρτίου και 2, 5, 6, 9, 12, 13, 25, 26, 27 Απριλίου, ώρα 8:30 μ.μ. | Κυριακές: 7:00 μ.μ. Στη Λευκωσία θα πραγματοποιηθούν προσβάσιμες παραστάσεις για θεατές με αώλεια ακοής. Οι ημερομηνίες θα ανακοινωθούν σύντομα. Πληροφορίες/Εισιτήρια τηλ. 22312940 - 22421609, satiriko.tameio@cytanet.com.cy

«Τούλα» στο Ξυδάδικο

Η Campos Culture and Arts παρουσιάζει τη θεατρική παράσταση «Τούλα», σε σκηνοθεσία Διομήδη Κουφτερού, στο Ξυδάδικο στη Λεμεσό για τρεις παραστάσεις, σε συμπαραγωγή με το Κέντρο Παραστατικών Τεχνών Μίτος. Το έργο Τούλα ακολουθεί την εξέλιξη της εικαστικού Τούλας Λιασάφ ως ανθρώπου και ως καλλιτέχνη. Πρόκειται για ένα καινούργιο έργο – ένα θεατρικό πορτρέτο μιας σημαντικής Κύπριας εικαστικού – βασισμένο σε συνεντεύξεις με την καλλιτέχνιδα για τα γεγονότα της νεότερης

Στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας Θεάτρου, διοργανώθηκε από τη Φιλοσοφική Εταιρεία Κύπρου την περασμένη Πέμπτη 27 Μαρτίου, στο Θεατράκι του ΡΙΚ τιμητική εκδήλωση αφιερωμένη στον Τενεσί Ουίλιαμς, με ομιλήτη τον Άγι Παίικο, σκηνοθέτη και καλλιτεχνικού διευθυντή του Πολυχώρου ΕΣΤΙΑ, με τη συμμετοχή των ηθοποιών Φάνης Πέτσα, Κατερίνας Σκουφάρη, Γιώργου Κωνσταντίνου, οι οποίοι ερμήνευσαν αποσπάσματα από κλασικά αλλά και λιγότερο γνωστά έργα του δραματουργού. Στο δεύτερο μέρος της εκδήλωσης απονεμήθηκε τιμητικό βραβείο στον Φράνκο Ντ' Αλεσάντρο για τη σημαντική συμβολή του στο θέατρο και τον πολιτισμό. Πολλά από τα έργα του Ουίλιαμς έχουν ανέβει με

«Ο Τενεσί Ουίλιαμς ήταν στην πραγματικότητα ένας ποιητής ή, όπως έχει ειπωθεί από κάποιους μελετητές του έργου του, ο Ουίλιαμς ήταν “Ο Ραψωδός των Τραυμάτων”».

επιτυχία στη σκηνή του Πολυχώρου Εστία, σε σκηνοθεσία Άγι Παίικου, τα προηγούμενα χρόνια.

Ο κ. Παίικος μίλησε για τον σπουδαίο Αμερικανό δραματουργό Τενεσί Ουίλιαμς, ο οποίος σφράγισε με την τέχνη του το δεύτερο μισό του εικοστού αιώνα, με τα έργα του να θεωρούνται σήμερα κλασικά και να ανεβαίνουν αδιάκοπα, ανά το παγκόσμιο, είτε σε κλασικά αναβδάσματα, είτε σε πιο σύγχρονες εκδοχές. Όπως είπε ο κ. Παίικος μία από τις αρετές του Ουίλιαμς ως θεατρικού συγγραφέα ήταν η ικανότητά του να αποκαλύπτει την πανανθρώπινη φύση, μια φύση που περιλαμβάνει και αδυναμίες και τραβά σημαία αλλά και εσωτερική δύναμη και αντοχή, συχνά σε σύγκρουση με τα προαναφερόμενα. Ο ομιλητής αναφέρθηκε αρχικά στα βιογραφικά στοιχεία του Ουίλιαμς και μεταξύ άλλων σημείωσε την ενθάρρυνση που η μητέρα του δραματουργού του έδωσε να φαντάζεται και να γράφει ιστορίες, αφού του διαγνώστηκε παράλυση των κάτω άκρων του σε ηλικία πέντε ετών, ασθένεια που τον καθήλωσε για τα επόμενα δυο χρόνια και έμπνευση για τους κύριους χαρακτήρες πολλών έργων του αποτέλεσε η ίδια η οικογένειά του, όπως ανέφερε ο κ. Παίικος.

Τα έργα

Ο Άγις Παίικος στη συνέχεια της ομιλίας του προέβη σε σύντομη ανάλυση έργων του Τενεσί Ουίλιαμς, κάνοντας αρχή από τον «Γυάλινο κόσμο». Στο έργο αυτό, ο συγγραφέας, όπως είπε ο ομιλητής, παρουσιάζει μια οικογένεια πολύ παρόμοια

με τη δική του. Συνέχισε με το «Ξαφνικά πέροι το Καλοκαίρι», που όπως είπε ο κ. Παίικος, είναι ένα πιο σκοτεινό οικογενειακό πορτρέτο της οικογένειάς του, ιδωμένο μέσα από το πρίσμα της ψυχανάλυσης. Ο κ. Παίικος είπε επίσης πως στα πρώιμα έργα του Ουίλιαμς, τα οποία περιλαμβάνουν και αρκετά μονόπρακτα, συναντάμε πολλές θεματικές τις οποίες θα εξερευνήσει αργότερα στα μεγάλια διάρκειας έργα του. «Σε κάποιες περιπτώσεις άλλωστε προέβαινε σε μια μετάπληση μονόπρακτών του σε κάτι άλλο. Γνωστότερο παράδειγμα το σενάριο της ταινίας Baby doll (ελληνικός τίτλος: “Η φωνή του πόθου” και αργότερα σε επανέκδοση “Η κουκλίτσα”) γραμμένο το 1955 το οποίο είναι βασισμένο σε δυο μονόπρακτα που είχε γράψει δέκα περίπου χρόνια νωρίτερα. Πρόκειται για τα έργα “27 βαγόνια γεμάτα βαμβάκι” και “Το μη ικανοποιητικό δείπνο”».

«Λεωφορείον ο Πόθος»

Για το περίφημο «Λεωφορείον ο Πόθος» ο κ. Παίικος είπε: «Η Μπλανς ΝτυΜπουά, όπως και πολλές άλλες ηρωίδες του Ουίλιαμς, αποτελεί στην πραγματικότητα συνονθύλευμα πολλών ανθρώπων. Μία από τις πολλές μορφές του Ουίλιαμς υπήρξε η Αμερικανίδα ηθοποιός του θεάτρου και του κινηματογράφου Τζολούλα Μπράνκεντ. Η σχέση της Μπράνκεντ με τον Ουίλιαμς υπήρξε προσδιοριστική και για τους δύο». Για τον Ουίλιαμς σημαντικότερη ήταν μια από τις μεγαλύτερες ηθοποιούς του 20ού αιώνα, η Άννα Μανιάνι. Η Μανιάνι, που σφράγισε το κινηματογραφικό κίνημα του

ιταλικού νεορεαλισμού, ενέπνευσε στον Ουίλιαμς τη Σεραφίνα από το «Τριαντάφυλλο στο στήθος». Συνέχισε λέγοντας πως τα τέλη της δεκαετίας του '40 μέχρι τις αρχές του '60 υπήρξε η γονιμότερη και η πιο παραγωγική περίοδος για τον Ουίλιαμς αφού είναι κατά τη διάρκεια αυτών των δεκαπέντε χρόνων περίπου που έγραψε τα σημαντικότερα έργα του, όπως το «Λεωφορείον ο πόθος» (1947), «Καλοκαίρι και κατανιά» (1948), «Τριαντάφυλλο στο στήθος» (1951), «Καμινό Ρεάλ» (1953), «Λυσσασμένη γάτα» (1955), «Ο Ορφείας στον Άδην» (1957), «Ξαφνικά πέροι το Καλοκαίρι» (1958), «Γλυκό πουλί της νιότης» (1959), «Η νύχτα της Ίγκουάνα» (1961) και «Ο τελευταίος επισκέπτης» (1963). Σχετικά δε με τις κινηματογραφικές μεταφορές των παραπάνω έργων ο κ. Παίικος λέει: «Παρόλο που οι κινηματογραφικές μεταφορές των έργων του ήταν άριστες, η σχέση του Ουίλιαμς με την αμερικανική κινηματογραφική βιομηχανία ήταν μια συγκρουσιακή σχέση».

Τα τελευταία χρόνια

Στην ομιλία του ο κ. Παίικος αναφέρθηκε εκτενώς και στα τελευταία χρόνια του Ουίλιαμς, μετά τον «Τελευταίο επισκέπτη» το 1963, οπότε και η υγεία του είχε αρχίσει να φθίνει: «Τα γούστα του κοινού είχαν αλλάξει, μια νέα γενιά εμφανίστηκε που επαναστατούσε ενάντια σε όλα τα δεδομένα της προηγούμενης. Κατά την περίοδο εκείνη ο Ουίλιαμς και οι ασφυκτικές ατμόσφαιρες των έργων του με τους καταπιεσμένους χαρακτήρες τον έκαναν να μιλάει

παλιομοδίτικος και ξεπερασμένος. Στους καλλιτεχνικούς κύκλους εθεωρείτο ξοφλημένος, ένα απομεινάρι του παλιού του ε-αυτού. Το κλίμα της εποχής αντικατοπτρίζεται θαυμάσια στην ακόλουθη σκηνή από το «Νύχτες στη Ρώμη». Κλείνοντας την ομιλία του είπε πως μετά από την τεράστια επιτυχία που σημείωσαν τα έργα του κατά τις δεκαετίες του '40 και του '50, ο Ουίλιαμς αντιμετώπισε μεγάλα προσωπικά προβλήματα και μεγάλες θεατρικές αποτυχίες κατά τις δεκαετίες του '60 και του '70. Καταληκτικά, ο κ. Παίικος είπε για τον σπουδαίο Τενεσί Ουίλιαμς: «Ο Ουίλιαμς υπήρξε μια βασανισμένη ψυχή τόσο από τους προσωπικούς του δαίμονες που τον έσπρωχναν προς τις καταχρήσεις και την αυτοκαταστροφή όσο και από τις χειροπιαστές τραγωδίες στη ζωή του και είναι ίσως αυτή η αίσθηση της τραγικότητας την οποία φαινόταν να κατανοούσε πλήρως, και την οποία συναντάμε σε όλα σχεδόν τα έργα του, που τον έσπρωχνε να δημιουργεί αυτούς τους “ατέλεις” ήρωες, αυτούς τους “αντί ήρωες” μάλλον, στην ουσία απλοί άνθρωποι που βρίσκονται όμως σε κατάσταση κρίσης και αναγκάζονται να υπερβούν τα όριά τους, γιατί, αν δεν τα καταφέρουν, θα οδηγηθούν στην αντίπερα όχθη. Τους “αντί ήρωες” του, ο συγγραφέας τους αγάπησε, τους κατανόησε και θέλησε να τους δικαιώσει» (αναγνώστη, από την ποιητική της συλλογή «Μύθοι για το τέλος του κόσμου». Τον Ιούλιο του 2024, σε ένα ταξίδι του στο Χουδέτσι, κοντά στο Ηράκλειο της Κρήτης, για μαθήματα μουσικής, ο Καραγιώργης μελετούσε το βιβλίο της και ξεκίνησε να αποτιπώνει σε ένα μιλτοκάκι σχέδια εμπνευσμένα από τους στίχους της. Φράσεις όπως «στην κόψη του χρόνου», «στα πόδια τους προσδέθηκαν πουλιά», «οράμα με σώμα, η καρδιά σου με την καρδιά του», «ωραία πουλιά τους φέρανε εδώ» και «ουράνια σώματα σε πυκνό μελάνι» ενεργοποίησαν τη φαντασία του και συνοδεύονταν τα έργα. Κεντρικό στοιχείο στη δουλειά του Καραγιώργη είναι ο συνδυασμός γεωμετρικών μοτίβων, κάτι που αντανακλάται και στις μουσικές του συνθέσεις. Κουκκίδες, γραμμές, κύκλοι, τετράγωνα και τρίγωνα επαναλαμβάνονται σε διάφορους συνδυασμούς, συνθέτοντας με υπομονή και επιμονή ανθρώπινες φιγούρες, δέντρα και σπιτία με κεραίες.

Γκαλερί Γκλόρια, Ζήνωνος & Ζώζου 3, Λευκωσία. Διάρκεια ως 15 Απριλίου. Πληροφορίες www.gloriaagency.com

kouroupakis@kathimerini.com.cy

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

Η Λία Βογιατζή στη Stand In Line

Η γκαλερί Stand In Line παρουσιάζει την ατομική έκθεση της Κύπριας εικαστικού, Λίας Βογιατζή, με τίτλο «Οι μεγάλες φτερούγες πρέπει να λυγίσουν για να μπουν σε ένα σαλόνι», σε επιμέλεια Σταύρου Αντωνόπουλου. Η Λία Βογιατζή είναι εικαστική καλλιτέχνης, καλλιτεχνική παιδαγωγός και πολιτιστική παραγωγός με έδρα το Παρίσι, όπου διατηρεί στούντιο τόσο στο Παρίσι όσο και στη Λευκωσία. Ο Ερίκ Jacolliot γράφει για τη Λία Βογιατζή και την έκθεση: Με τα πορτρέτα της Λίας Βογιατζή, δεν υπάρχει μια ένας «φορέας σημείων» και κοινωνικά παραγόμενων πληροφοριών, ούτε αυτή η «αφηρημένη μηχανή» που τοποθετείται σε έναν χώρο «στοικειωδών προσώπων», στερεοτυπικών μορφών. Το πρόσωπο έχει χάσει – ή δεν έχει ακόμα βρει – τη λειτουργία του ως «κάρτης» της κοινωνικής ταυτότητας. Γι' αυτόν τον λόγο, ως έκφραση αποκλειστικά της υποκειμενικότητας, δεν υπάρχει φυσικός, προφανής διάλογος με αυτά τα πρόσωπα. Καμία αποπλάνηση, καμία πρόσκληση. **Εγκαινία:** Παρασκευή, 4 Απριλίου, ώρα 7:00 μ.μ. Διάρκεια έως 26 Απριλίου. Γκαλερί Stand In Line, οδός Μετοχίου 26Α, Άγιος Ανδρέας, Λευκωσία. Πληροφορίες τηλ. 99412000, standinlineartspace@gmail.com

«Το Χελιδόνι»

Το Σατιρικό Θέατρο παρουσιάζει στην Κάτω Σκηνή «Το Χελιδόνι», το πολυβραβευμένο έργο του Guillem Clua, σε σκηνοθεσία Νίκου Νικολαΐδη. Πρόκειται για

Η Γκαλερί Γκλόρια παρουσιάζει τη δεύτερη ατομική έκθεση του Κύπριου καλλιτέχνη Ευαγόρα Καραγιώργη, με τίτλο «Το Χρόνου τις γραμμές».

Το Σατιρικό Θέατρο παρουσιάζει στην Κάτω Σκηνή «Το Χελιδόνι», το πολυβραβευμένο έργο του Guillem Clua, σε σκηνοθεσία Νίκου Νικολαΐδη.

κυπριακής ιστορίας που καθόρισαν τη ζωή και το έργο της. Το κείμενο της παράστασης Τούλα συγγράφηκε στα κυπριακά, αυτολεξεί, από τον σκηνοθέτη Διομήδη Κουφτερό και την ηθοποιό Έλενα Αγαθοκλέους, βασισμένο σε συνεντεύξεις που πήραν οι ίδιοι από την Τούλα Λιασάφ. Το εικαστικό έργο της Τούλας Λιασάφ πραγματοποιείται στις δισκολες πινακές της νεότερης κυπριακής ιστορίας. Οι εμπνεύσεις της πηγάζουν από τις προσωπικές της εμπειρίες και βιώματα που σχετίζονται με το θέμα των αγνοουμένων και των εγκλωβισμένων της Καρπασίας. **Παραστάσεις** 8, 9 και 10 Απριλίου, ώρα 8:30 μ.μ. Ξυδάδικο, Γενεθλίου Μπέλλα 34, Λεμεσός. Περιορισμένες θέσεις, κρατήσεις μέσω του συνδέσμου: www.more.com/cy-el/tickets/theater/toula

«Julie Keeps Quiet»

Το Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Κύπρο σε συνεργασία με τον Όμιλο Φίλων Κινηματογράφου προσκαλούν τους φίλους του κινηματογράφου στην προβολή της ταινίας «Julie Keeps Quiet», του Leonardo van Dijk, την τελευταία από τις πέντε υποψηφίες ταινίες για το Βραβείο Κοινού LUX 2025 με ελληνικούς υπότιτλους στον κινηματογράφο ΠΑΝΘΕΟΝ στη Λευκωσία. Η ζωή της Γιούλνς, κορυφαίας τενίστριας σε πρωτοκλασάτη ακαδημία αντισφαίρισης, περιστρέφεται γύρω από το αγαπημένο της άθλημα. Όταν ο προπονητής της καλείται από τον ανακριτή και στη συνέχεια κάνει τη δουλειά του, όλοι οι παίκτες και οι παίκτριες του συλλόγου ενδιαφέρονται να μιλήσουν. Η Γιούλνς ό-

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτήτρια

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ

Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολογίας: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

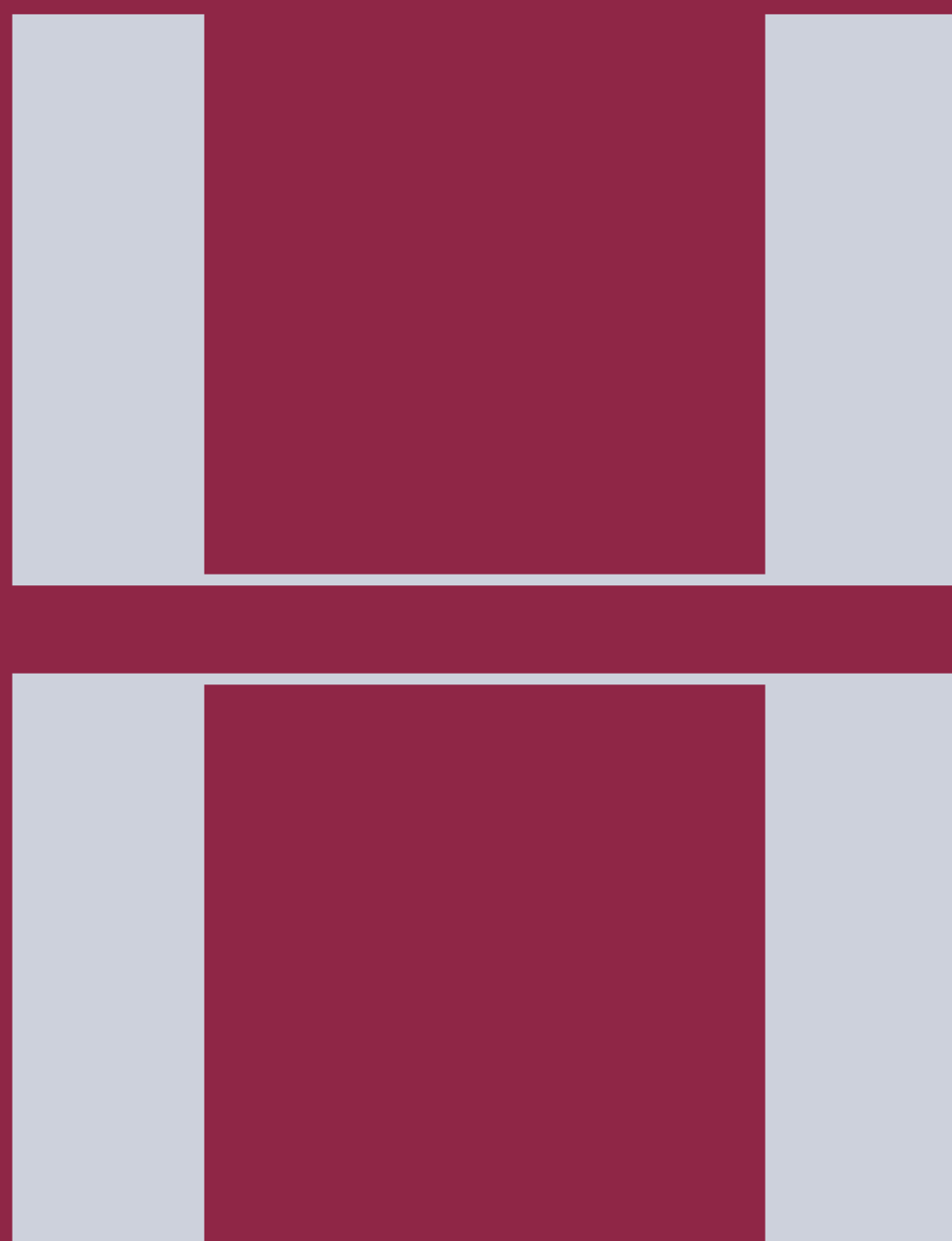
Νικόλαος Σαρπόλλου 2, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΛΗΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΘΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΗΓΕΤΙΔΕΣ

**Γυναίκες
που βγαίνουν μπροστά
σε επιχειρήσεις και οργανισμούς**

 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2025

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ
Τράπεζα Κύπρου

ΚΥΡΙΑΚΗ
06/04

Επενδύσεις με άρωμα αμερικανικό

Στις ΗΠΑ ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης και φορείς με στόχο την ενίσχυση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος

Της **ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ**

Επενδυτικό διάυλο με τις ΗΠΑ διανοίγει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Χριστοδουλίδης μέσω της επίσημης επίσκεψής του με στόχο την προσέλκυση επενδύσεων σε διάφορους τομείς της οικονομίας.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής της κυβέρνησης για την ενίσχυση των επιχειρηματικών και εμπορικών μας σχέσεων με τις ΗΠΑ, ο Πρόεδρος αναχωρεί σήμερα για τη Νέα Υόρκη με προγραμματισμένες στάσεις σε τρεις Πολιτείες για συναντήσεις και επαφές με διάφορους φορείς, αλλά και εταιρείες κολοσούς με στόχο την προσέλκυση επενδύσεων στα χρηματοοικονομικά, την ενέργεια, την τεχνολογία και τις νεοφυείς επιχειρήσεις. Τόσο η κυβέρνηση όσο και οι αρμόδιοι φορείς κρατούν μεγάλο καλάνι για το συγκεκριμένο ταξίδι, καθώς όπως πληροφορούμαστε, διαπιστώνεται μεγάλο ενδιαφέρον από εταιρείες στις ΗΠΑ για την Κύπρο, οι οποίες προσανατολίζονται στο να καταστήσουν τη χώρα μας βάση για επενδύσεις στην

Η κυβέρνηση στο πλαίσιο της προεργασίας για το συγκεκριμένο ταξίδι προχώρησε σε βολιδοσκοπή-ση της αμερικανικής αγοράς, η οποία κατέδειξε προοπτικές για επενδυτικές συνεργασίες.

ευρύτερη περιοχή. Εξάλλου, σύμφωνα με αρμόδιες πηγές, η κυβέρνηση στο πλαίσιο της προεργασίας για το συγκεκριμένο ταξίδι προχώρησε σε βολιδοσκοπήση της αμερικανικής αγοράς, η οποία κατέδειξε προοπτικές για επενδυτικές συνεργασίες.

Η σημαντικότητα της επενδυτικής αποστολής στις ΗΠΑ, καταδεικνύεται και από το γεγονός ότι παρόντες θα είναι εκπρόσωποι των συστημικών τραπεζών της χώρας, αλλά και ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Το πρόγραμμα του ταξιδιού στις ΗΠΑ έχει στήσει με επιδίωξη την επικέντρωση σε συγκεκριμένους τομείς ανά Πολιτεία. Η κυπριακή αποστολή, με επικεφαλής τον Πρόεδρο, θα παρουσιάσει τα πλεονεκτήματα της ανάπτυξης επενδύσεων στην Κύπρο και το ευνοϊκό επενδυτικό πλαίσιο από το οποίο διέπεται ενώπιον των επίδοξων επιχειρηματιών στις ΗΠΑ.

1η στάση

Πρώτος προορισμός για τον Πρόεδρο και την κυπριακή αποστολή είναι η Νέα Υόρκη και το Capital Link Cyprus Business Forum, το οποίο θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή 4 Απριλίου, στο Metropolitan Club. Το φόρουμ στοχεύει να αναδείξει το προφίλ της Κύπρου στη διεθνή επενδυτική και επιχειρηματική κοινότητα και να επισημάνει τον αυξανόμενο ρόλο της χώρας ως κόμβου επενδύσεων και οικονομικής δραστηριότητας, παρέχοντας αποκλειστικές γνώσεις σχετικά με τη στρατηγική της θέση ως πύλη για επενδύσεις στην Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή.

Μέσω του φόρουμ θα αναδειχθούν ακόμα οι βασικές οικονομικές μεταρ-

ρυθμίσεις και πρωτοβουλίες της Κύπρου που προσελκύουν παγκόσμιους επενδυτές, ο ρόλος της στη χρηματοοικονομική αγορά και η ανταγωνιστική της ανάπτυξη καθώς διαθέτει ένα ισχυρό, ευέλικτο και αποτελεσματικό ναυτιλιακό σύμπλεγμα με αυξανόμενες κοινότητες πλοιοκτησίας και διαχείρισης πλοίων. Επίδωξη του συνεδρίου είναι η πρόωθηση ενός ανοικτού διαλόγου για το επιχειρηματικό και επενδυτικό τοπίο της Κύπρου, τονίζοντας το άνοιγμα και την ανταγωνιστικότητα της χώρας στην παγκόσμια αγορά. Στο συνέδριο θα συμμετέχει μια διακεκριμένη αντιπροσωπεία αποτελούμενη από κυβερνητικούς αξιωματούχους από την Κύπρο, και ηγέτες του κλάδου από τον ιδιωτικό τομέα, για να συζητήσουν βασικά θέματα, όπως η ασφάλεια και η σταθερότητα, η ενέργεια, η τεχνολογία στον κυβερνοχώρο, οι τράπεζες και η χρηματοδότηση και η ναυτιλία.

Το συνέδριο διοργανώνεται σε συνεργασία με την Κυπριακή Ένωση Εφοπλιστών - Cyprus Union of Shipowners και με την υποστήριξη του υπουργείου Ναυτιλίας της Κυπριακής Δημοκρατίας - Republic of Cyprus Shipping Deputy Ministry, και του Οργανισμού Invest Cyprus. Το συνέδριο υποστηρίζουν, επίσης, η Πρεσβεία της Κύπρου στις ΗΠΑ και το Γενικό Προξενείο της Κύπρου στη Νέα Υόρκη. Ο Πρόεδρος θα πραγματοποιήσει την κύρια ομιλία στο συγκεκριμένο φόρουμ, ενώ κεντρικοί ομιλητές του συνεδρίου θα είναι ο υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας Γιώργος Παπαναστασίου, η υπουργός Ναυτιλίας παρά τα Πρόεδρω Μαρίνα Χατζημανώλη, ο υφυπουργός Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής Νικόδημος Δαμανού και ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας Χριστόδουλος Πατσολίδης.

Το Capital Link Cyprus Business Forum παρέχει μια πλατφόρμα υψηλού επιπέδου για την ενθέρωση της επενδυτικής, χρηματοοικονομικής και επιχειρηματικής κοινότητας των ΗΠΑ για την πρόοδο, τις εξελίξεις και τις προοπτικές της κυπριακής οικονομίας και τις σχετικές επενδυτικές και επιχειρηματικές ευκαιρίες, εστιάζοντας στα δυνατά σημεία και τις ευκαιρίες της που παραμένουν αναξιοποίητες.

Στις βαλίτσες

Τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της Κύπρου έναντι άλλων επενδυτικών προορισμών, την καλή κατάσταση της οικονομίας με τις συνεχείς αναβαθμίσεις της από διεθνείς επενδυτικούς οίκους, αλλά και τις μεγάλου βεληνικού επενδύσεις που πραγματοποιούνται στη χώρα από διεθνείς επενδυτές θα έχει στις αποσκευές της η κυπριακή αποστολή. Σύμφωνα με όσα έχει ετοιμάσει η προεδρία για τις επιχειρηματικές συναντήσεις που έχουν καθοριστεί στις τρεις Πολιτείες των ΗΠΑ, δηλαδή στη Νέα Υόρκη, στο Τέξας (στο Χιούστον) και στην Καλιφόρνια (στο Σαν Φρανσίσκο - Silicon Valley), πρόκειται να τονιστούν η στρατηγική θέση της Κύπρου, το ευνοϊκό επιχειρηματικό της κλίμα, η πρόσβαση στις διεθνείς αγορές και ο τρόπος με τον οποίο οι αναδυόμενες βιομηχανίες την έχουν αναδείξει σε σημαντικό κόμβο χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, ενέργειας, logistics, ναυτιλίας και τεχνολογίας, καθώς και έχει ελκυστικό προορισμό για παγκόσμιους επιχειρηματίες και επενδυτές. Θα επι-

Ο Πρόεδρος αναχωρεί σήμερα για τη Νέα Υόρκη με προγραμματισμένες στάσεις σε τρεις Πολιτείες για συναντήσεις και επαφές με διάφορους φορείς, αλλά και εταιρείες κολοσούς με στόχο την προσέλκυση επενδύσεων στα χρηματοοικονομικά, την ενέργεια, την τεχνολογία και τις νεοφυείς επιχειρήσεις

Πρώτος προορισμός για τον Πρόεδρο και την κυπριακή αποστολή είναι η Νέα Υόρκη και το Capital Link Cyprus Business Forum, το οποίο θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή 4 Απριλίου, στο Metropolitan Club.

σημανθεί ακόμα ότι οι πρόσφατες αναβαθμίσεις της πιστοληπτικής ικανότητας στέλνουν ένα ισχυρό μήνυμα στους παγκόσμιους επενδυτές και την επιχειρηματική κοινότητα καθώς η χώρα προσφέρει ένα σταθερό, αξιόπιστο και ανταγωνιστικό οικονομικό περιβάλλον.

Closing Bell

Το κλείσιμο των εργασιών του Χρηματιστηρίου της Νέας Υόρκης (NYSE-New York Stock Exchange) θα σημάνει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας την Παρασκευή. Στο πλαίσιο του «Capital Link Cyprus Business Forum» η εταιρεία Safe Bulkers διοργανώνει ειδική εκδήλωση προς τιμήν της Κύπρου όπου ο κ. Χριστοδουλίδης θα κτυπήσει το «Closing Bell» - καμπανάκι του κλεισίματος των εργασιών». Σημειώνεται ότι η τελετή κλεισίματος των εργασιών του NYSE αποτελεί σημαντικό γεγονός καθημερινά, καθώς σηματοδοτεί το τέλος της εμπορικής ημέρας στην πιο επιδραστική χρηματιστηριακή αγορά παγκοσμίως και μεταδίδεται ζωντανά στους μεγάλους ειδησεογραφικούς σταθμούς στις ΗΠΑ και στο εξωτερικό.

Πολιτείες και στόχευση

Το ταξίδι με διάρκεια μιας εβδομάδας έχει χωριστεί περιφερειακά και κλαδικά, σύμφωνα με όσα πληροφορούμαστε από πηγές της προεδρίας. Στο μενού της Νέας Υόρκης συμπεριλαμβάνονται συναντήσεις με εκπροσώπους από επενδυτικές τράπεζες και εταιρείες ιδιωτικού κεφαλαίου, οι λεγόμενες private firms. Στα θέματα συζήτησης περιλαμβάνονται η άντληση βέλτιστων πρακτι-

κών και τεχνογνωσίας από τα αμερικανικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, αλλά και οι δυνατότητες συνεργειών με τις κυπριακές τράπεζες. Υπενθυμίζεται ότι την Παρασκευή θα συμμετέχουν στο συνέδριο Capital Link Cyprus Business Forum ως ομιλητές ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου Χριστόδουλος Πατσολίδης, ο διευθύνων σύμβουλος της Alpha Bank Κύπρου Μίλτος Μιχαηλίδης, ο αναπληρωτής διευθύνων σύμβουλος & διευθυντής Επιχειρήσεων της Τράπεζας Κύπρου Χάρης Πουαγκαρέ και ο διευθύνων σύμβουλος της Ελληνικής Τράπεζας Μιχάλης Λούης.

Στο Τέξας και συγκεκριμένα στο Χιούστον η επικέντρωση θα είναι στον τομέα της ενέργειας. Στην ατζέντα μάλιστα των επαφών βρίσκονται συναντήσεις του Κύπριου υπουργού Ενέργειας με δύο από τις μεγαλύτερες πολυεθνικές εταιρείες πετρελαίου και ενέργειας στον κόσμο, με έδρα στις Ηνωμένες Πολιτείες. Ειδικότερα, ο κ. Παπαναστασίου θα πραγματοποιήσει συνεντεύξεις με εκπροσώπους των εταιρειών-κολοσσών στον τομέα της ενέργειας Chevron και Exxon Mobil. Σημειώνεται ότι στο συνέδριο θα συμμετέχει ως ομιλητής ο αντιπρόεδρος Global Exploration της ExxonMobil δρ John Ardill. Κατά τη διάρκεια των συνεδρίων εργασιών στο Χιούστον ο αρμόδιος υπουργός θα δώσει έμφαση στις δυνατότητες της Κύπρου που απορρέουν από την ανακάλυψη σημαντικών κοιτασμάτων φυσικού αερίου και τη στρατηγική συνεργασία με περιφερειακούς και διεθνείς εταίρους, ενισχύοντας την ενεργειακή ασφάλεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επαφές στο Silicon Valley

Τελευταίος σταθμός για την κυπριακή αποστολή θα είναι η πολιτεία της Καλιφόρνιας και συγκεκριμένα το Σαν Φρανσίσκο, με στόχευση την προσέλκυση νεοφυών επιχειρήσεων τεχνολογίας και τα επενδυτικά κεφάλαια κινδύνου (venture capital funds). Οι επαφές είναι προγραμματισμένες για το Silicon Valley, το οποίο είναι παγκοσμίως γνωστό ως κέντρο τεχνολογικής καινοτομίας και επιχειρηματικότητας καθώς φιλοξενεί έναν σημαντικό αριθμό επιχειρήσεων τεχνολογίας, από startup εταιρείες μέχρι μερικές από τις μεγαλύτερες πολυεθνικές, όπως η Apple, η Google, η Facebook (Meta), και η Tesla. Εκτός από τις τεχνολογικές εταιρείες,

το Silicon Valley είναι επίσης κέντρο για υψηλού επιπέδου έρευνα και ανάπτυξη, τομείς στους οποίους η Κύπρος ποντάρει ως ένας ανερχόμενος προορισμός για νεοφυείς επιχειρήσεις και εταιρείες καινοτομίας και τεχνολογίας.

Επενδυτικό σαφάρι από επιχειρηματικούς φορείς

Τα δικά τους πλάνα και σχεδιασμούς για ανάπτυξη συνεργασιών και συνεργειών, άντληση τεχνογνωσίας και προσέλκυση επενδυτών κάνουν οι επιχειρηματικοί φορείς, οι οποίοι δεν θα ακολουθήσουν τον Πρόεδρο στο ταξίδι του στις ΗΠΑ. Όπως πληροφορούμαστε, το ΚΕΒΕ προσανατολίζεται σε επιχειρηματικές αποστολές σε Ευρώπη, Μέση Ανατολή, Ασία και Αφρική για το 2025, με το ενδιαφέρον για συνεργασίες και προσέλκυση επενδύσεων να εστιάζεται στους τομείς των χρηματοπιστωτικών εταιρειών, των αναγενώσιμων πηγών ενέργειας, της τεχνολογίας, των νεοφυών επιχειρήσεων, της ναυτιλίας, της εκπαίδευσης και της πράσινης ανάπτυξης.

Στην Ευρώπη, το ΚΕΒΕ σχεδιάζει επιχειρηματικές αποστολές στη Γερμανία και συγκεκριμένα στο Μόναχο και τη Φρανκφούρτη με επίκεντρο τα χρηματοπιστωτικά, τις ΑΠΕ και τις νεοφυείς επιχειρήσεις τεχνολογίας. Επιπλέον, στο τραπέζι βρίσκεται και επιχειρηματική αποστολή σε Ζυρίχη και Βιέννη με στόχευση τον τομέα των επενδυτικών ταμείων (investment funds), της διαχείρισης της περιουσίας των πελατών (wealth management), των χρηματοοικονομικών, της τεχνολογίας και της πράσινης ανάπτυξης. Στη Μέση Ανατολή οι επιχειρηματικές αποστολές του ΚΕΒΕ συμπεριλαμβάνουν

τον Κατάρ και τη Σαουδική Αραβία, με τους τομείς ενδιαφέροντος να προσέλκυση επενδύσεων να αφορούν στα οικονομικά και την τεχνολογία. Αναφορικά με την Ασία, το ΚΕΒΕ προγραμματίζει επιχειρηματικές αποστολές σε Κίνα και Ινδία με τις κυπριακές επιχειρήσεις να επιδεικνύουν ενδιαφέρον για συνεργασίες σε τομείς της ναυτιλίας, των logistics, της τεχνολογίας, των startups, της

Το ΚΕΒΕ προσανατολίζεται σε επιχειρηματικές αποστολές σε Ευρώπη, Μέση Ανατολή, Ασία και Αφρική για το 2025

πληροφορικής, της τεχνητής νοημοσύνης (AI) και της εκπαίδευσης. Τέλος, το ΚΕΒΕ οργανώνει επιχειρηματική αποστολή στην αφρικανική περιφέρεια με στόχευση τον τομέα των υποδομών σε λιμάνια και αεροδρόμια για ανάπτυξη. Στόχος του Επιμελητηρίου είναι να αναπτυχθούν συνεργασίες και συνέργειες με τις κυπριακές επιχειρήσεις, να αναληθούν βέλτιστες πρακτικές και να αναπτυχθούν επενδύσεις.

Το πρόσθετο κέρδος που απολαμβάνουν οι κάτοχοι ομολόγων του αμερικανικού δημοσίου, ουσιαστικά η διαφορά ανάμεσα στην απόδοση των αμερικανικών ομολόγων και την απόδοση των γερμανικών, το κοινώς γνωστό spread, αναμένεται να σημειώσει τη μεγαλύτερη πτώση των τελευταίων ετών.

Ο λόγος είναι το γεγονός ότι και οι δύο πλευρές του Ατλαντικού έχουν προχωρήσει σε μια τεκτονική στροφή στην πολιτική τους που αναμένεται να οδηγήσει σε περαιτέρω μείωση του spread, οπότε είναι πιθανόν να στρέψει επενδυτικά κεφάλαια στην Ευρώπη.

Το spread ανάμεσα στις αποδόσεις των δεκαετών ομολόγων των ΗΠΑ και

τις αποδόσεις των δεκαετών της Γερμανίας αντανακλά τη διαφορά ανάμεσα στο κόστος δανεισμού των δύο κυβερνήσεων. Παράλληλα αντανακλά τη διαφορά ανάμεσα στα επίπεδα των επιτοκίων στις δύο πλευρές, όπως και την αποκλίση ανάμεσα στις δύο οικονομίες. Και είναι κρίσιμη αυτή η διαφορά γιατί επηρεάζει τη στάση των επενδυτών, όπως και την ισοτιμία του ευρώ προς το δολάριο, που με τη σειρά της επηρεάζει το εμπορικό ισοζύγιο, τα επίπεδα πληθωρισμού και τα κέρδη των επιχειρήσεων. Από την αρχή του έτους έχει μειωθεί κατά 62 μονάδες βάσης και έχει περιοριστεί έτσι στις 158 μ.β. και οδεύει προς τη μεγαλύτερη μείωσή του μετά

Οι αποδόσεις των δεκαετών ομολόγων σε ΗΠΑ και Γερμανία και η αλλαγή πολιτικής στις δύο χώρες.

την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση, αν εξαιρέσουμε την περίοδο της πανδημίας. Μετά από δεκαετίες δημοσιονομικής πειθαρχίας η Γερμανία αποφάσισε μεγάλη αύξηση των δημοσίων δαπανών, με αποτέλεσμα την άνοδο των αποδόσεων της. Ο πρόεδρος Τραμπ προχωρεί σε μειώσεις φόρων, δασμούς στους

εμπορικούς εταίρους των ΗΠΑ και μείωση των δημοσίων υπαλλήλων. Αρχίζουν, έτσι, να κλονίζονται τα οικονομικά δεδομένα των ΗΠΑ και οι επενδυτές ανησυχούν για το ενδεχόμενο επιβράδυνσης, με αποτέλεσμα να υποχωρούν οι αποδόσεις των δεκαετών ομολόγων του αμερικανικού δημοσίου. Μερικά αναλυτών και αρκετοί επενδυτές προβλέπουν πως το συγκεκριμένο spread θα υποχωρήσει ακόμη και κάτω από τις 100 μ.β., κάτι που δεν έχει συμβεί από το 2013 και μετά. Σύμφωνα με τον Πατρικά Γκάρβεϊ, στέλεχος του τομέα επενδύσεων Αμερικής στην ING, που προβλέπει πτώση του spread κάτω από τις 100 μ.β., «σε περίπτωση ύφεσης θα κα-

ταρρέυσουν οι αποδόσεις των ομολόγων του αμερικανικού δημοσίου και το spread θα υποχωρήσει στα επίπεδα που επικρατούσαν στο διάστημα 2000-2009, όταν ήταν κατά μέσον όρο 30 μ.β.». Στο μεταξύ η Barclays προβλέπει πως οι αποδόσεις των bund μπορεί να φθάσουν στο 3% από το 2,8% στο οποίο βρίσκονται τώρα, ενώ των αμερικανικών δεκαετών είναι περίπου στο 4,37%.

Όμως οι υψηλότερες αποδόσεις προσελκύουν περισσότερους επενδυτές που αναζητούν αυξημένα κέρδη. Η αλλαγή στο spread έχει στηρίξει το ευρώ, το οποίο έχει ενισχυθεί κατά 4% τους τελευταίους τρεις μήνες. Παράλληλα, οι ευρωπαϊκές μετοχές καταγράφουν

το καλύτερο πρώτο τρίμηνο έτους της τελευταίας δεκαετίας σε σύγκριση με τις αμερικανικές μετοχές. Όπως τονίζει ο Ρέινου Ντε Μπोक, αναλυτής της UBS, «το ενδιαφέρον των Αμερικανών επενδυτών για την Ευρώπη ήταν εντυπωσιακό τελευταία». Επιπλέον, οι αυξημένες δημόσιες επενδύσεις θα δώσουν ώθηση στην ανάπτυξη και στην παραγωγικότητα και έτσι ενδέχεται να ενισχυθεί το δέλεαρ που προσφέρουν πάντα τα bund, τα δεκαετή ομόλογα του γερμανικού δημοσίου, και η ιδιότητά τους ως ασφαλείς καταφυγίου. Και το αποτέλεσμα μπορεί να είναι να αποτραπεί μια εκτόξευση των αποδόσεών τους, που θα κρατηθούν σε σχετικά χαμηλά επίπεδα.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του **ΣΤΕΦΑΝΟ ΠΕΜΠΑΟΥΝΤΟ** / REUTERS

Ενδιαφέρον Αμερικανών επενδυτών για την Ευρώπη

Οι οκτώ βασικότερες εισηγήσεις από το FBI

Τι περιλαμβάνει η έκθεση των Αμερικανών για το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος και αποφυγή των κυρώσεων

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Σημαντικές συστάσεις περιλαμβάνει η έκθεση του FBI που αφορούν την πάταξη του οργανωμένου οικονομικού εγκλήματος. Η έκθεση που βρίσκεται στα χέρια της κυβέρνησης αφορά δέσμες εγγράφων από το FBI (στη βάση της αξιολόγησης που έγινε από τον Μάρτιο-Δεκέμβριο 2024) και το υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ, οι οποίες προωθήθηκαν στον γενικό εισαγγελέα του υπουργού Δικαιοσύνης, για τα περαιτέρω. Η έκθεση αποτελεί το επιστέγασμα της εννεάμηνης παραμονής του αμερικανικού κλιμακίου στην Κύπρο και των ερευνών που έγιναν για το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος και της αποφυγής κυρώσεων.

Στην έκθεση περιλαμβάνονται τα συμπεράσματα του κλιμακίου από την εδώ παρουσία του και τη διερεύνηση των ισχυρισμών για συνεργασία παρόχων υπηρεσιών με Ρώσους ολιγάρχες ώστε να αποφύγουν τις διεθνείς κυρώσεις

Από τον Απρίλιο του 2023 που ξεκίνησε η εφαρμογή των κυρώσεων κατά της Ρωσίας, στη λίστα Αμερικανών και Βρετανών έχουν συμπεριληφθεί πέραν των 140 νομικών και φυσικών προσώπων κυπριακού ενδιαφέροντος.

που είχαν επιβληθεί στη Ρωσία μετά την εισβολή στην Ουκρανία. Ζητούμενο για το αμερικανικό κλιμάκιο, το οποίο ήλθε μετά από πρόσκληση της Λευκωσίας, ήταν να παράσχουν τεχνογνωσία στις κυπριακές αρχές στον εντοπισμό και εξιχνίαση περιπτώσεων οικονομικού εγκλήματος και αποφυγής των κυρώσεων. Εκτός από τα ευρήματα, στην έκθεση περιλαμβάνονται και συστάσεις που αφορούν την εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού των αρμοδίων υπηρεσιών σε θέματα οικονομικού εγκλήματος, παρεμβάσεις προς ενίσχυση του νομοθετικού πλαισίου και χρήση των συστημάτων τεχνολογίας για εντοπισμό υποθέσεων.

Η έκθεση

Η έκθεση στην ουσία αποτελεί το εργαλείο εκείνο προκειμένου να υλοποιηθεί η πρόθεση της κυβέρνησης να αναστραφεί το αρνητικό κλίμα που δημιουργήθηκε από την εμπλοκή και συμπερίληψη κυπριακών φυσικών και νομικών προσώπων στις διεθνείς κυρώσεις που επιβλήθηκαν στη Ρωσία. Στη δέσμη εγγράφων που επέβαλαν οι Αμερικανοί περιλαμβάνεται πληθώρα εισηγήσεων, ανάμεσά τους οι εξής:

-Αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας για κατακώρωση υποθέσεων της Αστυνομίας με δυνατότητα καταγραφής όλων των ευρημάτων. Ανάγκη αναβάθμισης του συστήματος που θα καταγράφει τις ενέργειες και τα ευρήματα σε κάθε υπόθεση.

-Ενίσχυση των δυνατοτήτων της ΜΟΚΑΣ μέσω εκπαίδευσης και τεχνολογικού εξοπλισμού σχετικά με την ανάλυση δραστηριοτήτων που αφορούν κρυπτονομίσματα.

-Οι αρχές διερεύνησης υποθέσεων να ανα-

πτύσουν συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους επαγγελματικούς και άλλους φορείς (Νομική Υπηρεσία, Δικηγορικό Σύλλογο, Σύνδεσμο Εγκεκριμένων Λογιστών, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, Μονάδα Καταπολέμησης Οικονομικού Εγκλήματος-ΜΟΚΑΣ).

-Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ ανακριτικών και δικωτικών αρχών και την έγκαιρη καθοδήγηση της Αστυνομίας από την Εισαγγελία.

-Ευαισθητοποίηση γύρω από τη σημασία διερεύνησης υποθέσεων ξέπλυματος βρώμικου χρήματος ως αυτόνομα αδικήματα. Εισήγηση

Η έκθεση των Αμερικανών που παραδόθηκε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας περιλαμβάνει πληθώρα εισηγήσεων προκειμένου να ενισχυθεί το πλαίσιο καταπολέμησης του οικονομικού εγκλήματος και η Κύπρος να αποτινάξει την αρνητική φήμη που τη συνοδεύει κατά καιρούς.

50 χρόνια

Πορεία Χριστοδούλας

να είσαι ΕΚΕΙ

Ενίσχυσε το έργο του Αντικαρκινικού Συνδέσμου Κύπρου. Μάθε περισσότερα www.poreiachristodoulas.cy

Κάνε τη δική σου εισφορά τώρα:

QuickPay Care

Apple & Google Pay

ΑΝΤΙΚΑΡΚΙΝΙΚΟΣ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΚΥΠΡΟΥ
THE CYPRUS ANTI-CANCER SOCIETY

ΑΝΑΛΥΣΗ / Της ΚΕΙΤ ΑΜΠΝΕΤ / REUTERS

Καλές προθέσεις, απογοητευτικό αποτέλεσμα

Η **αυστριακή** εταιρεία RHI Magnesita δαπανά περίπου 1 εκατ. ευρώ από τα 400 εκατ. ευρώ των ετήσιων εσόδων της για να διασφαλίσει ότι συμμορφώνεται με τους κανόνες της Ε.Ε. για τη βιωσιμότητα.

Οι πρώτες μεταρρυθμίσεις της Κομισιόν για τη μείωση της γραφειοκρατίας δεν θα βοηθήσουν και πολύ για να μειωθεί αυτή η δαπάνη της. Στο πρώτο αυτό κύμα ελάφρυνσης της γραφειοκρατίας για τις επιχειρήσεις η Ε.Ε. εξαιρεί τις μικρότερες επιχειρήσεις από την υποχρέωση να πιστοποιούν τη βιωσιμότητά τους και περιορίζει τις υποχρεώσεις τους σε ό,τι αφορά τη διαφάνεια στην εφοδιαστική τους αλυσίδα, ενώ διατηρεί τις ίδιες υποχρεώσεις για τις μεγαλύτερες εταιρείες, όπως η RHI Magnesita.

Οι αλλαγές είχαν σχεδιασθεί για να ελαφρύνουν τη γραφειοκρατία που συνεπάγεται απώλεια χρόνου και χρήματος για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και τις θέτει σε μειονεκτική θέση έναντι των φθηνότερων ανταγωνιστριών τους στην Κίνα και στις ΗΠΑ, όταν η κυβέρνηση Τραμπ ανακαλεί

Οι μεταρρυθμίσεις της Ε.Ε. για τον περιορισμό της γραφειοκρατίας στις επιχειρήσεις δεν πείθουν τους μεγάλους ομίλους.

θνές επίπεδο η εταιρεία παράγει σε 65 περιοχές και απασχολεί 20.000 υπαλλήλους και το 2024 είχε έσοδα προ φόρων, τόκων και υποχρεώσεων ύψους 407 εκατ. ευρώ. Οι σχετικές προτάσεις της Κομισιόν θα ελαφρύνουν όσες επιχειρήσεις απασχολούν λιγότερους από 1.000 υπαλλήλους και θα τις βοηθήσουν να εξοικονομήσουν συνολικά 4,4 δισ. ευρώ ετησίως. Οι μεγαλύτερες εταιρείες αναμένεται να ωφεληθούν

περισσότερο από τις προτεινόμενες αλλαγές στη νομοθεσία περί διαφάνειας στην εφοδιαστική αλυσίδα που η Κομισιόν υπολογίζει ότι θα μειώσουν στο 50% το κόστος συμμόρφωσης. Το εν λόγω κόστος ανέρχεται σε 480.000 ευρώ ετησίως για τις μεγάλες επιχειρήσεις.

Οι μεγάλες επιχειρήσεις δεν έχουν πειστεί πάντως. Η ένωση των 118 μεγαλύτερων εταιρειών της Γαλλίας εξέφρασε την εκτίμηση ότι «οι προτάσεις της Κομισιόν δεν διορθώνουν το πρόβλημα της επιβάρυνσης» για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Σύμφωνα με την Γκενάλ Αβίς Ουέτ, επικεφαλής της γαλλικής εταιρείας μεγάλων κεφαλοποιήσεων Schneider Electric, που έχει ετήσια έσοδα 38 δισ. ευρώ, «άφησαν κάπως έτσι από τις επαφές» τις μεγάλες εταιρείες. Και στο μεταξύ δεν συμφωνούν όλοι με την απορρύθμιση. Οι πολέμιοι της υποστηρίζουν πως έτσι παύουν οι επιχειρήσεις να είναι υπόλογες και χάνεται η δυνατότητα να ελεγχθούν ζητήματα σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα ή το περιβάλλον μέσα στις δραστηριότητες των επιχειρήσεων.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Τον ΝΙΛ ΜΠΟΥΝΤΕΤ και ΜΑΡΚ ΜΠΟΝΕΙΜΟ / NEW YORK TIMES

Οι Αμερικανοί τρέχουν να αγοράσουν αυτοκίνητα

Ο **Ζίγκι** Ντουκνόφσκι πέρασε το πρώτο του Σαββάτου αναζητώντας αυτοκίνητο στο Κουίνς, με δύο στόχους στο μυαλό. Ήθελε να βρει ένα νέο μικρό αυτοκίνητο για τη σύζυγό του και ήλπιζε να κλείσει συμφωνία πριν οι νέοι δασμοί του προέδρου Τραμπ επηρεάσουν τις τιμές. «Είναι κοινώς παραδεκτό ότι οι τιμές θα εκτιναχθούν», είπε ο 45χρονος, συνδικαλιστής ξυλουργός, που ψήφισε Τραμπ. Οι δασμοί 25% σε οχήματα και ανταλλακτικά που παράγονται εκτός των ΗΠΑ θα έχουν ευρύ αντίκτυπο στην αυτοκινητοβιομηχανία της Βόρειας Αμερικής. Αναμένεται να τεθούν σε ισχύ στις 3 Απριλίου και είναι βέβαιο ότι θα αυξήσουν τις τιμές των νέων αυτοκινήτων και φορτηγών. Θα αναγκάσουν επίσης τις αυτοκινητοβιομηχανίες να προσαρμόσουν τις παραγωγικές τους δραστηριότητες και να προσπαθήσουν να βρουν τρόπους να μειώσουν το κόστος για να αντισταθμίσουν τους δασμούς. Προς το παρόν τουλάχιστον, παρακινούν ορισμένους καταναλωτές να αγοράσουν οχήματα πριν ανέβουν οι τιμές. Οι αναλυτές εκτιμούν ότι οι δασμοί θα αυξήσουν σημαντικά τις

τιμές των νέων οχημάτων, προσθέτοντας μερικές χιλιάδες δολάρια, 10.000 δολ. για τα βασικά μοντέλα ή περισσότερο για αυτοκίνητα και φορτηγά υψηλής τεχνολογίας. Οι υψηλότερες τιμές για τα νέα οχήματα είναι επίσης

Αναμένουν μεγάλες αυξήσεις των τιμών λόγω της επιβολής δασμών στα εισαγόμενα από την κυβέρνηση Τραμπ.

πιθανό να ωθήσουν τις τιμές των μεταχειρισμένων αυτοκινήτων υψηλότερα. Κάθε αυτοκινητοβιομηχανία θα αισθανθεί κάποιου είδους αντίκτυπο. Η General Motors κατασκευάζει έναν μεγάλο αριθμό άκρως κερδοφόρων pickup φορτηγών και SUV στον Καναδά και στο Μεξικό. Η Toyota και η Honda φτιάχνουν δημοφιλή SUV στον Καναδά. Και η Volkswagen συναρμολογεί δημοφιλή μοντέλα στο Μεξικό. Ενώ πολλοί

έμποροι δεν είδαν αξιοσημείωτη αύξηση στους αγοραστές, ο Τζέρεμι Γκλίζον, γενικός διευθυντής της McGrath Subaru Evanston στο Σκόκι του Ιλινόι, είπε ότι η αντιπροσωπεία του είδε τις μεγαλύτερες πωλήσεις από τότε που άνοιξε, το 2021. «Ήταν τρελό. Οι δασμοί ώθησαν τους ανθρώπους να δράσουν πιο γρήγορα». Η αντιπροσωπεία του συνήθως πουλάει περίπου 15 αυτοκίνητα τα Σάββατα, αλλά το περασμένο Σάββατο πούλησε 32. Παραμένει ασαφές πόσο σύνηθες θα αυξηθούν οι τιμές στα νέα οχήματα. Οι περισσότερες αυτοκινητοβιομηχανίες διαθέτουν αρκετά αυτοκίνητα και φορτηγά χωρίς δασμούς, με τις παρτίδες στις αντιπροσωπείες να διαρκούν 60 έως 90 ημέρες. Στο Silver Line Auto Group στο Κουίνς, που πουλάει μεταχειρισμένα Jeep, Cadillac και Mercedes, πολλοί πελάτες είναι μετανάστες ή άλλα άτομα που έχουν μεν δίπλωμα οδήγησης, αλλά δεν διαθέτουν αριθμό κοινωνικής ασφάλισης. Τον Δεκέμβριο πούλησε 35 αυτοκίνητα, όμως η επιχείρηση έχει καταρρεύσει από τότε, όπως είπε ο πωλητής Σίλβερ Μπαουτίστα.

Εριδες για την «πατρότητα», όχι για την ουσία

Ενδοκυπριακές διαφωνίες για τη σημερινή συζήτηση στην ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για το Κυπριακό

Του ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΞΑΝΘΟΥΛΑ

Η συζήτηση που αναμένεται να διεξαχθεί σήμερα Τετάρτη μεσημέρι, στην ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για το Κυπριακό, υπό το φως των εξελίξεων της πολυμερούς διάσκεψης της Γενεύης, στερείται εκ των πραγμάτων ουσίας. Δεν θα περιλαμβάνει ψήφισμα και άρα το όποιο πολιτικό της εκτόπιση είναι περιορισμένο σε φραστικές αναφορές, που όπως γίνεται κατανοητό, δεν είναι σε θέση να πειθαναγκάσουν την Τουρκία να επανέλθει σε τροχιά «συμφωνημένου πλαισίου» αναφορικά με τη διευθέτηση του Κυπριακού. Επιπλέον, στη σημερινή συζήτηση, σύμφωνα με την προκαταρκτική ατζέντα, θα προβεί σε μια δήλωση η πρόεδρος της Ευρωβουλής Ρομπέρτα Μέτσολα και θα ακολουθήσει ένας «γύρος» τοποθετήσεων από έκαστη πολιτική ο-

«Ακόμη κι αν υπάρξει καθυστέρηση, όλη αυτή η υποτυπώδης συζήτηση, θα ολοκληρωθεί σε ένα εικοσάλεπτο», ανέφερε χαρακτηριστικά κοινοτική πηγή που μίλησε στην «Κ».

μάδα, χωρίς δηλαδή ουσιαστική και εις βάθος συζήτηση. Η προκαταρκτική μάλιστα ατζέντα, παρέχει χρόνο για τη «συζήτηση» του Κυπριακού, «δέκα μόλις λεπτά» από τις 11.50 μέχρι τις 12 το μεσημέρι (ώρα Στρασβούργου), με ό,τι αυτό συνεπάγεται. «Ακόμη κι αν υπάρξει καθυστέρηση, όλη αυτή η υποτυπώδης συζήτηση, θα ολοκληρωθεί σε ένα εικοσάλεπτο», ανέφερε χαρακτηριστικά κοινοτική πηγή που μίλησε στην «Κ».

Όλα αυτά, τα οποία καθιστούν σαφές ότι η σημερινή συζήτηση για το Κυπριακό στην Ευρωβουλή στερείται και ουσίας αλλά και πολιτικής σημασίας, δεν εμπόδισαν την εκδήλωση ενδοκυπριακών έριδων, με επίκεντρο την «πατρότητα» της πρωτοβουλίας,

Σύμφωνα με την προκαταρκτική ατζέντα, θα προβεί σε μια δήλωση η πρόεδρος της Ευρωβουλής Ρομπέρτα Μέτσολα και θα ακολουθήσει ένας «γύρος» τοποθετήσεων από έκαστη πολιτική ομάδα, χωρίς δηλαδή ουσιαστική και εις βάθος συζήτηση.

για προφανείς λόγους εσωτερικής κατανάλωσης. «Πρώτος και καλύτερος», ο ευρωβουλευτής του ΔΗΣΥ Λουκάς Φουρλάς, ο οποίος μόλις ολοκληρώθηκε η συνεδρία της «Διάσκεψης των Προέδρων» της Ευρωβουλής, την περασμένη Πέμπτη και αποφασίστηκε η «δεκάλεπτη» συζήτηση για το Κυπριακό, χωρίς μάλιστα την έκδοση ψηφίσματος, αισθάνθηκε την ανάγκη να εκδώσει γραπτή ανακοίνωση. Διεκδικώντας την «πατρότητα» του όλου εγχειρήματος, δημιουργώντας την εντύπωση μιας μεγάλης επιτυχίας και αποφεύγοντας να τοποθετήσει το ζήτημα στην ορθή του διάσταση.

Στη γραπτή του ανακοίνωση, ο κ. Φουρλάς υποστηρίζει ότι με δική του

«πρωτοβουλία», η πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Ρομπέρτα Μέτσολα, θα προβεί σε επίσημη δήλωση ενώπιον της Ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου την ερχόμενη Τετάρτη, αναδεικνύοντας την ανάγκη προόδου στις προσπάθειες των Ηνωμένων Εθνών για την επανάληψη των διαπραγματεύσεων για τη λύση του Κυπριακού. Προχωρώντας μάλιστα ένα βήμα παρακάτω και αποδεικνύοντας και στην πράξη ότι η ιδιότητα του ευρωβουλευτή δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη την υιοθέτηση και «πολιτικού τακτ», ο κ. Λουκάς Φουρλάς επιχείρησε να προκαταλάβει τι θα αναφέρει η πρόεδρος της Ευρωβουλής. Εν προκειμένω, υποστήριξε ότι μετά από δική του «παρέμβαση» η Ρομπέρτα

Μέτσολα «θα τονίζει την ανάγκη του ενεργού ρόλου της Ε.Ε. στη διαδικασία» και ότι «η λύση του Κυπριακού πρέπει να εδράζεται στις αρχές και τις αξίες της Ε.Ε.». Με άλλα λόγια, όπως προκύπτει από την ανακοίνωσή του, η πρόεδρος της Ευρωβουλής θα τοποθετηθεί σήμερα στην ολομέλεια για το Κυπριακό, καθ' ύποδειξη του κ. Λουκά Φουρλά.

Σημειώνεται ότι από την ανακοίνωση του κ. Φουρλά, απουσιάζει ο έτερος ευρωβουλευτής του ΔΗΣΥ, Μιχάλης Χατζηπαντέλα, γεγονός που δημιουργεί την εντύπωση ότι η όλη πρωτοβουλία ήταν ατομική και ανήκει αποκλειστικά στον κ. Φουρλά. Και όχι συλλογική, δηλαδή και των δύο ευρωβουλευτών του ΔΗΣΥ, που συμμετέχουν στην ομάδα

του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος. Με ό,τι μπορεί κάποιος να αντιληφθεί.

Ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης

Την ίδια ώρα, όπως αφήνεται να διαρευθεί, η πρωτοβουλία για την, σε κάθε περίπτωση, ανούσια και άνευ ψηφίσματος ολιγόλεπτη συζήτηση στην ολομέλεια της Ευρωβουλής για το Κυπριακό, δεν ανήκε στον Λουκά Φουρλά, αλλά στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Νίκο Χριστοδουλίδη. Και είναι πραγματικότητα, σύμφωνα με τρεις πηγές που μίλησαν στην «Κ», ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είχε θέσει το ζήτημα αυτό στη διάρκεια συνάντησης με τη Ρομπέρτα Μέτσολα, στις Βρυξέλλες στις 19 Μαρτίου, αμέσως μετά την ολοκλή-

ρωση της πολυμερούς διάσκεψης στη Γενεύη (17-18 Μαρτίου).

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας φέρεται, μάλιστα, σύμφωνα με τους ίδιους κύκλους, να είχε ζητήσει από τη Ρομπέρτα Μέτσολα τη στήριξη της Ευρωβουλής για δρομολόγηση διαδικασίας συνομιλιών στο Κυπριακό. Όπως ακριβώς είχε ζητήσει τη στήριξη των άλλων δύο θεσμών, της Κομισιόν και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και η οποία είχε οδηγήσει στην αποστολή επιστολής από την Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν και τον Αντόνιο Κόστα, προς τον γ.γ. ΟΗΕ Αντόνιο Γκουτέρες, με κοινοποίηση προς τους ηγέτες των δύο κοινοτήτων. Σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, η Ρομπέρτα Μέτσολα είδε θετικά το αίτημα Χριστοδουλίδη για στήριξη της προσπάθειας επανέναρξης των διαπραγματεύσεων για το Κυπριακό, μέσω και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Και το ΑΚΕΛ

Ένας ακόμη λόγος, από τον οποίο προκύπτει ότι η επίκληση της «πατρότητας» της πρωτοβουλίας από τον Λουκά Φουρλά «μπάζει από παντού», είναι και το γεγονός ότι ακόμη και ο τίτλος της συζήτησης αποφασίστηκε μετά από παρέμβαση και πρόταση της Ευρωπαϊκής Αριστεράς, δηλαδή του ΑΚΕΛ και του ευρωβουλευτή του στις Βρυξέλλες, Γιώργου Γεωργίου. Ο τίτλος της συζήτησης αναφέρει: «Δήλωση της Πρόεδρος - Πρόεδρος στις προσπάθειες, υπό τα Ηνωμένα Έθνη, για την επανάληψη των διαπραγματεύσεων προς μια λύση του Κυπριακού προβλήματος - ένας γύρος αγορητών πολιτικών ομάδων». Σημειώνεται ότι η πρόταση του ΕΑΚ (ΔΗΣΥ), έκανε λόγο για «πιθανό» έναν γύρο τοποθετήσεων εκ μέρους των πολιτικών ομάδων. Κάτι που εν τέλει συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της πρότασης της Ευρωπαϊκής Αριστεράς (ΑΚΕΛ). Δεν είναι προφανώς τυχαίο το γεγονός ότι σε γραπτή ανακοίνωση επισημαίνεται πως «η ομάδα της Αριστεράς, με παρέμβαση του ΑΚΕΛ και του ευρωβουλευτή του, Γιώργου Γεωργίου, συνέβαλε εποικοδομητικά στη λήψη της εν λόγω απόφασης και της διαμόρφωσης του υπό συζήτηση θέματος».

Αν θέλει το κράτος υπάρχουν τρόποι

Στο γραφείο της Επιτρόπου Διοικήσεως μπορεί να ανατεθεί η διερεύνηση pushbacks βάσει της νέας νομοθεσίας της Ε.Ε.

Τον ανταποκριτή μας στις Βρυξέλλες, ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΚΟΥΡΗ

Η υποχρέωση της Κύπρου, βάσει της νέας ευρωπαϊκής νομοθεσίας, για διερεύνηση καταγγελιών παράνομης επαναπροώθησης μεταναστών μπορεί να ξεκινά επίσημα τον Ιούνιο του 2026, όπως επιβεβαίωσε τη Δευτέρα στην «Κ» εκπρόσωπος της Κομισιόν, αφού ρωτήθηκε κατ' επανάληψη από τις 19 Μαρτίου. Οστόσο, αυτό δεν σημαίνει πως η κυπριακή κυβέρνηση μπορεί —όπως είχε δηλώσει ο υπ. Άμυνας— χωρίς αντίλογο να κλείσει το θέμα δηλώνοντας πως pushbacks «δεν υφίστανται».

Εξ όσων αντιλαμβάνεται η «Κ», για τις Βρυξέλλες θεωρείται ότι υπάρχει αρμόδιος θεσμός για διερεύνηση τέτοιων καταγγελιών, και πως ο θεσμός αυτός είναι το γραφείο της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Η υποχρέωση η οποία περιλαμβάνεται στη νομοθεσία της Ε.Ε. με την έγκριση του Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, το οποίο τίθεται σε ισχύ τον Ιούνιο του 2026, είναι να ορίσει «έναν νέο ανεξάρτητο μηχανισμό παρακολούθησης, ο οποίος θα ενισχύσει τη διαφάνεια και τη λογοδοσία κατά τη διάρκεια του ελέγχου και των διαδικασιών στα σύνορα, ενώ ταυτόχρονα θα προάγει τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων», σύμφωνα με επεξηγηματικό σημείωμα για τη νέα νομοθεσία που είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα της Κομισιόν.

Σύμφωνα με το άρθρο 10 του νέου κανονισμού 2024/1356 για τη θέσπιση ελέγχου διαλογής υπκόων τρίτων χωρών στα εξωτερικά σύνορα (screening regulation) τα κράτη μέλη θα πρέπει να εγγυηθούν την ανεξαρτησία του ανεξάρτητου μηχανισμού παρακολούθησης, με τους εθνικούς διαμεσολαβητές (όπως το γραφείο της Επιτρόπου Διοικήσεως) ή εθνικούς οργανισμούς προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων να μπορούν να αναλάβουν «όλα ή μέρος των καθηκόντων του ανεξάρτητου μηχανισμού παρακολούθησης».

Υπενθυμίζεται πως στα μέσα Μαρτίου, μετά από πληροφορίες για βάρκα με μετανάστες της οποίας η τύχη αγνοείτο, ανασύρθηκαν στα ανοικτά του Κάβο Γκρέκο επτά νεκρά πρόσωπα και διασωθήκαν δύο, μετά από επιχείρηση έρευνας και διάσωσης του ΚΣΕΔ Λάρνακας. Παράλληλα, η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες είχε ζητήσει από την κυβέρνηση να διερυνήσει καταγγελίες από ΜΚΟ για αναγκαστική επαναπρόωθηση (pushback) βάρκας με μετανάστες τις προηγούμενες ημέρες, οι οποίες δεν επιβεβαιώθηκαν. Η κυβέρνηση αρνήθηκε μέσω δηλώσεων του υπουργού Άμυνας και του υ-

«Η διάσωση ανθρώπων που κινδυνεύουν στη θάλασσα αποτελεί ηθικό καθήκον και νομική υποχρέωση για τα κράτη μέλη βάσει του διεθνούς δικαίου», δήλωσε ο Μάρκος Λαμέρτ.

Δεν σχολίασε την ουσία των καταγγελιών για παράνομη επαναπροώθηση στα μέσα Μαρτίου η Κομισιόν.

φυπουργού Μετανάστευσης και κοινής ανακοίνωσης ότι προκύπτει η όποια ανάγκη διερεύνησης.

Αμήχανη η Κομισιόν

Η «Κ» ζήτησε από την Κομισιόν από τις 19 Μαρτίου σχόλιο για το κατά πόσο η Κύπρος υποχρεούται να διερευνήσει τις καταγγελίες, παρά το ότι η νέα νομοθεσία δεν είχε τεθεί ακόμα σε ισχύ. Εκ των πραγμάτων η υπηρεσία των εκπροσώπων της Επιτροπής δεν πήρε θέση για τις καταγγελίες —ή για την υποχρέωση διερεύνησής τους είτε ισχυαν είτε όχι— ενόσω η διαδικασία έρευνας και διάσωσης ήταν ακόμα σε εξέλιξη.

Παρά τις επανειλημμένες γραπτές ερωτήσεις στην Κομισιόν την επόμενη εβδομάδα, ο αρμόδιος εκπρόσωπος Μάρκος Λαμέρτ τελικά σχολίασε το περιστατικό στις 28 Μαρτίου, μετά από διά ζώσης ερώτηση της «Κ» στη μεσημβρινή ενημέρωση των συντακτών. Σημειώνοντας πως η διάσωση ανθρώπων που κινδυνεύουν στη θάλασσα «αποτελεί ηθικό καθήκον και νομική υποχρέωση για τα κράτη

μέλη βάσει του διεθνούς δικαίου», κάτι που ισχύει «ανεξάρτητα από τις συνθήκες» που οδήγησαν στην ανάγκη για διάσωση.

Ο κ. Λαμέρτ δεν μπορούσε εκείνη τη στιγμή να απαντήσει αν η Κύπρος έχει διορίσει ανεξάρτητο οργανισμό διερεύνησης, όμως υπενθύμισε πως αυτή είναι μια υποχρέωση που θα ισχύει με την εφαρμογή του συμφώνου τον Ιούνιο του 2026.

Οδικός χάρτης

Βάσει του οδικού χάρτη για τη δημιουργία του ανεξάρτητου μηχανισμού (COM/2024/251), η ανεξάρτητη αρχή, είτε νέα είτε υπάρχουσα, θα έχει την ευθύνη της παρακολούθησης του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κατά τη φάση διαλογής και των διαδικασιών ασύλου στα σύνορα. Ο μηχανισμός θα εξετάζει τη συμμόρφωση των αρχών με τη νομοθεσία για το άσυλο, τις παράνομες επαναπροωθήσεις, τα δικαιώματα των παιδιών, τους κανόνες που αφορούν τα κράτη, και να διασφαλίζει πως οι τεκμηριωμένες καταγγελίες θα διερευνώνται.

Όσον αφορά το συγκεκριμένο τμήμα της νομοθεσίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσαρμόσουν την εθνική τους νομοθεσία ανάλογα, καθώς και να διαβεβαιώσουν πως υπάρχει νομικό πλαίσιο για τη λειτουργία του ανεξάρτητου μηχανισμού. Σε περιπτώσεις όπου ο μηχανισμός υπάρχει, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν την ανεξαρτησία, το ότι η αποστολή περιλαμβάνει τη ζητήματα ασύλου, και τις εξουσίες που χρειάζεται να έχει, καθώς και πως

ο μηχανισμός θα έχει τους απαραίτητους πόρους.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας για την εφαρμογή της νέας νομοθεσίας για τη μετανάστευση, ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. (EU Agency for Fundamental Rights - FRA) κατέληξε τον Σεπτέμβριο σε κατευθυντήριες γραμμές για αυτούς τους οργανισμούς.

Οι οργανισμοί αυτοί πρέπει σύμφωνα με τον FRA να είναι ανεξάρτητοι, έχοντας αυτονομία και καμία διασύνδεση με αρχές που είναι αρμόδιες για τη διαχείριση του ασύλου, των συνόρων και της μετανάστευσης, να έχει ως εντολή την παρακολούθηση όλων των δραστηριοτήτων και της μεταχείρισης των υπκόων τρίτων χωρών κατά τον έλεγχο και την αξιολόγηση των αιτήσεων ασύλου στα εξωτερικά σύνορα της Ε.Ε., τις απαραίτητες εξουσίες ώστε να διενεργεί ελέγχους χωρίς περιορισμούς και την αποστολή να προχωρά σε έρευνες ώστε να καταγράφει ισχυρισμούς για παραβιάσεις δικαιωμάτων και να χειρίζεται καταγγελίες.

Θα πρέπει ακόμα να του διατεθεί επαρκές εξειδικευμένο προσωπικό και επαρκής χρηματοδότηση, ενώ στο πλαίσιο της λογοδοσίας θα πρέπει να υποβάλλει δημόσια έκθεση για το έργο τους με πορίσματα και συστάσεις. Τέλος, θα πρέπει να λειτουργούν παράλληλα, σε συντονισμό και συνεργασία με τους υφιστάμενους μηχανισμούς παρακολούθησης των δικαιωμάτων, και με άλλους φορείς μετανάστευσης και προστασίας δεδομένων.

ΑΡΘΡΟ

Του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ

Οι άδειες πολιτικές βαλίτσες

Βρισκόμαστε μόλις έναν χρόνο πριν από τις ίσως πιο κρίσιμες βουλευτικές εκλογές στη σύγχρονη ιστορία της Κύπρου. Εκλογές που αναμένεται να φέρουν ριζικές αλλαγές με νέα πρόσωπα στο προσκήνιο, αφού θα μείνουν εκτός Βουλής κά-ποιοι που για δεκαετίες πρωταγωνιστούσαν στην πολιτική σκηνή του τόπου. Οι δημοσκοπήσεις των τελευταίων μηνών στέλνουν το σαφές μήνυμα ότι οι πολίτες διψούν για ανανέωση. Έχουν κουραστεί από ένα πολιτικό σύστημα που στη συλλογική τους συνείδηση έχει γεράσει και λειτουργεί εξυπηρετώντας πολλές φορές τα δικά του συμφέροντα και όχι τις ανάγκες της κοινωνίας. Μέσα σε αυτή τη διάθεση αλλαγής ωστόσο, αναδεικνύεται ένα σημαντικό ερώτημα. Είναι πράγματι λύση η στροφή προς δημοφιλή πρόσωπα χωρίς πολιτικό όραμα; Μπορούν να ηγηθούν της χώρας άνθρωποι που, αν και εμφανίζονται ως τιμωροί της διαφθοράς, έχουν συχνά λειτουργήσει με επιλεκτικότητα ή έχουν εκτεθεί στο παρελθόν από τις ίδιες τους τις αντιφάσεις; Η ανάγκη για κριτική σκέψη είναι πιο επιτακτική από ποτέ. Δεν μπορούμε να επιτρέψουμε σε «άδειες πολιτικές βαλίτσες», χωρίς ουσιαστικό περιεχόμενο, χωρίς σχέδιο και στρατηγική να γεμίσουν μόνο με προσωπικά οφέλη και φιλοδοξίες τις βαλίτσες τους. Η Κύπρος έχει περάσει πολλά. Από την τουρκική εισβολή μέχρι τις σύγχρονες κρίσεις, οι Κύπριοι με κόπο και θυσιές κατάφεραν να ξαναχτίσουν την κοινωνική συνοχή και να κρατήσουν την πατρίδα όρθια. Η λύση δεν βρίσκεται στο να χαμηλώσουμε τον πήχη των απαιτήσεών μας. Η λύση είναι να εργαστούμε σοβαρά, με ευθύνη και συλλογικότητα, για να διαμορφώσουμε πολιτικές με ευρωπαϊκό προσανατολισμό και αποκλειστικό γνώμονα το καλό της Κύπρου και των πολιτών της. Μόνο μέσα από οργανωμένα σύνολα με θεσμικές δικλίδες ασφαλείας μπορούμε να εξασφαλίσουμε την απαραίτητη σταθερότητα, σοβαρότητα και συνέπεια στη χάραξη πολιτικής. Είναι καιρός να επιλέγουμε όχι με βάση τη δημοφιλία, αλλά με βάση την ουσία. Για να μη γεμίσουμε ξανά τις βαλίτσες της πολιτικής με κούφια λόγια και ανεκπλήρωτες υποσχέσεις. Το επόμενο διάστημα είναι κρίσιμο για τη διαμόρφωση της πολιτικής άποψης των πολιτών. Καλά θα κάνουν τα κόμματα του δημοκρατικού τόξου να ανασυνταχτούν και να αναδείξουν σύγχρονες πολιτικές που θα μεταμορφώσουν την Κύπρο. Αν δεν τα καταφέρουν, τότε θα λουστούμε νέους γιουτιούμπερς με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

Στο 1,8 δισ. οι επενδύσεις ελληνικών τραπεζών

Η Eurobank με την εξαγορά μαμούθ, η Alpha Bank προχωρεί σε 2η κίνηση και η Τράπεζα Πειραιώς «πέρασε ξυστά»

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Συνεχίζει η ισχυροποίηση της τρίτης συστημικής τράπεζας στην Κύπρο, της Alpha Bank, προχωρώντας σε ακόμα ένα deal επέκτασης των δραστηριοτήτων της στο νησί. Είναι η δεύτερη κατά σειρά μεγάλη κίνηση της Alpha Bank στο νησί μετά την εξαγορά της Astrobank, καθώς η Alpha Bank συμφώνησε στην εξαγορά της επενδυτικής τράπεζας Axia Ventures, που έχει παρουσία χρόνων και σε Ελλάδα, αλλά και σε Κύπρο. Στόχος, όπως τονίζεται στην ανακοίνωση της Alpha Bank, είναι «η δημιουργία της κορυφαίας εταιρείας Επενδυτικής Τραπεζικής στην Ελλάδα και την Κύπρο». Έτσι, μετά τη δημιουργία της τρίτης μεγαλύτερης τράπεζας στο νησί με την εξαγορά της Astrobank, με την εξαγορά της Axia Ventures η Alpha Bank θα αποτελέσει τον ισχυρότερο πάροχο υπηρεσιών Επενδυτικής Τραπεζικής και Κεφαλαιαγορών (IBCM) σε Ελλάδα και Κύπρο.

Τρεις τράπεζες από Ελλάδα έχουν προχωρήσει το 2025 σε μεγάλες επεν-

Με την εξαγορά της Axia Ventures η Alpha Bank θα αποτελέσει τον ισχυρότερο πάροχο υπηρεσιών Επενδυτικής Τραπεζικής και Κεφαλαιαγορών σε Ελλάδα και Κύπρο.

δύσεις στην Κύπρο, ενώ η μία θα ολοκληρώσει το έργο που ξεκίνησε το 2021 αποκτώντας το 100% κυπριακής τράπεζας, επενδύοντας 1,3 δισεκατομμύρια ευρώ. Εάν αθροίσουμε τις επενδύσεις των ελληνικών τραπεζών τα τελευταία 3 - 4 χρόνια ξεπερνούν σωρευτικά τα 1,8 δισεκατομμύρια ευρώ.

Η Eurobank, η οποία μέχρι τον Μάιο αναμένεται να έχει στα χέρια της το 100% της Ελληνικής Τράπεζας, έχει προχωρήσει σε μία επένδυση που θα ολοκληρωθεί στα 1,3 δισεκατομμύρια ευρώ. Συνάμα, όμως, κατά τη διάρκεια του «ταξιδιού» αυτού, ενόσω ήταν ο μεγαλύτερος της Ελληνικής Τράπεζας, αποφασίστηκε να εξαγοραστεί η ασφαλιστική CNP Κύπρου, έναντι 182 εκατομμυρίων ευρώ, απόφαση στην οποία φυσικά είχε τον πρώτο λόγο η Eurobank και ήταν –όπως αποδείχτηκε– μέσα στα στρατηγικά της πλάνα για το μέλλον που είχε διαγραφεί για την Ελληνική Τράπεζα.

Η Alpha Bank προχώρησε στα τέλη Φεβρουαρίου στην εξαγορά της Astrobank, έναντι 205 εκατομμυρίων ευρώ, δημιουργώντας με 10% την τρίτη μεγαλύτερη τράπεζα στην Κύπρο, η αλ-

Τρεις τράπεζες από Ελλάδα έχουν προχωρήσει σε μεγάλες επενδύσεις στην Κύπρο, ενώ η μία θα ολοκληρώσει το έργο που ξεκίνησε το 2021 αποκτώντας το 100% κυπριακής τράπεζας.

λιώς την τρίτη συστημική. Μετά την πρόσφατη εξαγορά της Axia, που εκτιμάται γύρω στα 59 εκατομμύρια ευρώ, η συνολική επένδυση της Alpha Bank με άμεσες προεκτάσεις στην Κύπρο ανεβαίνει συνολικά στα 265 εκατομμύρια ευρώ.

Την ίδια ώρα, η Τράπεζα Πειραιώς προχώρησε έστω και «ξυστά» σε επέκταση των δραστηριοτήτων της στην Κύπρο, κάνοντας deal με την CVC Capital

και την εξαγορά της Εθνικής Ασφαλιστικής, η οποία όμως έχει και παράρτημα στην Κύπρο, την Εθνική Ασφαλιστική Κύπρου. Μπορεί να μην παραμείνει η κυπριακή δραστηριότητα στα «χέρια» της Τράπεζας Πειραιώς και να περάσει «μόνο στα χαρτιά», αφού το κυπριακό κομμάτι της Εθνικής Ασφαλιστικής κατά πάσα πιθανότητα θα καταλήξει στο επόμενο διάστημα στα «χέρια» της Τράπεζας Κύπρου, ωστόσο ήταν μία ε-

πιχειρηματική κίνηση που είχε και κυπριακό «χρώμα». Ήταν αναμφισβήτητα μία κίνηση της Τράπεζας Πειραιώς εν έτει 2025 για μερική δραστηριότητα στο νησί, μετά τις συνεχείς αποσπενδύσεις της Τράπεζας στην Astrobank που ήταν μέτοχος.

Πιέσεις στην Εθνική;
Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος έχει θυγατρική στην Κύπρο και έχει απο-

φασίσει να προχωρήσει με στρατηγική δανεισμού μεγάλων έργων. Ήταν μία απόφαση που είχε ανακοινωθεί και είχε γραφεί και από την «Κ» από τον Φεβρουάριο του 2024, όταν γίνονταν σκέψεις για δανειοδότηση του τηλεπικοινωνιακού υποθαλάσσιου καλωδιακού συστήματος East to Med Data Corridor (EMC) μέσω της κυπριακής θυγατρικής της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος. Τα τελευταία χρόνια έχει γρα-

Το αποτύπωμα της ΧΜ στην Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Στόχος η συνεχής βελτιστοποίηση των προγραμμάτων, λέει η Κωνσταντίνα Στυλιανού, διευθύντρια Εκδηλώσεων και ΕΚΕ της εταιρείας

Συνέντευξη στην **ANNA ΠΟΛΥΒΙΟΥ**

Η ΧΜ, έχοντας βαθιά ριζωμένη στην εταιρική της κουλτούρα τη στήριξη προς την κοινωνία, υλοποιεί μια πληθώρα δράσεων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (ΕΚΕ), καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών αναγκών. Η Κωνσταντίνα Στυλιανού, διευθύντρια Εκδηλώσεων και Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της ΧΜ, μιλάει στην «Κ» για τη φιλοσοφία πίσω από αυτές τις δράσεις, το κοινωνικό τους αποτύπωμα, καθώς και τις καινοτόμες πρωτοβουλίες της εταιρείας σε τομείς όπως η εκπαίδευση, η υγεία και η περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Παράλληλα, μαθαίνουμε τους επόμενους στόχους της ΧΜ για τη διαμόρφωση ενός καλύτερου μέλλοντος στους τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται.

- Γνωρίζουμε πως η ΧΜ έχει μια ισχυρή παρουσία στον τομέα της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, με δράσεις που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών αναγκών. Ποια είναι η φιλοσοφία και οι βασικές αξίες της εταιρείας πίσω από τις κοινωνικές της δράσεις;

- Η στρατηγική μας στον τομέα της ΕΚΕ βασίζεται στην πεποίθηση ότι η επιχειρηματική ανάπτυξη είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη βιωσιμότητα και την κοινωνική πρόοδο. Η ΧΜ λειτουργεί με υπευθυνότητα και μακροπρόθεσμη οπτική, ενσωματώνοντας την έννοια της κοινωνικής συνεισφοράς στον πυρήνα της εταιρικής μας κουλτούρας. Η δημιουργία αξίας για τις κοινότητες στις οποίες δραστηριοποιούμαστε δεν αποτελεί μόνο ηθική υποχρέωση αλλά και στρατηγική επιλογή. Από την ίδρυσή της, η ΧΜ επιστρέφει αξία στην κοινωνία – αρχικά μέσα από φιλανθρωπικές πρωτοβουλίες και, τα τελευταία χρόνια, μέσω ενός οργανωμένου πλαισίου Ε-

ταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης με στρατηγικούς πυλώνες και ολοκληρωμένα προγράμματα.

Τομείς δράσεων

- Η ΧΜ έχει υλοποιήσει πάνω από 600 πρωτοβουλίες ΕΚΕ, σε συνεργασία με κυπριακούς και διεθνείς μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς. Μπορείτε να μας δώσετε μια επισκόπηση των βασικότερων τομέων στους οποίους εστιάζετε αυτές τις δράσεις;

- Επικεντρωνόμαστε σε θεμελιώδεις πυλώνες που είναι: Εκπαίδευση & Ανάπτυξη Δεξιοτήτων και κατ' επέκταση Έρευνα & Καινοτομία, Υγεία & Ευημερία, Περιβαλλοντική Βιωσιμότητα. Οι παρεμβάσεις μας σχεδιάζονται με μετρήσιμα αποτελέσματα, μέσω συνεργασιών που διασφαλίζουν απόδοτικό κοινωνικό αντίκτυπο, τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Μερικές από τις πρωτοβουλίες μας περιλαμβάνουν τη δημιουργία του πρωτοποριακού κέντρου

«Η στρατηγική μας στον τομέα της ΕΚΕ βασίζεται στην πεποίθηση ότι η επιχειρηματική ανάπτυξη είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη βιωσιμότητα και την κοινωνική πρόοδο».

«Χρώμα & Φως από ΧΜ» που φιλοδοξεί να αποτελέσει καταφύγιο για την ευημερία των παιδιών που βρίσκονται στο φάσμα αυτισμού, προσφέροντάς τους ένα ασφαλές και ευχάριστο περιβάλλον γεμάτο δημιουργικές και διασκεδαστικές

«Η ΧΜ λειτουργεί με υπευθυνότητα και μακροπρόθεσμη οπτική, ενσωματώνοντας την έννοια της κοινωνικής συνεισφοράς στον πυρήνα της εταιρικής μας κουλτούρας», δηλώνει η διευθύντρια Εκδηλώσεων και Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της ΧΜ, Κωνσταντίνα Στυλιανού.

ενασχολήσεις. Παράλληλα, προσφέραμε υποστήριξη προς σημαντικούς φορείς, όπως το «Ενα Όνειρο, Μια Ευχή», το Ίδρυμα Πάνος Ευριπίδου, το Κέντρο Προληπτικής Παιδιατρικής «Αμέρικος Αργυρίου», το Make-A-Wish Ελλάδας,

τον ΠΑΣΥΚΑΦ, τον Κυπριακό Ερυθρό Σταυρό, τους Μικρούς Ήρωες, τη Euroρα Donna, τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Αυτισμού, το Cyprus Computer Society, το Hope for Children, τη Sistema και την ΚΟΕΑΣ, μεταξύ άλλων.

- Η εκπαίδευση αποτελεί βασικό πυλώνα της ΕΚΕ της εταιρείας, με τη χρηματοδότηση της πρώτης έδρας Τεχνητής Νοημοσύνης στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Ποια είναι η σημασία αυτής της επένδυσης για την ανάπτυξη της καινοτομίας και τις εκπαιδεύσεις στην Κύπρο;

- Είναι μια συνειδητή παρέμβαση με στόχο την ενίσχυση της επιστημονικής αριστείας και τη δημιουργία ενός ανταγωνιστικού οικοσυστήματος καινοτομίας. Πιστεύουμε ότι η σύνδεση της τεχνολογίας με την ακαδημαϊκή κοινότητα δημιουργεί πολλαπλασιαστικά οφέλη για την οικονομία και ενισχύει τη διεθνή θέση της Κύπρου στον τομέα της Τεχνητής Νοημοσύνης.

Στον τομέα της εκπαίδευσης, η ΧΜ αποτελεί σταθερό τεχνολογικό συνεργάτη του Κυπριακού Συνδέσμου Πληροφορικής, συμβάλλοντας ενεργά στην ενίσχυση της τεχνολογικής εκπαίδευσης και την καλλιέργεια ψηφιακών δεξιοτήτων στις νεότερες γενιές. Παράλληλα, διαδραματίζει καταλυτικό ρόλο στην πρόωθηση της νεοφυούς επιχειρηματικότητας μέσω του προγράμματος ARIS, ένα πρόγραμμα ταχείας ανάπτυξης για startups, προσφέρει σε καινοτόμες νεοφυείς επιχειρήσεις τις στρατηγικές συνεργασίες, τα εργαλεία και την καθοδήγηση που χρειάζονται για να επιταχύνουν την πορεία τους προς την αγορά και να μετατρέψουν τις ιδέες τους σε επιτυχημένες επιχειρήσεις. Το πρόγραμμα ιδρύθηκε το 2018 από την Deloitte, η οποία έχει την ευθύνη σχεδιασμού και υλοποίησής του μέσω του Κέντρου Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας της.

- Έχετε υποστηρίξει οικονομικά πάνω από 2.000 μαθητές και έχετε προσφέρει περισσότερες από 140 υποτροφίες σε φοιτητές. Πώς βλέπετε τον αντίκτυπο

αυτών των δράσεων στον τομέα της εκπαίδευσης στην Κύπρο;

- Συμβάλλουμε στην καλλιέργεια ενός ανθρώπινου δυναμικού με υψηλές δεξιότητες και ευρύτερη κοινωνική συνείδηση. Το αποτέλεσμα είναι ένα πιο ανθεκτικό και παραγωγικό εκπαιδευτικό σύστημα, ικανό να ανταποκριθεί στις ανάγκες της αγοράς του αύριο. Ο τομέας της εκπαίδευσης για την ΧΜ επεκτείνεται διεθνώς. Η ΧΜ ολοκλήρωσε την κατασκευή μιας νέας τριώροφης πτέρυγας στο σχολείο Young Comrades στην περιοχή Wakisso. Η νέα πτέρυγα, πλήρως εξοπλισμένη με σύγχρονες εκπαιδευτικές υποδομές, έχει τη δυνατότητα να φιλοξενεί περισσότερους από 500 μαθητές, προσφέροντάς τους ένα ασφαλές, λειτουργικό και ποιοτικό περιβάλλον μάθησης. Πρόκειται για μια επένδυση που ενισχύει τη μορφωτική ισοτιμία και συμβάλλει στην πρόοδο των τοπικών κοινοτήτων.

Οι στόχοι

- Ποιοι είναι οι επόμενοι μεγάλοι στόχοι της εταιρείας για την ΕΚΕ;

- Βραχυπρόθεσμα, εστιάζουμε στη διεύρυνση του κοινωνικού μας αποτυπώματος, ενισχύοντας στοχευμένα τους τρεις βασικούς πυλώνες στους οποίους υλοποιούνται τα προγράμματα και οι δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της ΧΜ.

Σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, προτεραιότητά μας είναι η ανάπτυξη ενός εσωτερικού, ολοκληρωμένου μηχανισμού αξιολόγησης, ο οποίος θα μας επιτρέψει να παρακολουθούμε με ακρίβεια την πρόοδο και τον αντίκτυπο των παρεμβάσεών μας. Στόχος είναι η συνεχής βελτιστοποίηση του προγράμματός μας, με βάση ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα.

Μικρή παράταση για τη γεώτρηση της «Ηλέκτρας»

Πιέσεις στο πλωτό γεωτρήπανο DS-9, «λόγω βάθους» – Αρχές Απριλίου οι ανακοινώσεις για τα αποτελέσματα στο τεμάχιο «5»

Του ΓΙΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

Μικρή καθυστέρηση παρατηρείται στις εργασίες της κοινοπραξίας Εχxon Mobil-Qatar Energy ως προς τη διερευνητική γεώτρηση επί του στόχου «Ηλέκτρα» στο θαλάσσιο τεμάχιο «5» της κυπριακής Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης. Ενώ η γεώτρηση αναμένονταν να τελειώνει την περασμένη εβδομάδα (σ.σ. τέλη Μάρτη, στις 28/03 συγκεκριμένα) θα λάβει μια μικρή παράταση ως το τέλος της τρέχουσας εβδομάδας για μικροτεχνικούς λόγους που συνδέονται με τις πιέσεις, γεωμορφολογικά, που δέχεται το πλωτό γεωτρήπανο DS-9, «λόγω βάθους» όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ». Υπενθυμίζεται πως η γεώτρηση επί του «Ηλέκτρα» θεωρείται από έμπειρους παρατηρητές ως υποσχόμενη, δεδομένου πως υπάρχουν ενδείξεις για ανακάλυψη μεγάλου κοιτάσματος υδρογονανθράκων, τύπου «Ζορ» στην Αίγυπτο, με την κυβέρνηση ωστόσο να παραμένει φειδωλή ως προς τις προσδοκίες της και να παραπέμπει στην ακριβή εικόνα των αποτελεσμάτων, μετά το πέρας της γεώτρησης. Λόγω της μικρής καθυστέρησης τα προκαταρκτικά αποτελέσματα αναμένονται στα μέσα Απριλίου – με τον Μάιο να καθίσταται, πλέον, ο χρόνος της διακρίβωσης της πλήρους εικόνας των αποτελεσμάτων για την αμερικανοκαταρινή κοινοπραξία.

Σε μεγάλο βάθος

Σε παρατήρηση ότι η γεώτρηση αναμενόταν να ολοκληρωθεί την εβδομάδα που έληξε στις 28 Μαρτίου, ο υπουργός Ενέργειας, Γιώργος Παπαναστασίου, δήλωσε προς το ΚΥΠΕ ότι «η καθυστέρηση οφείλεται στο ότι πρέπει να θωρακιστεί επιπρόσθετα η γεώτρηση, λόγω πιέσεων που δέχεται το γεωτρήπανο, πέραν αυτών που αναμενόταν αρχικά». «Την ερχόμενη εβδομάδα (σ.σ. αυτή που διανύουμε) υπολογίζουμε ότι θα έχουμε κάποια ένδειξη για το ποιοδήποτε εύρημα υπάρχει στην περιοχή», πρόσθεσε ο κ. Παπαναστασίου.

Ενδεικτικά, ο κ. Παπαναστασίου ανέφερε ότι η γεώτρηση αυτήν τη στιγμή βρίσκεται «περίπου σε βάθος 6.800 μέ-

Την τρέχουσα εβδομάδα περατώνει τις εργασίες του το πλωτό γεωτρήπανο Valaris DS-9 στο τεμάχιο «5» λόγω μικρο-τεχνικών δυσκολιών.

Στο περιθώριο των επαφών του στις ΗΠΑ ο κ. Παπαναστασίου θα έχει επαφές με την ανώτερη ηγεσία των αμερικανικών κολλοσών Εχxon και Chevron που δραστηριοποιούνται στην κυπριακή ΑΟΖ.

τρων από την επιφάνεια του νερού και προδιαγράφεται ότι η γεώτρηση θα ολοκληρωθεί στις 7.500 μέτρα». Πρόσθεσε ότι «με τον ρυθμό που εξελίσσεται η γεώτρηση, προχωρεί περίπου 20 μέτρα την ώρα και πέραν των 200 μέτρων στη διάρκεια μιας ημέρας». «Με αυτά τα δεδομένα θα χρειαστεί ακόμη τρεις με τέσσερις ημέρες για να διαπιστωθεί αν υπάρχει κάποιο εύρημα», κατέληξε ο υπουργός. Υπενθυμίζεται ότι λόγω και της συγκεκριμένης θαλάσσιας περιοχής (επί της δυτικής ΑΟΖ της ΚΔ) η γεώτρηση της Εχxon γίνεται σε μεγάλα βάθη (άνω των 6 χλμ.) και πως στο παρελθόν προκαταρκτικές σεισμογραφικές έρευνες της Εχxon αποκάλυψαν ενδείξεις για την ύπαρξη μεγάλου κοιτάσματος, το

οποίο σύμφωνα με εκτιμήσεις αναλυτών θα μπορούσε να κυμαίνεται μεταξύ 15-30 tcf (τρισεκατομμύρια κυβικά πόδια φυσικού αερίου).

Επαφές στις ΗΠΑ

Από χθες μέχρι και τις 8 Απριλίου, ο υπουργός Ενέργειας Γιώργος Παπαναστασίου θα βρίσκεται στη Νέα Υόρκη, στις ΗΠΑ, για σκοπούς προσέλκυσης αμερικανικών κεφαλαίων για επενδύσεις στην Κύπρο (ενέργεια, τουρισμός, ναυτιλία, καινοτόμος οικονομία). Στο περιθώριο των επαφών του στις ΗΠΑ ο κ. Παπαναστασίου θα έχει επαφές με την ανώτερη ηγεσία των αμερικανικών κολλοσών Εχxon και Chevron που δραστηριοποιούνται στην κυπριακή ΑΟΖ

– ιδίως υπό το βάρος των επαφών με την Αίγυπτο και της σύναψης τριμερούς συμφωνίας και MoU για την οδευση του φυσικού αερίου της ΚΔ προς τα αιγυπτιακά τεμαχικά στο πλαίσιο της εμπορευματοποίησής του. Με βάση τις συμφωνίες με την Αίγυπτο, εκτιμάται ότι το πρώτο αέριο από την κυπριακή ΑΟΖ αναμένεται να διοχετευτεί στις υποδομές του αιγυπτιακού «Ζορ» και της υποδομής LNG στο αιγυπτιακό τεμαχικό Νταμιέτα εντός 2027. Λόγω μεγαλύτερης γειτνίασης με τις υποδομές αυτές, αναμένεται ότι το αέριο από το τεμάχιο «6» θα αξιοποιηθεί πρώτο, όπως ξανάγραψε η «Κ» για τον «Κρόνος», κάτι που θα διευκολύνει και τη σύνδεση περισσότερων ποσοτήτων από την πε-

ριοχή, μέσα από την ίδια διευθέτηση και τεχνική λύση.

Προοπτική για την Κύπρο

Σε μίαν άλλη εξέλιξη το έγκριτο Oxford Institute of Energy εξέδωσε τον Μάρτιο ανάλυση με τίτλο «Η κυπριακή παραγωγή φυσικού αερίου μπορεί να βοηθήσει στη σταθεροποίηση των ενεργειακών ισορροπιών της Αιγύπτου» και αναφέρεται στις συμφωνίες που υπογράφηκαν πρόσφατα στην Αίγυπτο. «Περιμένεις για ένα λεωφορείο –σε αυτή την περίπτωση για αρκετά χρόνια– και ξαφνικά έρχονται δύο μαζί», αναφέρει σχετικά με τις συμφωνίες για την ανάπτυξη δύο υπερράκτιων κοιτασμάτων φυσικού αερίου της Κύπρου, του «Αφροδίτη» και του «Κρόνος». Το Oxford Institute of Energy χαρακτηρίζει τη συμφωνία με την Αίγυπτο ως ιδιαίτερα σημαντική για την αγορά. Όπως αναφέρει, η αστάθεια στο εμπόριο υδροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) της Αιγύπτου, έχει αποτελέσει έναν σημαντικό και απρόβλεπτο παράγοντα στις παγκόσμιες ισορροπίες. Όπως αναφέρεται, από την εξαγωγή περίπου 10 δισ. κυβικών μέτρων (Bcm) την περίοδο 2021-2022, η Αίγυπτος αναμένεται να εισαγάγει πάνω από 6 Bcm το 2025. Αυτή η μεταβολή των 16+ Bcm σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα έχει τεράστιο αντίκτυπο στην παγκόσμια αγορά LNG. «Το βασικό ερώτημα πλέον, μετά από τόσες απογοητεύσεις στο παρελθόν, δεν είναι αν, αλλά πότε ακριβώς η Κύπρος θα γίνει παραγωγός φυσικού αερίου και θα ενισχύσει το ενεργειακό προφίλ της Ανατολικής Μεσογείου», αναφέρεται. Σημειώνεται ότι παρόλο που οι διαπραγματεύσεις για τα δύο κυπριακά κοιτάσματα, «Αφροδίτη» και «Κρόνος», πρέπει ακόμα να ολοκληρωθούν, τον Φεβρουάριο του 2025 έγινε μια ξεκάθαρη δήλωση προθέσεων ότι τα έργα αυτά θα προχωρήσουν και το φυσικό αέριο που θα παραχθεί θα διοχετευθεί στην Αίγυπτο. Με 8 Bcm (δισ. κυβικά μέτρα ανά έτος) από το κοιτάσμα Αφροδίτη και περίπου 6 Bcm από το Κρόνος, το σύνολο των 14 Bcm θα μπορούσε να καλύψει περίπου το 80% της δυναμικότητας των αιγυπτιακών εγκαταστάσεων LNG, όπως καταλήγει η μελέτη.

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΑΣ & ΓΕΝΕΤΙΚΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΜΟΡΙΑΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ (MSc & PhD)

ΙΑΤΡΙΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ (MSc & PhD)

ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΗ (MSc & PhD)

ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ (MSc)

ΓΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

 (357) 22392840 / 841 / 844

 education@cing.ac.cy

 www.cing.ac.cy/education

 Ινστιτούτο Νευρολογίας & Γενετικής Κύπρου
Ηρώων 6, Άγιος Δομέτιος, 2371 Λευκωσία

ΑΝΑΛΥΣΗ

Ταραγμένες θάλασσες
για την κινεζική Cosco

Του **ΚΑ ΣΙΝΓΚ ΤΣΑΝ / REUTERS BREAKINGVIEWS**

Ο μεγαλύτερος ναυτιλιακός όμιλος στον κόσμο πλέει σε μια τέλεια καταιγίδα. Η κινεζική κρατική εταιρεία Cosco διπλασίασε τα κέρδη του 2024, αλλά τα προτεινόμενα τέλη ελλιμενισμού από την Ουάσιγκτον σε πλοία που συνδέονται με την Κίνα και οι δασμοί εκτιμάται ότι θα μειώσουν τη ζήτηση για τις υπηρεσίες της.

Η πώληση λιμανιών έναντι 23 δισ. δολαρίων της ανταγωνίστριας CK Hutchison υποδηλώνει επίσης ότι το εμπόριο θα μεταφερθεί σε δυτικούς ομολόγους.

Ο όμιλος ετερογενών δραστηριοτήτων αξίας 30 δις, δολάριαν είναι ο τρίτος μεγαλύτερος μεταφορέας εμπορευματοκιβωτίων στον κόσμο και ο πέμπτος μεγαλύτερος χειριστής τερματικών σταθμών λιμένων. Η μητρική εταιρεία κατέχει επίσης τον μεγαλύτερο στόλο ανά χωρτικότητα παγκοσμίως. Προς το παρόν μπορεί να υπερφανείσεται για ένα ηγετικό μερίδιο αγοράς στις τάξεις του 15% στη ζωτικής σημασίας ναυτιλιακή διαδρομή μέσω του Ειρηνικού Ωκεανού, σύμφωνα με αναλύτες της JPMorgan.

Το επίπεδο βαρύτητας και γεωγραφικής εμβέλειας μεταφράστηκε σε επιταγάζια αύξηση της μετοχής της Cosco στο Χονγκ Κονγκ από το 2020. Πέρυσι η εταιρεία ανέφερε κέρδη-ρεκόρ ύψους 6,9 δισ. δολαρίων.

Αυτό οφείλεται εν μέρει στην ι-
σχυρή ζήτηση από τις ΗΠΑ, όπου
διαδικτυακές αλυσίδες λιανικής, ό-
πως οι Shein και Temu, έχουν ενι-
σχύσει τις διασυνοριακές ροές η-
λεκτρονικού εμπορίου. Η εταιρεία
επωφελήθηκε επίσης από την κρίση
στην Ερυθρά Θάλασσα, μια δια-
δρομή για το 30% περίπου της πα-
γκόσμιας κυκλοφορίας εμπορευ-
ματοκιβωτίων, η οποία έχει αυξήσει
τιμές των ναύλων παγκοσμίως.
Τα έσοδα από τη διαδρομή της
Cosco στον Ειρηνικό, για παράδειγ-
μα, αυξήθηκαν κατά 63% πέρυσι.

Ωστόσο, η Cosco θα αντιμετωπίσει παραγεμισμένα θάλασσες στο μέλλον. Τον Ιανουάριο, υπό τη νέα κυβέρνηση του προέδρου Ντόναλντ Τραμπ, το υπουργείο Άμυνας των ΗΠΑ πρόσθεσε τη μητρική εταιρεία της σε μια λίστα εταιρειών που θεωρεί ότι συνεργάζονται με τον κινεζικό στρατό, θέτοντας τον ναυτιλιακό όμιλο σε κίνδυνο υψηλότερου κόστους συμμόρφωσης ή επάκουσής των κυρώσεων από τις ΗΠΑ.

Ακόμη πιο ανησυχητική είναι η πρόταση της Ουάσιγκτον να επιβάλει τέλη ελλιμενισμού σε πλοία που ναυπηγούνται στην Κίνα ή με κινεζική σημαία. Οι αναλυτές της Citi εκτιμούν ότι κάτι τέτοιο θα επιφέρει 15% πρόσθετο κόστος στη διαδρομή του Ειρηνικού.

Η Cosco θα μπορούσε να προσπαθήσει να μετακυλίσει αυτή τη δαπάνη στους πελάτες ή να την α-πορροφήσει. Είτε έτσι είτε αλλιώς, δεδομένου ότι διαδίδει τον μεγα-λύτερο κινεζικό στόλο σε σύγκριση με τους ανταγωνιστές τς, είναι η πιο εκτεθειμένη εταιρεία. Τα λει-τουργικά κέρδη τς προβλέπεται να υποχωρήσουν κατά 67% και 62% το 2025 και το 2026 αντιστοι-χώς, σύμφωνα με εκτιμήσεις των αναλυτών της Visible Alpha.

Επιπλέον, οι μεγάλες φιλοδοξίες της Cosco να αναπτύξει ένα παγκόσμιο δίκτυο σιδηροδρομικών και θαλάσσιων εμπορικών συναλλαγών που θα συμπληρώνει τις επενδύσεις στο μεγαλύτερο όραμα «Μία ζώνη, ένας δρόμος» της Κίνας ενδέχεται να κινδυνεύει.

Η πώληση των υπερπόντιων λιμανιών της CK Hutchison με έδρα το Χονγκ Κονγκ, που εκτείνονται σε 23 χώρες, σε μια κοινοπραξία υπό την ηγεσία της BlackRock, προμηνύει έντονο ανταγωνισμό με τους δικούς της αντιπάλους της. Όλα τα παραπάνω δείχνουν ότι η Cosco μπορεί να είναι το πρώτο θύμα σε έναν μακρύ και δαπανηρό ναυτιλιακό πόλεμο.

Λιγότεροι τουρίστες στις ΗΠΑ φέτος λόγω των πολιτικών Τραμπ

Αναμένεται μείωση αφίξεων κατά 5,1% και πτώση τουριστικής δαπάνης 18 δις. δολ.

Της **ΤΣΕΪΛΑΝ ΓΕΤΖΙΝΣΟΥ**
THE NEW YORK TIMES

Οι επιθετικές πολιτικές και η επιθετική γλώσσα στις κυβερνήσεις Τραμπ τις τελευταίες εβδομάδες εξωθεί τους τουρίστες να ακυρώσουν ή να απανέχτ'αυτον στην ταξιδιό τους ουχεδίαζαν στις ΗΠΑ. Όλο και περισσότεροι επιδοχοί τουρίστες δηλώνουν πως δεν νιώθουν ευπρόσδεκτοι ούτε ασφαλείς στις ΗΠΑ ή ακόμη και πως νιώθουν απρόθυμοι να προσφέρουν στην οικονομία μιας χώρας που έχει κηρύξει εμπορικούς πολέμους και αποσταθεροποιεί συμμαχούς της. Εξάλλου τελευταία κυκλοφόρησε στους κύκλους της κυβέρνησης Τραμπ ταξιδιωτική απαγόρευση που, αν επιβληθεί, θα απαγορεύσει την είσοδο στις ΗΠΑ σε πολίτες 43 χωρών, συμπεριλαμβανομένων των Λευκορωσίας, Καμπούτζης και Σάντα Λουϊσια.

Ακόμη και πριν από την αλλαγή κυβερνήσεως τον Ιανουάριο, η αμερικανική τουριστική βιομηχανία προσπάθησε να ανακάμψει από το πλήγμα της πανδημίας, καθώς η ισχύς του δολαρίου καθιστά την υπερδύναμη πολύ πιο ακριβή για πολλούς επιδοσούς επισκέπτες, ενώ παράλληλα είναι μεγάλος ο χρόνος αγωγής για την έκδοση βίζας. Οι διεθνείς αφίξεις δεν αναμένεται να ανακάμψουν στα επίπεδα του 2019 παρά μόνον στα τέλη του έτους και οι δαπάνες των τουριστών όχι πριν από το 2026. Σύμφωνα, όμως, με παράγοντες του τουριστικού κλάδου, ακόμη και αυτές οι προσδοκίες κινδυνεύουν να διαψευσθούν.

Η εταιρεία ερευνών τουρισμού Tourism Economics είχε προβλέψει αρχικά πως οι επισκέψεις στις ΗΠΑ θα αυξάνονταν κατά 9% φέτος, αλλά τον Φεβρουάριο αναθεώρησε προς τα κάτω τις εκτιμήσεις τις και τώρα προβλέπει πως θα μειωθούν κατά 5,1%. Ξενοδοφύα τα ζητήματα για δωμάτια ξενοδοχείων, προβλέπει πως θα μειωθεί κατά 0,8% μέσα στο έτος, που συνεπάγεται πτώση τις δαπάνες των τουριστών κατά 18%

Τον Φεβρουάριο οι αφίξεις στις ΗΠΑ από τις χώρες της Δυτικής Ευρώπης μειώθηκαν κατά 1%, ενώ την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι είχαν αυξηθεί κατά 14%.

Delta και American Airlines υποβαθμίζουν τις οικονομικές προβλέψεις τους για τους πρώτους μήνες του έτους επικαλούμενες τη μείωση των ταξιδιών.

δισ. δολ. Η πτώση οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο μποϊκοτάζ των Καναδών που αντιδρούν στους δασμούς. Τον Φεβρουάριο, όταν ο Τραμπ ανακοίνωσε δασμούς στις εισαγωγές από τον Καναδά, ο α-

ριθμός των Καναδών που μετέβησαν στις ΗΠΑ μειώθηκε κατά 24% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024. Ηδη έχουν προσαρμοστεί στην αβεβαιότητα οι αεροπορικές εταιρείες Delta Air Lines και American Airlines υποβαθμίζοντας τις προβλέψεις τους για τα οικονομικά αποτελέσματά τους τους πρώτους μήνες του έτους, επικαλούμενες τη μείωση των ταξιδιών. Η United Airlines ανακοίνωσε, άλλωστε, ότι μείωσε τα δρομολόγια από και προς τον Καναδά εξαιτίας «μεγάλων πτώσεων της κίνησης προς τις ΗΠΑ».

Η αβεβαιότητα στα σύνορα των ΗΠΑ έχει εξωθήσει πολλές χώρες, συμπεριλαμβανομένων της Βρετανίας, της Γερ-

μανίας και του Καναδά, να προειδοποιήσουν τους Πολίτες τους ότι η εξάφρση από την υποχρέωση για έκδοση βίζας δεν αποτελεί εγγύηση πως θα εισέλθουν στη χώρα και ότι όταν ένας Έξος είναι ύποπτος παραβίαι των κανόνων για την είσοδο στη χώρα μπορεί να συλληφθεί και να κρατηθεί. Είχαν προηγηθεί επανειλημμένα επεισόδια κράτησης τουριστών ή και κατοχών πράσινων κάρτας στα λιμάνια των ΗΠΑ. Προ ημερών, οι γαλλικές αρχές ανέφεραν πως είχε απαγορευθεί η είσοδος σε Γάλλο επιστήμονα επειδή έπαιτα από έρευνα στο κινητό του τηλέφωνο οι αμερικανικές αρχές διαπίστωσαν ότι είχε δεχθεί και είχε στείλει μηνύματα με ανρτικτικές απόψεις για την πολιτική του προέδρου Τραμπ. Οι αμερικανικές αρχές το αρνήθηκαν και επέμειναν πως η απαγόρευση είσοδου στη χώρα δεν είχε σχέση με τις «πολιτικές πεποιθήσεις του».

Στην Ευρώπη, οι ταξιδιωτικοί πράκτορες δεν έχουν ακόμη αναφέρει σημαντικές ακυρώσεις επισκέψεων στις ΗΠΑ αντίστοιχης κλίμακας με εκείνες των Καναδών, αλλά αυξάνεται ο αριθμός των επιδοσών ταξιδιωτών που επανεξετάζονται τα σχέδια τους για την άνοιξη και το καλοκαίρι. Τον Φεβρουάριο οι αφίξεις στις ΗΠΑ από τις χώρες της Δυτικής Ευρώπης μειώθηκαν κατά 1%, ενώ την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους είχαν αυξηθεί κατά 14%, σύμφωνα με τα πρώτα σχετικά στοιχεία της αμερικανικής Υπηρεσίας Τουρισμού. Μετά τον Καναδά και το Μεξικό, η Βρετανία είναι η χώρα από την οποία προέρχεται μεγάλος αριθμός των τουριστών στις ΗΠΑ. Το περασμένο έτος έφτασαν σχεδόν στα 4 εκατ. Τα ταξιδιωτικά γραφεία παρατηρούν πως οι επιδοδοί επισκέπτες χωρίζονται σε δύο κατηγορίες, σε αυτούς που επιμένουν να επισκεπτονται τακτικά τις ΗΠΑ και δεν αποθαρρύνονται από το πολιτικό κλίμα και σε αυτούς που αναζητούν εναλλακτικούς προορισμούς ενοχλημένοι από τις πολιτικές αλλαγές.

**Η ΚΩΜΩΔΙΑ ΠΟΥ ΕΚΑΝΕ ΡΕΚΟΡ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ
ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ !!!**

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ:
HELLENIC BANK
Μέλος του Ομίλου EUROBANK

SEXY LAUNDRY

THE MICHELE RIML

ΣΠΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΡΕΝΙΑ ΛΟΥΪΖΙΔΟΥ

Μετάφραση: Νικολέτα Κοτσαηλίδου
Σκηνοθεσία: Σπύρος Παπαδόπουλος

**ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ:
24-25-26-27 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΜΕΣΟΥ:
29-30 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΚΑΙ 1η ΜΑΙΟΥ**

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ:
ticketmaster[®].cy | ACS | 7777 7040

ΜΕΓΑΛΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ: 	ΧΟΡΗΓΟΙ: ερίσ στο αύριο 	ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ: αλφαμεγα DAVIDOFF SALAMIS ORGANISATION	ΟΙ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΜΕ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΤΗΣ UNCARS Driving your stories.	ΧΟΡΗΓΟΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ: 	ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: 98.1 & 10% wizguide πλε ώρες
-----------------------------	---	--	---	--------------------------------	--

Δεν ζήτησε καμία χάρη ο Μασκ

«Δεν μου ζήτησε ποτέ ως τώρα καμία χάρη σε σχέση με τις επιχειρήσεις του». Με αυτήν την κατηγορηματική φράση αντέκρουσε ο Ντόναλντ Τραμπ την κριτική ότι υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων ανάμεσα στην εξέχουσα θέση που κατέχει ο Ελον Μασκ στην κυβέρνησή του και στην ιδιότητά του ως διευθύνοντος συμβούλου της Tesla.

38,4

δισ. ευρώ ήταν η συνολική αξία των ευρωπαϊκών οχημάτων που εξήχθησαν στις ΗΠΑ το 2024.

Μεγάλη επιβάρυνση

Η Χίλντεγκαρντ Μιούλερ, πρόεδρος του λόμπι των γερμανικών αυτοκινητοβιομηχανιών VDA, προειδοποίησε ότι «οι δασμοί συνεπάγονται μεγάλη επιβάρυνση για τις εταιρείες καθώς και για τις αλληλένδετες εφοδιαστικές αλυσίδες της αυτοκινητοβιομηχανίας», προσθέτοντας πως η απόφαση Τραμπ θα έχει «αρνητικό αντίκτυπο για τους καταναλωτές και ιδιαίτερως στην Αμερική».

73%

του συνόλου των Ευρωπαϊκών οχημάτων που εξάγονται στις ΗΠΑ είναι των τριών μεγάλων γερμανικών αυτοκινητοβιομηχανιών Volkswagen, Mercedes-Benz και BMW.

Ντόμινο επιπτώσεων

Εξηγώντας ότι οι δασμοί μπορεί να αφορούν όλες τις αυτοκινητοβιομηχανίες, ο Καρλ Μπράουερ, αναλυτής της iSeeCars, τόνισε πως κόλεις οι αυτοκινητοβιομηχανίες που πωλούν οχήματα στις ΗΠΑ προμηθεύονται εξαρτήματα και ανταλλακτικά από διεθνείς εφοδιαστικές αλυσίδες και πολλές εταιρείες της εφοδιαστικής τους αλυσίδας είναι από την Κίνα.

Αλώβητη αναμένεται να μείνει η Tesla

Την Πέμπτη, την ώρα που οι μετοχές των αυτοκινητοβιομηχανιών υποχωρούσαν θεαματικά –έως και πάνω από 5% πτώση για ορισμένες από τις μεγαλύτερες γερμανικές– μια μόνον μετοχή του κλάδου σημείωνε άνοδο 0,4%. Ήταν η μετοχή της Tesla, της αυτοκινητοβιομηχανίας του Ελον Μασκ, νυν συμβούλου του Αμερικανού προέδρου και επικεφαλής του υπουργείου Κυβερνητικής Αποτελεσματικότητας. Η άλλοτε καινοτόμος αυτοκινητοβιομηχανία, σήμερα σαφώς λιγότερο, ενός πάλαι ποτέ επκεντρωμένου στις επιχειρήσεις του επιχειρηματία, δεν αναμένεται να πληγεί παρά μόνον οριακά από τους δασμούς 25% που αποφάσισε να επιβάλει ο Αμερικανός πρόεδρος σε όλες στις εισαγωγές αυτοκινήτων. Και ο λόγος είναι ότι η παραγωγή και η εφοδιαστική αλυσίδα της Tesla είναι ως επί το πλείστον στις ΗΠΑ.

Σύμφωνα με τη συμβουλευτική Bernstein, το 61% των πωλήσεων της Tesla στις ΗΠΑ έχει παραχθεί στις ΗΠΑ και μόνον το 22% προέρχεται είτε ως παραγωγή είτε συναρμολόγηση από το Μεξικό, το 7% από τον Καναδά και το 3% από την Κίνα. Όπως υπογραμμίζουν οι αναλυτές της Bernstein, η αυτοκινητοβιομηχανία του Μασκ όχι απλώς θα αποφύγει το πλήγμα από τους δασμούς, αλλά θα επωφεληθεί, καθώς θα είναι η μόνη που δεν θα χρειαστεί να ανεβάσει τις τιμές. Τη διαπίστωση αυτή εξέφρασε και ο ίδιος ο Αμερικανός πρόεδρος, ενώ υποστήριξε πως ο Ελον Μασκ δεν τον συμβούλεψε τίποτε σχετικά με τους δασμούς στα αυτοκίνητα και φυσικά ότι δεν του ζήτησε ποτέ καμία χάρη σε σχέση με τις επιχειρήσεις του. Προσφάτως, όμως, πολλά στελέχη της κυβέρνησης Τραμπ υπερασπίστηκαν την Tesla, εγκαινιάζοντας άμεσα έρευνες σχετικά με τις επιθέσεις σε μονάδες παραγωγής της εταιρείας, ή ακόμη και αγοράζοντας τη μετοχή της που έχει υποχωρήσει 40% από τον Δεκέμβριο έως σήμερα εν μέσω των αντιδράσεων κατά του Μασκ και των μαζικών απολύσεων στο αμερικανικό δημόσιο. Ο ίδιος ο Τραμπ, άλλωστε, έχει προ καιρού δηλώσει ότι θα αγοράσει ένα όχημα της Tesla.

Από την πλευρά του, ο Μασκ υποστήριξε το αντίθετο, δηλώνοντας ότι «στην πραγματικότητα θα επηρεαστούν οι τιμές ορισμένων τμημάτων της Tesla που προέρχονται από άλλες χώρες και το κόστος δεν είναι αμελητέο». Πράγματι, η Tesla εισάγει μπαταρίες λιθίου από την Contemporary Amperex Technology της Κίνας, καθώς και εξαρτήματα των αυτοκινήτων από χώρες όπως η Νότια Κορέα, η Ιαπωνία και το Μεξικό. Το πρόβλημά της όμως είναι η αρνητική εικόνα του Μασκ και η ταύτισή του με τον Τραμπ που επηρεάζει αρνητικά τις πωλήσεις και τη μετοχή της στις ΗΠΑ αλλά και σε χώρες της Ε.Ε. και στον Καναδά.

Σοκ από τους δασμούς στα αυτοκίνητα

Σημαντικές επιπτώσεις στην αγορά των ΗΠΑ, μεγάλο το πλήγμα σε βιομηχανίες της Ευρώπης και της Ασίας

Της ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ

Διαβάζοντας τα αμερικανικά μέσα ενημέρωσης θα μπορούσε να νομίζει κανείς ότι το θέμα των δασμών στα αυτοκίνητα αποτελεί ουσιαστικά εσωτερική υπόθεση των ΗΠΑ και ότι ο Ντόναλντ Τραμπ απλώς υιοθετεί οικονομική πολιτική που δεν εξυπηρετεί τα συμφέροντα των ψηφοφόρων του.

Εν χορώ, τα αμερικανικά μέσα ενημέρωσης επικαλούνται οικονομολόγους και αναλυτές οργανισμών και επενδυτικών κολοσσών για να ενημερώσουν τους Αμερικανούς πόσο ασύμφορη είναι για αυτούς η απόφαση που έλαβε ο πρόεδρος τους μέσα στην εβδομάδα να επιβάλει δασμούς 25% σε όλα τα εισαγόμενα αυτοκίνητα: η Goldman Sachs προβλέπει πως οι τιμές των αυτοκινήτων στις ΗΠΑ θα αυξηθούν κατά 5.000 έως 15.000 δολ. αν παραμείνουν σε ισχύ οι δασμοί, η Cox Automotive, αμερικανική εταιρεία υπηρεσιών στον κλάδο των αυτοκινήτων, προβλέπει ότι θα αυξηθούν κατά 3.000 δολ. οι τιμές όσων αυτοκινήτων παράγονται εντός ΗΠΑ και κατά 6.000 δολ. όσων εισάγονται από τον Καναδά και το Μεξικό, η S&P Global Mobility εκτιμά πως τα αυτοκίνητα θα γίνουν απρόσιτα για τόσο μεγάλη μερίδα Αμερικανών, ώστε εφεξής οι πωλήσεις τους θα είναι μειωμένες κατά ενάμιση εκατομμύριο κάθε χρόνο σε σύγκριση με τις πωλήσεις του 2024. Και οι αυτοκινητοβιομηχανίες παραδέχονται πως δεν μπορούν να απορροφήσουν το 25% και θα επιβάρυνουν τους επιδόξους αγοραστές.

Οι παρενέργειες των δασμών και της πολιτικής του Ντόναλντ Τραμπ στην αμερικανική οικονομία βρίσκονται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος για τους Αμερικανούς οικονομολόγους, που επανέρχονται τελευταία στις προειδοποιήσεις για τον κίνδυνο ύφεσης στη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου συνεπεία της πολιτικής του Τραμπ. Δεν πρόκειται όμως για εσωτερική υπόθεση των ΗΠΑ, αλλά ίσως για την πιο αιχμηρή έως τώρα εξέλιξη στο μέτωπο του εμπορικού πολέμου. Και έρχεται σε μια στιγμή που η Ε.Ε. επιχειρεί να αντιμετωπίσει χρόνιες παθολογείες της και να ενισχύσει την οικονομία της για να ανταγωνιστεί τις ΗΠΑ και την Κίνα.

Η απόφαση του Ντόναλντ Τραμπ να

Η S&P Global Mobility εκτιμά πως τα αυτοκίνητα θα γίνουν απρόσιτα για μεγάλη μερίδα Αμερικανών και οι πωλήσεις τους θα είναι μειωμένες κατά ενάμιση εκατομμύριο κάθε χρόνο.

προχωρήσει τελικά στην επιβολή των δασμών έχει προκαλέσει αναβρασμό σε Ευρώπη και Ασία, με τις αυτοκινητοβιομηχανίες πρωτίστως της Γερμανίας αλλά και της Ιαπωνίας να προεξοφλούν πτώση των πωλήσεών τους στην κείμενη αγορά της υπερδύναμης, πλήγμα στα έσοδά τους και αντίστοιχο πλήγμα στις οικονομίες των χωρών τους.

Η Γερμανία, η μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία που αγωνίζεται να απεγκλωβιστεί από την ύφεση με μια ιστορική για τα δεδομένα της χαλάρωση της δημοσιονομικής πολιτικής της και πρω-

τοφανή αύξηση των δημοσίων δαπανών, βλέπει τον ζωτικό κλάδο των αυτοκινητοβιομηχανιών της να δέχεται νέο πλήγμα. Το λόμπι των γερμανικών αυτοκινητοβιομηχανιών, η VDA, ζήτησε εστειρωμένα από την Ε.Ε. να διαπραγματευτεί με την Ουάσιγκτον για να βρεθεί λύση στο θέμα των δασμών, τους οποίους χαρακτήρισε «μοιραίο κτύπημα στο ελεύθερο εμπόριο». Σύμφωνα με την εταιρεία ερευνών JATO Dynamics, οι τρεις εμβληματικές αυτοκινητοβιομηχανίες της Γερμανίας, Volkswagen, Mercedes-Benz και BMW, αντιπροσωπεύουν το 73% των εξαγωγών ευρωπαϊκών αυτοκινήτων στις ΗΠΑ, όταν η συνολική αξία των ευρωπαϊκών αυτοκινήτων που εξήχθησαν στις ΗΠΑ έφτασε το περασμένο έτος στα 38,4 δισ. ευρώ. Και οι εκτιμήσεις των ιδίων των αυτοκινητοβιομηχανιών είναι τουλάχιστον δυοισόμισες καθώς οι Porsche AG και Mercedes-Benz υπολογίζουν πως οι ζημιές από τους δασμούς μπορεί να φτάσουν στα 3,4 δισ. ευρώ και να εξαφανίσουν το ένα τέταρτο των εσόδων τους το επόμενο έτος. Σε ό,τι αφορά

Porsche AG και Mercedes-Benz υπολογίζουν πως οι ζημιές από τους δασμούς μπορεί να φτάσουν στα 3,4 δισ. ευρώ και να εξαφανίσουν το ένα τέταρτο των εσόδων τους το επόμενο έτος..

την BMW ακόμη και πριν από την ανακοίνωση περί των δασμών είχε προειδοποιήσει πως η διαφαινόμενη κλιμάκωση στο διεθνές εμπόριο είναι πιθανόν να της προκαλέσει ζημία ύψους ενός δισ. δολ.

Η Ε.Ε. απειλεί με αντίποινα όπως και η Κίνα, ενώ έχουν προηγηθεί σε αυτούς τους τόπους οι ηγσίες του Μεξικού και του Καναδά, όπου έχει εκδηλωθεί ένα πρωτοφανές κίνημα καταναλωτικού πατριωτισμού των Καναδών με εκτεταμένο μποϊκοτάζ στα αμερικανικά προϊόντα. Και οι κινεζικές αυτοκινητο-

βιομηχανίες αναζητούν εναλλακτικές αγορές στις χώρες της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής, ενώ εξακολουθούν να εξετάζουν και πάλι τη δυνατότητα της ανάθεσης μέρους της παραγωγής τους σε άλλες χώρες για να παρακάμψουν τους δασμούς. Μάταιες οι προσπάθειες, όχι μόνον επειδή η κυβέρνηση Τραμπ επιβάλλει δασμούς σε όλες ανεξαιρέτως τις εισαγωγές αυτοκινήτων, αλλά πρωτίστως επειδή η αμερικανική αγορά αποδεικνύεται τελικά αναντικατάστατη για όλες τις βιομηχανίες ανά τον κόσμο. Εν ολίγοις, αν η πρώτη φάση του εμπορικού πολέμου στην πρώτη θητεία του Ντόναλντ Τραμπ προκάλεσε ανακατατάξεις στις διεθνείς εμπορικές συναλλαγές, η τελευταία αυτή φάση τον αναμένεται αναπόφευκτα να αλλάξει διαρθρωτικά το παγκόσμιο εμπόριο, προκαλώντας λαίλαπα αντιποίνων και ένα τσουνάμι μέτρων προστατευτισμού. Η ανησυχία αποτυπώθηκε, άλλωστε, στην πτώση που σημειώνουν τις τελευταίες δύο ημέρες οι μετοχές των αυτοκινητοβιομηχανιών στις ευρωπαϊκές και τις ασιατικές αγορές.

Αβεβαιότητα και ακρίβεια προκαλούν τεράστια πίεση στα αμερικανικά νοικοκυριά

Μπορεί ο Ντόναλντ Τραμπ να έχει υποσχεθεί πως θα κάνει «την Αμερική ξανά μεγάλη», οι Αμερικανοί όμως φαίνεται πως αισθάνονται όλο και πιο «μικροί» και αβρόθητοι όταν περνάνε την πόρτα των σουπερ μάρκετ ή όταν πληρώνουν τον λογαριασμό του ρεύματος. Το χειρότερο από όλα, αισθάνονται πως η οικονομική αβεβαιότητα και η ακρίβεια θα χειροτερέψουν, όπως αναφέρει ρεπορτάζ του CNN που τονίζει ότι οι Αμερικανοί μπορεί κατά κάποιον τρόπο να φορολογούνται πλέον περισσότερο όταν κάνουν τις αγορές τους από ό,τι φορολογούνταν εδώ και μεγάλο χρονικό διάστημα.

«Και αυτό γιατί οι δασμοί είναι στην πραγματικότητα φόροι. Όταν συνδυαστούν οι δυνητικοί δασμολογικοί συντελεστές που η κυβέρνηση Τραμπ θα μπορούσε να επιβάλει στους καταναλωτές με τον πληθωρισμό που ήταν εκτός ελέγχου μετά την πανδημία, φαίνεται ότι τα πράγματα ξεφεύγουν», σημειώνει. Το διεθνές ίδρυμα Tax Foundation υπολογίζει ότι σύμφωνα με τους προτεινόμενους δασμούς του προέδρου Τραμπ, ο πραγματικός δασμολογικός συντελεστής θα είναι 8% το 2025, το υψηλότερο ποσοστό τα τελευταία 55 χρόνια. Πράγματι θα πρέπει να επιστρέψει κανείς στη δεκαετία του

1960 για να βρει ένα συγκρίσιμο ποσοστό.

Οι πραγματικές συνέπειες ενός αυτελεστοέτος που η κυβέρνηση Τραμπ θα μπορούσε να επιβάλει στους καταναλωτές με τον πληθωρισμό που ήταν εκτός ελέγχου μετά την πανδημία, φαίνεται ότι τα πράγματα ξεφεύγουν», σημειώνει. Το διεθνές ίδρυμα Tax Foundation υπολογίζει ότι σύμφωνα με τους προτεινόμενους δασμούς του προέδρου Τραμπ, ο πραγματικός δασμολογικός συντελεστής θα είναι 8% το 2025, το υψηλότερο ποσοστό τα τελευταία 55 χρόνια. Πράγματι θα πρέπει να επιστρέψει κανείς στη δεκαετία του

ηλεκτρονικούς υπολογιστές πάνω από 10%, την τιμή του φυσικού αερίου κατά 5%, ακόμη και το κόστος του ρυζιού κατά 4%. Η μέση τιμή ενός νέου αυτοκινήτου μπορεί να ξεπεράσει τις 50.000 δολάρια.

Δεν είναι βέβαια μόνον οι δασμοί που προκαλούν πονοκέφαλο στον μέσο Αμερικανό, και αυτό γιατί οι τιμές έχουν εκτοξευθεί τα τελευταία πέντε χρόνια λόγω του πληθωρισμού. Ο σφωρεντικός πληθωρισμός κατά την περίοδο αυτή, σύμφωνα με τον δείκτη τιμών καταναλωτή, ήταν πάνω από 23%. Ενα μεσαίο κοτόπουλο, λ.χ., κοστίζει τώρα πάνω από 2 δολάρια πιο ακριβά από ό,τι στεί-

χιζε τον Φεβρουάριο του 2020, ένα καρβέλι λευκό ψωμί 0,50 δολάρια πιο ακριβά, ενώ ένα κιλό μοσχαρίσιου κιμά πάνω από 1,50 δολάριο πιο ακριβά. Η επιβολή δασμών θα ήταν λοιπόν «το κερασάκι στην τούρτα» για πολλούς ανθρώπους, καθώς εκτιμάται ότι το 25% έως το 30% των Αμερικανών ζουν οριακά με τον μισθό τους.

Την ίδια ώρα, η αύξηση των πραγματικών μισθών τα τελευταία τέσσερα χρόνια ήταν στην πραγματικότητα -5%. Δεν υπήρξε ούτε μία τετραετία τουλάχιστον από τη δεκαετία του 1960 πριν από την πανδημία που να υπήρχε παρόμοια πτώση εισοδήματος, λαμβά-

νοντας υπόψη τον πληθωρισμό. Δεν είναι περίεργο λοιπόν που οι Αμερικανοί είναι τόσο απαισιόδοχοι για την πορεία της οικονομίας. Μόνο μία φορά σε δημοσκόπηση του CNN από τότε που ξεκίνησε η πανδημία, η πλειοψηφία των Αμερικανών δήλωσε ότι η κατάσταση της οικονομίας είναι καλή. Σε γενικές γραμμές, λιγότεροι άνθρωποι περιμένουν κάτι καλό από την οικονομία στο μέλλον από ό,τι σε οποιοδήποτε σημείο της δεκαετίας. «Αφού κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν τον πληθωρισμό και τώρα τους πιθανούς δασμούς, δεν μπορεί κανείς να τους κατηγορήσει», καταλήγει το CNN.

14η Ετήσια Έρευνα της PwC για τους CEOs στην Κύπρο

Η επανεφεύρεση του αύριο

Μάθετε περισσότερα για την έρευνα!

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η μεγάλη επιστροφή του κρατικού καπιταλισμού

Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Αποκτά μεγαλύτερη ορατότητα η κατεύθυνση της παγκόσμιας οικονομίας. Ωστόσο η περιγραφή που ταιριάζει είναι, παραδόξως, επινόηση του Λένιν: Κρατικός καπιταλισμός. Ένα σύστημα που προσανατολίζεται στον έλεγχο των πόρων, της κίνησης κεφαλαίων, στην αξιοποίηση της αποταμίευσης για την εξυπηρέτηση εθνικών (κρατικών) προτεραιοτήτων.

Στις ΗΠΑ η αρχική κίνηση έγινε, πρέπει να σημειωθεί, από τον προηγούμενο πρόεδρο Μπάιντεν όταν με πρόσχημα την καταπολέμηση του πληθωρισμού δόθηκαν εντυπωσιακές επιδοτήσεις για την ανάπτυξη της βιομηχανικής παραγωγής, την ενέργεια, την άμυνα. Αλλά και στην Ευρώπη υπάρχουν οι επισημάνσεις της έκθεσης Ντράγκι για την ανταγωνιστικότητα, καθώς και οι σημαντικές επισημάνσεις Μακρόν

Η κατεύθυνση της παγκόσμιας οικονομίας και οι αλλαγές στο νομισματικό σύστημα.

στην ομιλία στη Σορβόνη. Η Ευρώπη, είπε ο Γάλλος πρόεδρος, εννοώντας επιχειρήσεις και επενδυτές, τοποθετεί κάθε χρόνο 300 δισ. ευρώ στις ΗΠΑ για να χρηματοδοτήσουν το αμερικανικό κράτος και επιχειρήσεις, αγοράζοντας ομόλογα και μετοχές. Ανοιξε το θέμα-ταμπού έως τότε, αξιοποίησης της εθνικής αποταμίευσης για το εθνικό (ευρωπαϊκό) καλό. Στην πραγματικότητα κάτι ανάλογο λέει και η έκθεση Ντράγκι, προτεινοντας ευρωπαϊκό δανεισμό για την ανάπτυξη. Η Γερμανία προσαρμόζεται. Αλλά και στη Μ. Βρετανία ο δημόσιος διάλογος αφορά την υιοθέτηση περιορισμών στις επενδύσεις συνταξιοδοτικών ταμείων και την ανάγκη να μείνει στη χώρα ένα ποσοστό από αυτές.

Οι κυβερνήσεις, οι εποπτικοί μηχανισμοί μπορούν εύκολα να επιβάλλουν περιορισμούς όσον αφορά τη διαχείριση των αποταμιεύσεων ή εισφορών, των εγχώριων κεφαλαίων αλλά και δανείων. Βέβαια η συζήτηση αυτή δεν γίνεται σε «κενό», έτσι ξαφνικά χωρίς λόγο. Είχε προηγηθεί η έκρηξη χρέους διεθνώς. Το σύνολο

των χρεών (κρατικών και ιδιωτικών) ως ποσοστό του παγκόσμιου ΑΕΠ είναι κοντά στο 200%. Στη Γαλλία είναι 310%, στις ΗΠΑ 255%, στην Ιαπωνία 400%.

Επειδή ακριβώς η υπερχρέωση είχε ανησυχήσει τις κυβερνήσεις, οι κεντρικές τράπεζες έβαλαν φρένο στα κρατικά ομόλογα. Τα ομόλογα στις κεντρικές τράπεζες μειώθηκαν πέρυσι σε 12 τρις. δολ. από 15 τρις. το 2021. Ξένοι επενδυτές και νοικοκυριά πήραν μεγαλύτερο μέρος των κρατικών ομολόγων που δεν ήθελαν οι κεντρικές τράπεζες. Σε 25 χώρες που αντιστοιχεί το 90% των χρεών στον ΟΟΣΑ, τα ομόλογα που είχαν οι κεντρικές τράπεζες μειώθηκαν από 29% το 2011 σε 19% το 2024, ενώ το μερίδιο των ξένων επενδυτών αυξήθηκε από 29% σε 34% και των νοικοκυριών από 5% σε 11%.

Η επόμενη φάση μπορεί να είναι η επιστροφή κεφαλαίων στην... πατρίδα, δηλαδή στην Ευρώπη ή στην Ιαπωνία. Η Κίνα κι άλλες χώρες της Απω Ανατολής επένδυσαν σε δολάρια, σε ομόλογα και μετοχές. Αυτό μάλλον δεν ωφελεί πλέον την Κίνα που πρέπει να περιορίσει την εξάρτηση από το διεθνές κεφάλαιο, ενώ είναι ισχυρό το ενδεχόμενο να επιβληθούν και στις χώρες αυτές περιορισμοί όσον αφορά τη διαχείριση των εγχώριων κεφαλαίων.

Οι τάσεις αυτές περιγράφουν τεκτονική αλλαγή του παγκόσμιου νομισματικού συστήματος, αλλά καθώς οι κυβερνήσεις έχουν άλλους στόχους, δεν συμφωνούν, δεν είναι εύκολο να προβλεφθεί η τελική έκβαση των αντιρροπών κινήσεων.

Η παγκόσμια οικονομία «παράκολλησε» κυβερνήσεις να επένουν διακηρύξεις που ακούγονται υπερβολικές και υπερφίστες, παρότι προκύπτουν όχι τόσο από μεγάλη ισχύ όσο από μεγάλα προβλήματα. Χαρακτηριστικός άλλωστε ήταν ο τίτλος της ομιλίας του Μακρόν, «Η Ευρώπη μπορεί να πεθάνει», τονίζοντας ότι το κρίσιμο θέμα είναι «ζωής ή θανάτου». Κάτι παρόμοιο έγραφε ο Λένιν σε επιστολή προς κομμουνιστές της Σαμαρκάνδης (27 Ιουνίου 1921, Απαντα, τόμος 53): «Ο καπιταλισμός δε μας φοβίζει, αφού το προλεταριάτο κρατάει σταθερά στα χέρια την περυσία, τις συγκοινωνίες και τη μεγάλη βιομηχανία».

Ισως ισχύει το ίδιο σήμερα.

Η Γερμανία χαλαρώνει, το κόστος δανεισμού του Νότου αυξάνεται

Αυξήθηκαν οι αποδόσεις των ομολόγων Ελλάδας, Ιταλίας, Ισπανίας και Πορτογαλίας

Η εγκατάλειψη της αυστηρής λιτότητας από τη Γερμανία συμπαρασύρει ανοδικά το κόστος δανεισμού όλων των ευρωπαϊκών χωρών, ξαναφέροντας στο προσκήνιο ανησυχίες για τη δημοσιονομική σταθερότητα της περιφέρειας.

Σύμφωνα με το Bloomberg, οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων της Ελλάδας, της Ιταλίας, της Ισπανίας και της Πορτογαλίας έχουν αυξηθεί πάνω από 30 μονάδες βάσης σε σχέση με τις αρχές του μήνα. Οι χώρες αυτές, που βρέθηκαν στο επίκεντρο της κρίσης πριν από τουλάχιστον μια δεκαετία, έχουν ακόμη μερικά από τα υψηλότερα χρέη στην Ευρώπη, κάτι που σημαίνει ότι είναι ευάλωτες σε μια αύξηση των επιτοκίων.

Η Γερμανία υπήρξε εδώ και χρόνια η φωνή της δημοσιονομικής πειθαρχίας στην Ε.Ε., πείζοντας χώρες όπως η Ιταλία και η Ισπανία να ακολουθούν σφιγμένες πολιτικές και αντιδρώντας στην κοινή έκδοση χρέους. Αλλά ενώ η πολιτική αυτή οδήγησε σε διαμαρτυρίες για αδύναμη ανάπτυξη, η νέα πιο χαλαρή προσέγγιση της Γερμανίας στο θέμα των δαπανών θα μπορούσε να έχει και πάλι αρνητικές επιπτώσεις για τις πιο χρεωμένες χώρες της Ευρώπης, προειδοποιεί το Bloomberg.

«Εάν η Γερμανία ενισχύσει τις δαπάνες μέσω ελλειμμάτων, και άλλες χώρες μπορεί να ακολουθήσουν το παράδειγμά της, οδηγώντας σε μια πιο χαλαρή προσέγγιση του χρέους σε όλη την Ευρώπη», δηλώνει ο Ρόμπερτ Μπάροους, διαχειριστής χαρτοφυλακίου στην M&G Investments, ο οποίος σημειώνει ότι έχει μειώσει τις θέσεις του σε ομόλογα της περιφέρειας. «Αυτό θα μπορούσε να αποδυναμώσει την εμπιστοσύνη στα ευρωπαϊκά κρατικά ομόλογα, αυξάνοντας το κόστος δανεισμού για τα υπερχρεωμένα έθνη».

Ενώ και οι αποδόσεις των γερμανικών ομολόγων έχουν αυξηθεί, η γενικευμένη αντίληψη στην αγορά είναι ότι η μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώπης μπορεί να αντέξει την αύξηση των δαπανών της για άμυνα και υποδομές, ύστερα από χρόνια λιτότητας. Ο κίνδυνος εντοπίζεται στις υπόλοιπες χώρες, σε μια εποχή που οι Ευρωπαίοι ηγέτες υποστηρίζουν ένα σχέδιο χαλάρωσης των δημοσιονομικών κανόνων για να επιτρέψουν την αύξηση των δαπανών για την άμυνα.

«Η Γερμανία είναι ένας από τους ισχυρότερους δανειολήπτες στον κόσμο, έχει τόσο μεγάλο δημοσιονομικό περιθώριο», λέει ο Κόλιν Φίνλασον, διαχει-

Πέραν των χωρών της περιφέρειας, σοβαρές ανησυχίες υπάρχουν και για τη Γαλλία και το Βέλγιο.

«Εάν το Βερολίνο ενισχύει τις δαπάνες μέσω ελλειμμάτων και άλλες χώρες μπορεί να ακολουθήσουν το παράδειγμά του», λένε αναλυτές.

ριστής κεφαλαίων στην Aegon Asset Management. «Εάν κάποιες από τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες προσπαθήσουν να ακολουθήσουν το παράδειγμα της Γερμανίας, δεν νομίζω ότι θα ήταν τόσο ευρέως αποδεκτό από όλους».

Σύμφωνα με το Bloomberg, πέραν των χωρών της περιφέρειας ανησυχίες υπάρχουν επίσης για τη Γαλλία και το Βέλγιο, των οποίων τα χρέη έχουν εκτιναχθεί τα τελευταία χρόνια, για να ξεπεράσουν πλέον τα επίπεδα της Ι-

σπανίας και της Πορτογαλίας σαν ποσοστό του ΑΕΠ. Το ράλι των αποδόσεων των γαλλικών τίτλων πέρυσι έδειξε πόσο γρήγορα μπορούν να επιστρέψουν οι «τιμωροί» (vigilantes) των ομολόγων, όταν χώρες με υψηλά χρέη ανακινούν σχέδια για αύξηση των δαπανών.

Ανάλυση του επικεφαλής της Eurizon SLJ Capital, Στέφεν Τζεν, διαπίστωσε ότι από τις 27 χώρες της Ε.Ε., μόνο η Γερμανία, η Ολλανδία, η Σουηδία και η Ιρλανδία έχουν δημοσιονομικό χώρο για να αυξήσουν ουσιαστικά τις κρατικές δαπάνες τους. Η άνοδος των αποδόσεων των ομολόγων θα μπορούσε να οδηγήσει σε διεύρυνση των spreads και μεγαλύτερες επιβαρύνσεις για άλλες χώρες, με τη Γαλλία, την Ισπανία και την Ελλάδα να είναι μεταξύ των πιο ευάλωτων. «Αν η Γερμανία πατήσει το γκάζι θα αυξήσει ολόκληρο το φάσμα των επιτοκίων στην Ευρώπη», είπε ο Τζεν στο Bloomberg.

«Εχουμε δει τι μπορούν να κάνουν οι τιμωροί των ομολόγων».

Πάντως, ορισμένοι διαχειριστές κεφαλαίων απαντούν ότι δεν ανησυχούν για την αύξηση των δαπανών, επειδή οι χαλαρότερες δημοσιονομικές πολιτικές θα προωθήσουν ταυτόχρονα και την ταχύτερη ανάπτυξη. Και επισημαίνουν ότι οι αποδόσεις έχουν αυξηθεί συνολικά σε ολόκληρη την Ευρώπη, με μικρές μεταβολές στα spreads, κάτι που δείχνει ότι η περιφέρεια δεν κινδυνεύει ιδιαίτερα.

«Τα δημοσιονομικά είναι ένα ζήτημα για πολλές χώρες, αλλά νομίζω ότι οι αμυντικές δαπάνες θα γίνουν αποδεκτές, υποστηρίζει η Λίντα Σβάιτजर, διαχειρίστρια χαρτοφυλακίου στη Loomis, Sayles & Company, η οποία έχει θέσεις σε ισπανικά, ιταλικά και γαλλικά ομόλογα. «Η περιφέρεια θα πρέπει να αντέξει απέναντι στη Γερμανία».

Η Τράπεζα της Τουρκίας «καίει» συναλλαγματικά διαθέσιμα για στήριξη της λίρας

Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της Τράπεζας της Τουρκίας εξελίσσονται σε παράμετρο της πολιτικής κρίσης που έχει ξεσπάσει στη χώρα εξαιτίας της σύλληψης και φυλάκισης του αποπειροφθέντος δημάρχου της Κωνσταντινούπολης, Εκρέμ Ιμάμογλου. Στη διάρκεια του περασμένου έτους η Τράπεζα της Τουρκίας αναπλήρωσε τα συναλλαγματικά της διαθέσιμα που μέχρι της 19 Μαρτίου είχαν υπερβεί τα 91 δισ. δολ. Εκτοτε, όμως, έχουν ήδη μειωθεί σημαντικά, καθώς η κεντρική τράπεζα αναγκάστηκε να παρέμβει επανειλημμένως στις αγορές συναλλάγματος για να στηρίξει την τουρκική λίρα ώστε να μην καταβαραθρωθεί, οδηγώντας σε νέα εκτόξευση του πληθωρισμού. Όπως τονίζει χαρακτηριστικά ο Πίτερ Κινσέλα, επικεφαλής της μονάδας στρατηγικής συναλλάγματος στη Union Bancaire Privée Urb στο Λονδίνο, «αν δεν είχε παρέμβει η κεντρική τράπεζα, η τουρκική λίρα θα κατέληγε σε μια δραματική πτώση, επαναφέροντας και πάλι το φάσμα του υψηλού πληθωρισμού. Γι' αυτό και ήταν δικαιολογημένη η παρέμβαση».

Οι επικριτές της κυβέρνησης, όμως,

κατηγορούν την κεντρική τράπεζα και ειδικότερα την επιτροπή νομισματικής πολιτικής ότι σπαταλάει τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας για να συγκαλύψει τα λάθη του Τούρκου προέδρου. Και η Goldman Sachs προειδοποιεί πως αν συνεχιστεί αυτή η τακτική, τα συναλλαγματικά διαθέσιμα θα έχουν και πάλι μνηδηνιστεί μέχρι το μέσα Απριλίου. Εκείνο που είναι, πάντως, σαφές είναι πως αν η ένταση συνεχιστεί, οι αναλυτές εκτιμούν πως η Τράπεζα της Τουρκίας δεν θα έχει πια τη δυνατότητα να υποστηρίξει την τουρκική λίρα. Όπως σχολιάζει ο Πιοτρ Μάτις, στρατηγικός αναλυτής συναλλάγματος στην In Touch Capital Markets, ακόμη και η Τράπεζα της Ρωσίας, που έχει πολύ μεγαλύτερα συναλλαγματικά διαθέσιμα, «αναγκάστηκε να επιτρέψει τη διολίσθηση του νομισματός της όταν το ρούβλι υφίστατο πολλές πιέσεις». Σύμφωνα με την Goldman Sachs, η Τράπεζα της Τουρκίας έχει ήδη δαπανήσει τουλάχιστον 25 δισ. δολ. για να στηρίξει την τουρκική λίρα, καθώς αμέσως μετά τη σύλληψη του Ιμάμογλου το ξένο κεφάλαιο άρχισε για ακόμη μία φορά να γυρίζει την πλάτη

Αναλυτές επισημαίνουν πως τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της Τουρκίας δεν είναι η λύση στο πρόβλημα υποχώρησης της λίρας, η ισοτιμία της οποίας προς το δολάριο είναι αδιανόητη αν συγκριθεί με πριν από 12 χρόνια. Τότε τρεις τουρκικές λίρες ισοδυναμούσαν με ένα δολάριο και τώρα ένα δολάριο αγοράζει περισσότερες από 38 τουρκικές λίρες.

στην Τουρκία πουλώντας μαζικά το τουρκικό νόμισμα που αρχικά κατέρρευσε κατά 40%, τις τουρκικές μετοχές, με το χρηματιστήριο της Κωνσταντινούπολης να οδηγείται σε πτώση 17%, αλλά και τους τίτλους του τουρκικού

δημοσίου, με τις αποδόσεις τους να εκτοξεύονται υπερβαίνοντας το 28%.

Όπως έχουν επισημάνει οικονομικοί αναλυτές, ο φόβος των επενδυτών είναι πως η Τουρκία επιστρέφει στις γνωστές αυταρχικές τακτικές του Ερντογάν και

ενδεχομένως και στις ανορθόδοξες τακτικές του στην οικονομική και στη νομισματική πολιτική, όπως, για παράδειγμα, στα αδικαιολόγητα χαμπλά επιτόκια. Στις ημέρες που έχουν μεσολαβήσει από τη σύλληψη του Ιμάμογλου, η κυβέρνηση και η κεντρική τράπεζα έχουν κατορθώσει να επιφέρουν κάποια σταθερότητα στην οικονομία αφενός με τις δηλώσεις του ίδιου του Ερντογάν πως παραμένει προσηλωμένος στην ορθόδοξη οικονομική πολιτική του υπουργού Οικονομικών Μεχμέτ Σιμσέκ και αφετέρου με τις διαβεβαιώσεις όλου του οικονομικού επιτελείου της Τουρκίας προς τους επενδυτές. Αυτή την εβδομάδα η τουρκική λίρα έχει υποχωρήσει μόνο 0,8% έναντι του δολαρίου, ενώ οι τουρκικές μετοχές έχουν σημειώσει τη μεγαλύτερη άνοδο των τελευταίων τριών εβδομάδων. Σε ό,τι αφορά τα ομόλογα του τουρκικού δημοσίου, η εικόνα είναι μεικτή καθώς εξακολουθούν να κινούνται ανοδικά οι αποδόσεις του βραχυπρόθεσμου χρέους της Τουρκίας, αλλά να σταθεροποιούνται οι αποδόσεις των δεκαετών ομολόγων.

Προκειμένου να κρατήσει τους ξένους

επενδυτές, η Τράπεζα της Τουρκίας θα αναγκαστεί τώρα να διακόψει τις μειώσεις των επιτοκίων που άρχισε πριν από λίγους μήνες, όταν ο πληθωρισμός στη χώρα υποχώρησε λίγο κάτω από το 40%. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Goldman Sachs, προκειμένου να δελεαστούν οι επενδυτές θα χρειαστούν τουλάχιστον αυξήσεις επιτοκίων κατά 350 μονάδες βάσης. Δεν λείπουν, πάντως, και οι αναλυτές που επισημαίνουν πως τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της Τουρκίας δεν είναι η πραγματική λύση στο πρόβλημα υποχώρησης της λίρας, η ισοτιμία της οποίας προς το δολάριο είναι αδιανόητη αν συγκριθεί με πριν από 12 χρόνια περίπου. Τότε τρεις τουρκικές λίρες ισοδυναμούσαν με ένα δολάριο και τώρα ένα δολάριο αγοράζει περισσότερες από 38 τουρκικές λίρες. Όπως τονίζει ο Ούρλιχ Λόιτμαν, στέλεχος της Commerzbank στη Φρανκφούρτη, «η σπατάλη των διαθεσίμων της Τουρκίας δεν πρόκειται να σταθεροποιήσει την ισοτιμία της τουρκικής λίρας όσο υπάρχει πολιτική αστάθεια και αβεβαιότητα, γιατί αυτή είναι ο παράγοντας που ασκεί πιέσεις στην αξία του νομίσματος».

Κάρτα Πολιτισμού Νέων

για νέους 18-21 ετών | Μάθε περισσότερα!

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
REPUBLIC OF TURKEY

TRABEİT TİYATRO
KAI PARAFORON

ORTAKLIK
REPUBLIC OF TURKEY

Τράπεζα Κύπρου

Κλιμακώνεται ο τεχνολογικός πόλεμος ΗΠΑ - Κίνας

Στη μαύρη λίστα της Ουάσινγκτον προστέθηκαν δεκάδες κινεζικές εταιρείες

Εντείνεται ο τεχνολογικός πόλεμος ανάμεσα στην Ουάσινγκτον και στο Πεκίνο, τον οποίο είχε εγκαινιάσει ο προκάτοχος του Ντόναλντ Τραμπ, Τζο Μπάιντεν, όταν επέβαλε προ ετών σειρά α-παγορεύσεων στις εξαγωγές αμερικανικής τεχνολογίας προς την Κίνα και στη συνεργασία αμερικανικών εταιρειών με κινεζικές. Η κυβέρνηση του Ντόναλντ Τραμπ έκανε χθες την πρώτη δική της κίνηση προς την κατεύθυνση του πολέμου για την τεχνολογική κυριαρχία και προσέθεσε στη μαύρη λίστα δεκάδες κινεζικές εταιρείες. Ήταν μια ακόμη προσπάθεια της Ουάσινγκτον να αποτρέψει την ανάπτυξη προηγμένων μικροεπεξεργαστών τεχνητής νοημοσύνης, υπερηχητικών όπλων και υψηλής τεχνολογία για στρατιωτική χρήση.

Ανάμεσα στις εταιρείες που προστέθηκαν στη μαύρη λίστα είναι έξι θυγατρικές της κινεζικής Inspur, που δραστηριοποιείται στο νέφος του Διαδικτύου και έχει συνεργαστεί με την αμερικανική βιομηχανία μικροεπεξεργαστών Intel. Η κυβέρνηση Μπάιντεν πρόσθεσε την Inspur στη μαύρη λίστα από το 2023, οπότε και δέχθηκε επικρίσεις γιατί δεν συμπεριέλαβε και τις θυγατρικές της. Στο σκεπτικό της απαγόρευσης η Ουάσινγκτον εξηγεί πως οι θυγατρικές της εν λόγω εταιρείας έχουν συνδράμει στην ανάπτυξη υπε-

ρυπολογιστών για στρατιωτική χρήση και έχουν διευκολύνει κινεζικές εταιρείες να αποκτήσουν αμερικανική τεχνολογία για να στηρίξουν σχέδια της Κίνας και του κινεζικού στρατού. Προσθέτει μάλιστα πως οι θυγατρικές της Inspur έχουν αναπτύξει μεγάλα μοντέλα τεχνητής νοημοσύνης και προηγμένους μικροεπεξεργαστές για στρατιωτική χρήση. Ανακοινώνοντας τη σχετική απόφαση της Ουάσινγκτον ο Αμερικανός υπουργός Εμπορίου, Χάουαρντ Λιούντινκ, τόνισε πως η υπερδύναμη «δεν θα επιτρέψει στους αντιπάλους της να εκμεταλλευτούν την αμερικανική τεχνολογία ώστε να δώσουν ώθηση στις δικές τους στρατιωτικές δυνάμεις και να απειλήσουν τις ζωές των Αμερικανών». Οι περιορισμοί της μαύρης λίστας στις περισσότερες περιπτώσεις ισχύουν για όσες ξένες εταιρείες εξάγουν προϊόντα που περιέχουν αμερικανική τεχνολογία σε κινεζικούς ομίλους. Όταν μια αμερικανική εταιρεία ενδιαφέρεται για οποιοδήποτε είδος συνεργασίας και ειδικότερα για να εξαγάγει τεχνολογία σε μια από τις εταιρείες της μαύρης λίστας, τότε υποβάλλει σχετικό αίτημα άδειας, που στις περισσότερες περιπτώσεις απορρίπτεται.

Στη μαύρη λίστα η Ουάσινγκτον συμπεριέλαβε επίσης τις Henan Dingxin Information Industry, Nettrix

Ανάμεσα στις εταιρείες που προστέθηκαν στη μαύρη λίστα είναι έξι θυγατρικές της κινεζικής Inspur, οι οποίες έχουν αναπτύξει μοντέλα τεχνητής νοημοσύνης και προηγμένους μικροεπεξεργαστές για στρατιωτική χρήση. Η Inspur έχει συνεργαστεί με την αμερικανική βιομηχανία μικροεπεξεργαστών Intel.

Απαγορευτικό στην εξαγωγή αμερικανικής τεχνολογίας για την ανάπτυξη προηγμένων μικροεπεξεργαστών στην Κίνα.

Information Industry, Suma Technology και Suma-USI Electronics, τέσσερις κινεζικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή υπερεπεξεργαστών για στρατιωτική χρήση, όπως για τη δημιουργία πυρηνικών όπλων. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Ουάσινγκτον, οι τέσσερις αυτές εταιρείες προσέφεραν σημαντική τεχνολογία στην εταιρεία Sugon που κατασκευάζει εξοπλισμό υπολογιστών και βρίσκεται στη μαύρη λίστα από το 2019, οπότε έκρινε η τότε

κυβέρνηση Μπάιντεν ότι κατασκεύαζε υπερυπολογιστές για στρατιωτική χρήση. Παράλληλα, στη μαύρη λίστα προστέθηκαν και δύο ακόμη εταιρείες που, σύμφωνα με το υπουργείο Εμπορίου, προμήθευαν τεχνολογία στη Huawei και τη βιομηχανία μικροεπεξεργαστών HiSilicon. Huawei και HiSilicon έχουν προ πολλού αποκλειστεί από κάθε συνεργασία με αμερικανικές εταιρείες.

Εν ολίγοις, μπαίνοντας στον τεχνολογικό πόλεμο με την Κίνα η κυβέρνηση Τραμπ δείχνει να συμπληρώνει τη μαύρη λίστα που είχε συντάξει προ ετών η κυβέρνηση Μπάιντεν. Στην αρχική της μορφή η μαύρη λίστα προέβλεπε ενδελεχείς ελέγχους σε κάθε εταιρεία που συνεργάζεται με την Κίνα και σε όλους τους τομείς, από την κβαντική υπολογιστική μέχρι τους μικροεπεξεργαστές για τα μοντέλα της τεχνητής νοημοσύνης. Η κυβέρνηση Μπάιντεν είχε επι-

κριθεί τότε ότι δεν μερίμνησε επαρκώς για να κλείσει όλα τα «παράθυράκια» των σχετικών νόμων τα οποία χρησιμοποιούσαν κινεζικές εταιρείες για να ελίσσονται και να παρακάμπτουν τις απαγορεύσεις. Σύμφωνα με τον Τζέφρι Κέσλερ, υφυπουργό Εμπορίου για τη βιομηχανία και την ασφάλεια, η υπηρεσία του «στέλνει σαφές και πικρό μήνυμα» ότι η κυβέρνηση Τραμπ θα αποτρέψει τη χρήση και κατάχρηση αμερικανικής τεχνολογίας «για υψηλής απόδοσης υπολογιστές, υπερηχητικούς πυραύλους, εκπαίδευση σε στρατιωτικά αεροσκάφη και μη εξοπλισμένα αεροσκάφη που μπορούν να απειλήσουν την εθνική μας ασφάλεια».

Από την πλευρά της η Κίνα αντέδρασε διά στόματος του υπουργείου Εξωτερικών, που ανακοίνωσε ότι «καταδικάζει κατηγορηματικά» τους νέους περιορισμούς στις εξαγωγές και κατήγγειλε

την τακτική των ΗΠΑ που «γενικεύουν την έννοια της εθνικής ασφαλείας» και την επικαλούνται για τα πάντα. Η διευρυνση της μαύρης λίστας έρχεται σε μια στιγμή που οι σχέσεις της Ουάσινγκτον με το Πεκίνο είναι και πάλι ιδιαίτερα τεταμένες εξαιτίας των δασμών που έχει επιβάλει η κυβέρνηση Τραμπ στις εισαγωγές κινεζικών προϊόντων, αλλά και των απειλών που έχει εξακοινώσει εναντίον της Κίνας για πολύ υψηλότερους και πολύ πιο καταστρεπτικούς δασμούς. Παράλληλα, όμως, έρχεται ενώ έχει προηγηθεί ο αιφνιδιασμός των αμερικανικών εταιρειών τεχνολογίας τεχνητής νοημοσύνης από το φθινό μοντέλο που παρουσίασε προ διμήνου η κινεζική DeepSeek, προκαλώντας έντονη κινητικότητα από τις κινεζικές ανταγωνίστριες της αλλά και ασκώντας πίεση στις αμερικανικές και στα σαφώς ακριβότερα μοντέλα τους.

Περικοπές κοινωνικών δαπανών ύψους 5,7 δισεκατομμυρίων ευρώ στη Βρετανία

Δεν κατόρθωσαν να αποφύγουν την πολιτική λιτότητας οι Εργατικοί της Βρετανίας, καθώς η αναμικτή ανάπτυξη και το αυξημένο κόστος δανεισμού της χώρας έχουν επιδεινώσει τα δημόσια οικονομικά της και η υπουργός Οικονομικών σπεύδει να μειώσει το χρέος και τον δανεισμό. Έτσι, πέντε μήνες αφότου παρουσίασε τον πρώτο της προϋπολογισμό, η υπουργός Οικονομικών Ρίτσελ Ρίβς ανακοίνωσε νέο πακέτο μέτρων ύψους 14 δισ. στερλινών, ποσό αντίστοιχο των 16,73 δισ. ευρώ, σημαντικό μέρος των οποίων αφορά περικοπές κοινωνικών δαπανών.

Απευθυνόμενη στο βρετανικό κοινοβούλιο, η Ρίβς τόνισε πως «η υπεύθυνη στάση αυτή τη στιγμή είναι να μειώσουμε τα επίπεδα του χρέους μας

και του δανεισμού μας για τα επόμενα χρόνια, ώστε να μπορέσουμε να δαπανήσουμε περισσότερα στις προτεραιότητες των εργαζομένων». Επισημάνει πως οι περικοπές δαπανών του κοινωνικού κράτους θα ανέλθουν συνολικά σε 4,8 δισ. στερλίνες, ποσό αντίστοιχο των 5,7 δισ. ευρώ, ενώ σχεδιάζει μέτρα που θα ενθαρρύνουν την επιστροφή ανέργων στην αγορά εργασίας. Παρουσίασε παράλληλα τα σχέδιά της για την αύξηση των επενδύσεων και την πάταξη της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής προκειμένου να ενισχύσει τα έσοδα του υπουργείου Οικονομικών. Ανακοίνωσε επίσης μείωση της βοήθειας που προσφέρει η Βρετανία σε φτωχές χώρες. Παρά τις περικοπές, όμως, ανακοίνωσε

Η υπουργός Οικονομικών της Βρετανίας, Ρίτσελ Ρίβς, παρουσίασε τα σχέδιά της για την πάταξη της φοροδιαφυγής.

αύξηση των αμυντικών δαπανών στο 2,5% του βρετανικού ΑΕΠ, την οποία δικαιολόγησε τονίζοντας πως «ζούμε σε έναν κόσμο αβεβαιότητας». Διατήρησε, ωστόσο, αισιόδοξους τόνους, καθώς εξέφρασε την εκτίμηση πως το μεταρρυθμιστικό σχέδιο της κυβέρνησης των Εργατικών «θα οδηγήσει στην ταχύτερη ανέγερση κατοικιών που έχει καταγραφεί τα τελευταία 40 χρόνια» και θα δώσει ώθηση στην ανάπτυξη της βρετανικής οικονομίας.

Η Βρετανίδα υπουργός Οικονομικών είχε από τον Οκτώβριο και τον «φθινοπωρινό προϋπολογισμό» δεσμευθεί πως οι δημοσιονομικοί κανόνες της θα παρακολουθεί τις εξελίξεις στα δημοσιονομικά μεγέθη της χώρας. Μεταξύ άλλων το OBR ανακοίνωσε ότι υποβαθμίζει κατά το ήμισυ την προηγούμενη πρόβλεψή του για ανάπτυξη, που έκανε λόγο για αύξηση ΑΕΠ κατά 2%

θα υποχωρεί σταθερά ως ποσοστό του ΑΕΠ το διάστημα 2029-2030. Κατά την παρουσίαση του νέου πακέτου χθες, η κ. Ρίβς επανέλαβε τη θέση της πως αυτοί οι κανόνες «δεν είναι διαπραγματεύσιμοι» και πως με την πολιτική της θα επισπεύσει κατά δύο χρόνια την επίτευξη της λεγόμενης «σταθερότητας» και του στόχου για τις επενδύσεις. Ταυτόχρονα με τον «εαρινό προϋπολογισμό» της Ρίβς, χθες δόθηκαν στη δημοσιότητα οι τελευταίες εκτιμήσεις του Γραφείου Δημοσιονομικής Ευθύνης (OBR), που παρακολουθεί τις εξελίξεις στα δημοσιονομικά μεγέθη της χώρας. Μεταξύ άλλων το OBR ανακοίνωσε ότι υποβαθμίζει κατά το ήμισυ την προηγούμενη πρόβλεψή του για ανάπτυξη, που έκανε λόγο για αύξηση ΑΕΠ κατά 2%

το τρέχον έτος. Αναβάθμισε, ωστόσο, την πρόβλεψή του για την ανάπτυξη το επόμενο έτος και «κάθε ένα από τα επόμενα έτη εφεξής» και προβλέπει τώρα ανάπτυξη 1,9% για το 2026, 1,8% για το 2027 και το 2028 και 1,85 για το 2029. Από τον Οκτώβριο και τον πρώτο της προϋπολογισμό, η Ρίβς υφίσταται συνεχείς πιέσεις για να μειώσει τις δημόσιες δαπάνες της Βρετανίας και να αυξήσει περαιτέρω τους φόρους. Διαφορετικά θα πρέπει να επιτρέψει περαιτέρω χαλάρωση των δημοσιονομικών κανόνων. Η οικονομία της Βρετανίας αντιμετωπίζει ήδη όχι μόνον την επιβράδυνση της ανάπτυξης αλλά και το φάσμα μιας νέα ανόδου του πληθωρισμού, όπως έχει καταστήσει σαφές η Τράπεζα της Αγγλίας.

Μπόνους - ρεκόρ από τις τράπεζες της Wall Street

Τα μεγαλύτερα μπόνους, τουλάχιστον από το 1987, θα μοιράσουν φέτος στους υπαλλήλους τους οι τράπεζες της Wall Street, εν μέσω εκτίναξης της κερδοφορίας του κλάδου.

Το μέσο μπόνους για το 2024 αυξήθηκε σχεδόν κατά ένα τρίτο, στα 244.700 δολάρια. Όπως δείχνουν τα στοιχεία του ελεγκτή της πολιτείας της Νέας Υόρκης Τόμας ντι Νάπολι, πρόκειται για την πρώτη σημαντική αύξηση των μπόνους από την πανδημία του κορονοϊού. Έτσι, το συνολικό ποσό υπολογίζεται στα 47,5 δισ. δολάρια και είναι το υψηλότερο από το 1987, όταν άρχισαν να καταγράφονται τα σχετικά στοιχεία. Η αύξηση των μπόνους έρχεται με φόντο την αύξηση των εσόδων από το trading και τις αναδοχές, που οδηγώσε

σχεδόν στον διπλασιασμό των κερδών για τις τράπεζες της Wall Street.

«Αυτή η δυναμική της χρηματοπιστωτικής αγοράς είναι καλά νέα για την οικονομία της Νέας Υόρκης και τη δημοσιονομική μας θέση, η οποία βασίζεται

Θα μοιράσουν φέτος στους υπαλλήλους τους 47,5 δισ. δολάρια.

στα φορολογικά έσοδα», δήλωσε ο ελεγκτής. «Ωστόσο, η αυξανόμενη αβεβαιότητα στην οικονομία εν μέσω σημαντικών αλλαγών στην ομοσπονδιακή πολιτική μπορεί να επισκιάσει τις προ-

οπτικές για μέρη της χρηματοπιστωτικής βιομηχανίας το 2025». Πραγματικά, η Wall Street ευθύνεται για το 19% των φορολογικών εσόδων της Νέας Υόρκης από το 2023 έως το 2024 και ο Ντι Νάπολι υπολόγισε ότι τα μπόνους της περασμένης χρονιάς θα φέρουν έσοδα 600 εκατ. δολαρίων στα ταμεία της πολιτείας, δηλαδή 275 εκατ. δολάρια περισσότερα σε σχέση με το 2023.

Πρόκειται για μια ευπρόσδεκτη εξέλιξη, την ώρα που τόσο η πολιτεία όσο και η πόλη της Νέας Υόρκης αντιμετωπίζουν ελλείμματα στον προϋπολογισμό τους, λόγω των περικοπών στην ομοσπονδιακή χρηματοδότηση. Οι πρόσφατες απειλές της κυβέρνησης Τραμπ να καταργήσει το πρόγραμμα διδίων που εφαρμόζεται στη Νέα Υόρκη για

την αντιμετώπιση της κυκλοφοριακής συμφόρησης, θα μπορούσαν επίσης να δημιουργήσουν μια «μαύρη τρύπα» αρκετών δισεκατομμυρίων δολαρίων στον προϋπολογισμό της Metropolitan Transportation Authority.

Η βιομηχανία της Wall Street εμφανίζει την υψηλότερη απασχόληση των τελευταίων 30 ετών, με 201.500 εργαζομένους, έχοντας ξεπεράσει ακόμη και το υψηλό του 2000, όταν το χρηματιστήριο βρισκόταν στο αποκορύφωμά της φούσκας του dot com.

Οι εταιρείες του χρηματοοικονομικού κλάδου ηγούνται της προσπάθειας για την επιστροφή των εργαζομένων στα γραφεία και έχουν μεγαλύτερο μερίδιο στις νέες μισθώσεις κτιρίων, δίνοντας ώθηση στην αγορά του real estate.

Στα 244.700 δολ. αυξήθηκε το μέσο μπόνους στα στελέχη των τραπεζών της Wall Street.

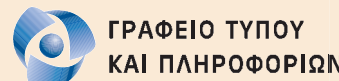

Σχεδιάζεις Οικιστικό Συγκρότημα ή Πολυκατοικία;

Τώρα η έκδοση άδειας πολεοδομίας και οικοδομής για αναπτύξεις μέχρι 12 σπίτια σε σειρά και τετραώροφες πολυκατοικίες μέχρι 20 διαμερίσματα, γίνεται **σε 80 εργάσιμες μέρες**, εύκολα και γρήγορα, μέσω του Συστήματος «Ιππόδαμος».

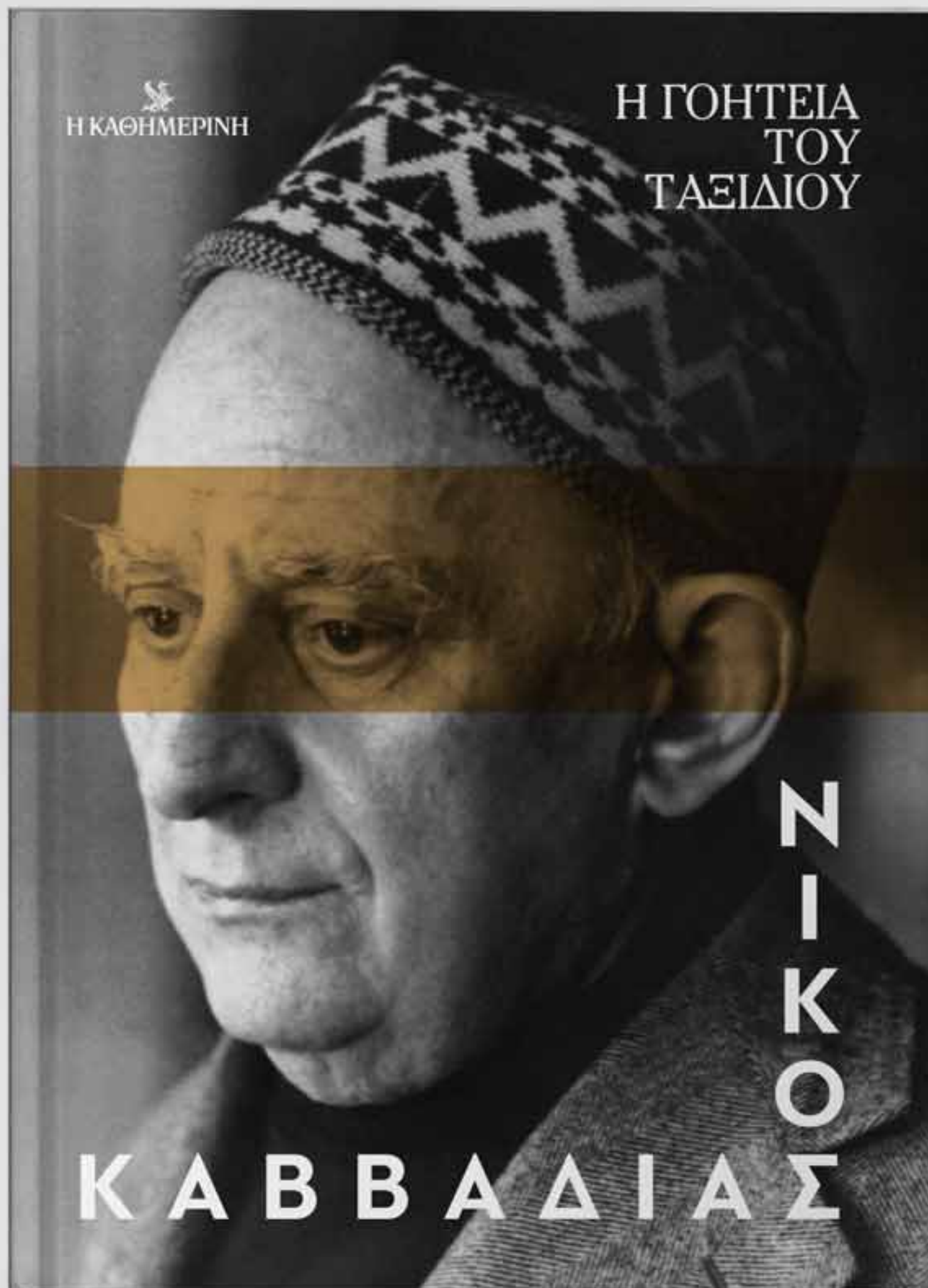
gov.cy/moi

Νίκος Καββαδίας

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΜΙΑ ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
50 χρόνια από τον θάνατό του

«Δεν
ξεκίνησα
για τίποτα.
Μονάχα
για να
ταξιδεύω»

Κείμενα των:

Γιώργου Ζεβελάκη, Δημήτρη Ζερβουδάκη, Κώστα Θωμαΐδη, Θάλειας Ιερωνυμάκη, Οδυσσέα Ιωάννου, Δημήτρη Καλοκύρη, Θάνου Σ. Μικρούτσικου, Παντελή Μπουκάλα, Γιώργου Νταλάρα, Σταύρου Πετσόπουλου, Guy-Michel Saunier, Γιώργου Τράπαλη, Φίλιππου Φιλίππου, Γιάννη Ψυχοπαίδη

ΚΥΡΙΑΚΗ
06/04

Ανοδικά ξεκινάει και η νέα τουριστική σεζόν στην Ελλάδα

Αύξηση 5% δειχνουν τα στοιχεία από τον προγραμματισμό των αεροπορικών θέσεων

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Μία ακόμα καλή χρονιά για τον ελληνικό τουρισμό δείχνουν τα πρώτα στοιχεία του προγραμματισμού των αερομεταφορών και των κρατήσεων αεροπορικών θέσεων για τη φετινή καλοκαιρινή περίοδο. Οι συγκλίνουσες εκτιμήσεις των ειδικών παραπέμπουν σε μια αύξηση των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της τάξεως του 5% με μικρότερη αύξηση των ταξιδιωτικών εισπράξεων. Συγκεκριμένα, με βάση τα τρέχοντα δεδομένα για την περίοδο Απριλίου - Οκτωβρίου, οι αεροπορικές εταιρείες έχουν προγραμματίσει αύξηση των διαθέσιμων θέσεων για ταξίδια προς και από την Ελλάδα ύψους 5,2%. Μάλιστα το μεγαλύτερο μέρος αυτής της επιπλέον μεταφορικής δυναμικότητας αφορά τους μήνες πριν και κυρίως μετά την κορύφωση της τουριστικής σεζόν, τον Ιούλιο και τον Αύγουστο. Γεγονός που επιβεβαιώνει την τάση της ζήτησης των τελευταίων ετών για ταξίδια στην Ελλάδα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις των διαθέσιμων αεροπορικών θέσεων καταγράφονται στις πτήσεις προς την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, με το εύρος της αύξησης αυτής να κυμαίνεται στο 9% με 10%.

Τα στοιχεία αυτά προκύπτουν από την πλατφόρμα *airdata tracker* του *Investitoutou* του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων και απεικονίζουν τον προγραμματισμό αυτή τη στιγμή σε σχέση με την αντίστοιχη στιγμή του προηγούμενου έτους. Στα ενθαρρυντικά στοιχεία περιλαμβάνεται και η μικρή ανάκαμψη των πτήσεων προς τη Μύκονο, αλλά και ο περιορισμός της κάμψης που σημείωσε χωρίτερα φέτος η Σαντορίνη λόγω των σεισμών.

Γεωγραφικά, οι μεγαλύτερες αυξήσεις, της τάξεως του 18,4%, καταγράφονται στις πτήσεις από τις Ηνωμένες Πολιτείες, Γερμανία και Ιταλία «δειχνουν» άνοδο 4,4% και 4,2% αντιστοίχως, ενώ ο προγραμματισμός για θέσεις από το Ηνωμένο Βασίλειο είναι ενισχυμένος οριακά κατά 1,8%. Κάμψη 3,2% καταγράφεται στις πτήσεις από τη Ταϊλάνδη.

Την εκτίμηση για αύξηση των διε-

Το μεγαλύτερο μέρος των επιπλέον αεροπορικών θέσεων που προγραμματίζουν οι αερομεταφορείς για ταξίδια από και προς την Ελλάδα αφορά τους μήνες πριν και κυρίως μετά την κορύφωση της τουριστικής σεζόν, τον Ιούλιο και τον Αύγουστο. Γεγονός που επιβεβαιώνει την τάση επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου.

Η μεγαλύτερη αύξηση, κατά 18,4%, καταγράφεται στις πτήσεις από τις ΗΠΑ και ακολουθούν η Γερμανία (4,4%) και η Ιταλία (4,2%).

θών αεροπορικών αφίξεων της τάξεως του 5% φέτος ανέφερε και ο πρόεδρος της Aegean Ευτύχης Βασιλάκης κατά τη διάρκεια της τηλεδιάσκεψης με τους αναλυτές που πραγματοποιήθηκε χωρίτερα αυτή την εβδομάδα. Συγκεκριμένα σημείωσε πως αναμένει λίγο καλύτερες επιδόσεις από αυτό το 5% για την Aegean, ειδικά στα αεροδρόμια Αθénas και Θεσσαλονίκης, και γι' αυτό

η αεροπορική προχώρησε σε αντίστοιχη αύξηση των προσφερόμενων θέσεων, σε περίπου 21,5 εκατ. θέσεις, δηλαδή 1,8 εκατ. περισσότερες σε σχέση με το 2024.

Η θετική αυτή εικόνα για τον ελληνικό τουρισμό έρχεται ύστερα από μια χρονιά ιστορικά υψηλών επιδόσεων το 2024 και παρά τις ανησυχίες που επικρατούν στις μεγάλες αγορές από τις οποίες έλκει επισκέπτες η Ελλάδα για την οικονομική τους κατάσταση και τις γεωπολιτικές εξελίξεις. Επιβεβαιώνεται με αυτό τον τρόπο η παγίωση της υψηλής ζήτησης για ελληνικούς προορισμούς. Οστόσο, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια μείωση της μέσης διάρκειας παραμονής των ξένων τουριστών με επακόλουθο και τη μείωση της μέσης κατά κεφαλήν δαπάνης.

Είναι γι' αυτό τον λόγο που οι συγκλίνομενες εκτιμήσεις της αγοράς για τις ταξιδιωτικές εισπράξεις φέτος είναι αισθητά χαμηλότερες από τις εκτιμήσεις για τις διεθνείς αεροπορικές αφίξεις.

36 εκατομμύρια τουρίστες Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, οι ταξιδιωτικές εισπράξεις το 2024 αυξήθηκαν σε σχέση με το 2023 κατά 1,108 δισ. ευρώ ή 5,4% και διαμορφώθηκαν στα 21,7 δισ. ευρώ. Η δε εισερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση κατέγραψε άνοδο κατά 9,8% και διαμορφώθηκε σε 35,951 εκατ. ταξιδιώτες, έναντι 32,735 εκατ. το 2023, χωρίς να υπουπολογίζονται οι ταξιδιώτες που ήρθαν στην Ελλάδα με κρουαζιερόπλοια. Όπως η μέση δαπάνη ανά ταξίδι μειώθηκε πέρυσι κατά 5,1%.

Το 80% των νεαρών καταναλωτών πληρώνει ψηφιακά

Τις ψηφιακές πληρωμές επιλέγουν όταν κάνουν αγορές οκτώ στους δέκα καταναλωτές νεαρής ηλικίας, ανεξαρτήτως εάν ψωνίζουν από ηλεκτρονικά ή φυσικά καταστήματα. Η εξοικείωση των νέων με αυτούς τους τρόπους πληρωμής σε αντίθεση ίσως με τους καταναλωτές μεγαλύτερης ηλικίας, το γεγονός ότι πλέον είναι υποχρεωτική η παροχή από όλους τους εμπόρους και τις υπηρεσίες των ψηφιακών μέσων πληρωμής, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις και ο φόβος του να «κουβαλάς» μετρητά ε-ξηγούν αυτή τη μαζική στρόφη στις ψηφιακές πληρωμές. Την ίδια ώρα, τα στοιχεία δείχνουν ότι η αντικαταβολή δεν έχει «πεθάνει» ακόμη στην Ελλάδα, ούτε και όταν οι αγορές γίνονται από καταναλωτές ηλικίας 17-30 ετών.

Τα παραπάνω ευρήματα περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων σε έρευνα που πραγματοποίησε η Visa σε συνεργασία με το *Ινστιτούτο Εμπορίου και Υπηρεσιών της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (INEMY ESSE)*, με αντικείμενο την κα-

ταναλωτική συμπεριφορά και τις τάσεις στις πληρωμές που ακολουθεί η λεγόμενη Gen Z. Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε πανελλαδικό δείγμα 600 ατόμων, ηλικίας 17-30 ετών, με τη μέθοδο των τηλεφωνικών συνεντεύξεων. Σε αντίθεση με ό, τι θα ανέμενε ίσως

Παρά τη μεγάλη αύξηση των ηλεκτρονικών πληρωμών, η αντικαταβολή παραμένει δημοφιλής τρόπος πληρωμής ακόμη και στις ηλικίες 17-30 ετών.

καλεί, οι νέοι καταναλωτές δεν ψωνίζουν σχεδόν αποκλειστικά από το Διαδίκτυο, με το ποσοστό όσων επιλέγουν τα φυσικά και τα ηλεκτρονικά καταστήματα να είναι ισόποσα μοιρασμένο. Έτσι, το 22% προτιμά τις ηλεκτρονικές αγορές, ένα επίσης 22%

προτιμά τα φυσικά καταστήματα, ενώ το υπόλοιπο 56% ψωνίζει και από ηλεκτρονικά και από φυσικά καταστήματα. Ενδιαφέρον, πάντως, έχει ότι – σε αντίθεση με τον γενικό πληθυσμό – ένα καθόλου ευκαταφρόνητο ποσοστό νέων σε ηλικία καταναλωτών ψωνίζουν αρκετά συχνά είδη σούπερ μάρκετ μέσω του ηλεκτρονικού καναλιού. Σύμφωνα με την έρευνα που παρουσιάστηκε χθες σε ειδική συνέντευξη Τύπου, 9% ψωνίζουν από ηλεκτρονικά σούπερ μάρκετ μία ή περισσότερες φορές την εβδομάδα και ένα 13% μία ή δύο φορές τον μήνα. Φυσικά το μεγαλύτερο ποσοστό αφορά την αγορά έτοιμου φαγητού (*delivery*) με το 37% των συμμετεχόντων στην έρευνα να δηλώνει ότι παραγγέλνει ηλεκτρονικά μία ή και περισσότερες φορές μες στην εβδομάδα.

Κατά τις αγορές από φυσικά καταστήματα οι νέοι προτιμούν για τις πληρωμές τη χρήση κάρτας και ψηφιακού πορτοφολιού κυρίως στο σούπερ μάρκετ (81%), ενώ η χρήση μετρητών είναι με-

γαλύτερη (37%) κατά την αγορά φαγητού.

Αντίστοιχη είναι η τάση και όταν κάνουν ηλεκτρονικές αγορές σε ό, τι αφορά τη χρήση κάρτας και ψηφιακού πορτοφολιού. Αν και θα ανέμενε κανείς να έχει περιοριστέο σημαντικό η αντικαταβολή ως μέσο πληρωμής στις ηλεκτρονικές αγορές, αυτό δεν επιβεβαιώνεται από την έρευνα. Στην περίπτωση της παραγγελίας φαγητού το 23% εξακολουθεί να δίνει τα χρήματα στον διανομέα, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά κατά τις ηλεκτρονικές αγορές καλλυντικών και ειδών ένδυσης/υπόδησης είναι 20%, βιβλίων/γραφικών ύλης 28% και ειδών σούπερ μάρκετ 16%. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης δεν αποτελούν το κύριο κανάλι αγορών για τους νεαρούς καταναλωτές, καθώς το 62% δεν ψωνίζει από εκεί, ενώ έχοντας πολύ καλύτερη γνώση του Διαδικτύου από τους μεγαλύτερους, είναι πολύ επιφυλακτικοί (65%) στο να κάνουν αγορές από άγνωστα ηλεκτρονικά καταστήματα.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Στα 635,5 ευρώ εκτοξεύθηκε η τιμή της χρυσής λίρας

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Στα 635,5 ευρώ διαμορφώνεται η τιμή αγοράς της χρυσής λίρας, ενώ στα 744,5 διαμορφώνεται η τιμή πώλησης, καταγράφοντας άνοδο κατά 41% και 37% σε σύγκριση με τις τιμές πριν από έναν χρόνο. Η εκτίναξη της τιμής είναι αποτέλεσμα του νέου ράλι που πραγματοποιήσε ο χρυσός το τελευταίο διάστημα, σπάζοντας πριν από μια εβδομάδα το φράγμα των 3.000 δολαρίων ανά ουγγιά και συνδέεται με τη γενικευμένη αβεβαιότητα στο παγκόσμιο εμπόριο υπό τις απειλές επιβολής δασμών από τις ΗΠΑ σε μια σειρά χώρες.

Παρά το γεγονός ότι η εκτίναξη της τιμής θα περίμενε κανείς ότι θα συνοδευόταν μόνο με πωλήσεις λιρών, προκειμένου οι κάτοχοί τους να επωφεληθούν της ανόδου, σύμφωνα με πληροφορίες από τις κινήσεις που παρατηρούνται το τελευταίο διάστημα δεν λεί-

πουν και οι αγοραστές που επιδιώκουν να βρουν ασφαλές καταφύγιο, εκτιμώντας ότι η αβεβαιότητα θα ενταθεί.

Στη χώρα μας η δυνατότητα αγοράς ή πώλησης χρυσών λιρών δίνεται μέσα από δύο κανάλια και συγκεκριμένα από την ΤτΕ και την Τράπεζα Πειραιώς,

Εχει αυξηθεί κατά 41% σε ένα χρόνο λόγω του ράλι της αξίας του χρυσού.

που διατηρεί τα δικά της αποθέματα και είναι η μοναδική εμπορική τράπεζα στη χώρα που δραστηριοποιείται σε προϊόντα και υπηρεσίες χρυσού, ως επίσημος αντιπρόσωπος και διανομέας του Βασιλικού Νομισματοκοπείου της Μεγάλης Βρετανίας για τη διάθεση χρυσών λιρών Αγγλίας. Εκτός από τις

λίρες χρυσού, τόσο η ΤτΕ όσο και η Τράπεζα Πειραιώς πωλούν ή αγοράζουν ράβδους χρυσού.

Με βάση στοιχεία της «Κ», το 2024 διακινήθηκαν συνολικά 140.000 κομμάτια και από αυτά περίπου το ένα τρίτο ήταν συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν μέσω της ΤτΕ. Οι συναλλαγές της κεντρικής τράπεζας ήταν κυρίως αγορές χρυσού (συγκεκριμένα 48.328 κομμάτια), ενώ μόλις 7.182 κομμάτια ήταν οι πωλήσεις χρυσών λιρών. Αγορές κυρίως, αλλά σε πολύ μικρότερο ποσοστό – κοντά στο 60% – ήταν και οι συναλλαγές που πραγματοποίησε η Τράπεζα Πειραιώς το 2024, μια τάση που φαίνεται να αντιστρέφεται το πρώτο τρίμηνο του 2025, κατά το οποίο παρατηρείται πιο έντονη ζήτηση για αγορές χρυσών λιρών.

Ο επικεφαλής Οικονομικής Ανάλυσης και Επενδυτικής Στρατηγικής του ομίλου Τράπεζας Πειραιώς, Ηλίας Λεκ-

κός, παρατηρεί σε έκθεσή του ότι η παραδοσιακή αρνητική συσχέτιση μεταξύ της τιμής του χρυσού και του δολαρίου έχει αντιστραφεί από την έναρξη του πολέμου στην Ουκρανία, με την τιμή του χρυσού να ενισχύεται παράλληλα με την άνοδο του δολαρίου. Επιπλέον έχει αναστραφεί η θετική συσχέτιση που παραδοσιακά υπήρχε μεταξύ πληθωρισμού και χρυσού, που οδηγούσε σε άνοδο της τιμής του ως ασπίδα συναλλαγές στη μείωση της αγοραστικής δύναμης. Όπως παρατηρεί η ανάλυση, πλέον παρά το γεγονός ότι ο πληθωρισμός αποκλιμακώνεται από το υψηλό επίπεδο που βρέθηκε μετά τον πόλεμο στην Ουκρανία, η τιμή του χρυσού συνεχίζει να καταγράφει νέο υψηλό. Αυτό αναδεικνύει πως η γεωπολιτική αβεβαιότητα και ο φόβος για νέες πληθωριστικές πιέσεις λόγω της επιβολής δασμών μπορεί να επηρεάσουν, ανεξάρτητα από άλλους παράγοντες, την τιμή του χρυσού.

Υψηλό το ρίσκο στα κρυπτονομίσματα, προειδοποιεί η ΤτΕ

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Προειδοποίηση για τους κινδύνους που έχουν οι τοποθετήσεις σε κρυπτονομίσματα, τόσο ως προς τις αποδόσεις τους όσο και ως προς τις απάτες, απευθύνει η ΤτΕ στο πλαίσιο ενημερωτικής εκστρατείας, επισημαίνοντας ότι πρόκειται για επένδυση υψηλού ρίσκου που απαιτεί προσοχή.

Όπως εξηγεί η ΤτΕ, σε αντίθεση με τα παραδοσιακά νομίσματα, τα κρυπτονομίσματα (π.χ. bitcoin, ethereum) είναι ψηφιακές μονάδες αξίας, δηλαδή δεν έχουν φυσική μορφή, οι οποίες μπορεί να ανταλλάσσονται ηλεκτρονικά. Επιπλέον, δεν υποστηρίζονται από κυβερνήσεις ή κεντρικές τραπεζές, καθώς από τις τρεις λειτουργίες του χρηματος (μεσο πληρωμών για συναλλαγές, λογιστική μονάδα αποτίμησης των κάθε είδους αγαθών και υπηρεσιών και μεσο αποθηκεύσης), τα κρυπτονομίσματα δεν ικανοποιούν πλήρως καμία από αυτές. Έτσι, δεν αποτελούν δείκτες τιμών, ενώ η χρήση τους για συναλλακτικούς και αποθησαυριστικούς σκοπούς είναι περιορισμένη.

Το κρυπτονομίσμα, εξηγεί η ΤτΕ, είναι επένδυση υψηλού ρίσκου γιατί σε αντίθεση με τα επίσημα νομίσματα, όπως το ευρώ, που έχουν σχετικά σταθερή αξία και υποστηρίζονται από κεντρικές τραπεζές, η αξία των κρυπτονομισμάτων εξαρτάται από γεγονότα της αγοράς, τους κανονισμούς και την κερδοσκοπία και γι' αυτό αλλάζει συνεχώς.

Αυτή η μεταβλητότητα σημαίνει ότι η τιμή ενός κρυπτονομίσματος μπορεί να μειωθεί δραματικά ακόμη και μέσα σε λίγες ώρες και για αυτό μπορεί να επιφέρει μεγάλες απώλειες.

Η επένδυση σε κρυπτονομίσματα απαιτεί μεγάλη προσοχή στις πηγές ενημέρωσης, καθώς, όπως προειδοποιεί η ΤτΕ, πολλοί influencers προωθούν επενδύσεις σε κρυπτονομίσματα χωρίς να έχουν γνώσεις ή επείδη πληρονοούνται για αυτο. Εξ ου και κάποιος που θέλει να επενδύσει σε κρυπτονομίσματα θα πρέπει να ακολουθεί επίσημες πηγές για την ενημέρωσή του.

Τα κρυπτονομίσματα ενέχουν αυξημένους κινδύνους απάτης (*scams*), καθώς έχει παρατηρηθεί ότι οργανωμένες ομάδες ανεβαζουν τεχνητά την τιμή ενός κρυπτοστοιχείου και στη συνέχεια το πωλούν, αφήνοντας τους υπολοίπους επενδυτές με ζημιές (*pump and dump* σχήματα).

Ψευτικές επενδυτικές πλατφόρμες επίσης υποσχονται υψηλές αποδόσεις και όταν κάποιος επενδύσει χρήματα, οι απαιτήσεις εξαφανίζονται. Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζεται σε μηνύματα και emails από δόθεν αξιοπίστη ανταλλάκτηρια ή πορτοφολία που κλεβουν κωδικούς πρόσβασης και κεφαλαία (*phishing* *scams*), καθώς και ψευτικά giveaways και social media *scams* που υποσχονται ότι αν στείλεις κρυπτονομίσματα σε μια διεύθυνση, θα λάβεις περισσότερα πίσω – κάτι που δεν συμβαίνει ποτέ.

Το δύσκολο στοίχημα της αύξησης των επενδύσεων

Ρυθμούς ανάπτυξης διπλάσιους της Ευρώζωνs θα εμφανίζει η ελληνική οικονομία την επόμενη τριετία, σύμφωνα με τις προβλέψεις της Τράπεζας της Ελλάδος, με τον Γιάννη Στουρνάρα να σημειώνει ότι, πέραν της ιδιωτικής κατανάλωσης, οι επενδύσεις αναδεικνύονται σε βασική συνιστώσα της οικονομικής μεγέθυνσης, κυρίως χάρη στη συμβολή του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF).

Η Ελλάδα ωστόσο καλείται να καλύψει το επενδυτικό κενό που δημιουργήθηκε κατά τη διάρκεια της κρίσης χρέους σε μια περίοδο υψηλής αβεβαιότητας, τόνισε ο διοικητής της ΤτΕ μιλώντας στο 2ο συνέδριο «Invest in Greece» με θέμα «Επενδύσεις και ελληνική οικονομία».

Ειδικότερα, ο λόγος επενδύσεων προς ΑΕΠ, ο οποίος κυμαινόταν γύρω στο 24% πριν από το 2008, κοντά στον μέσο όρο της Ευρωζώνης, κατέρρευσε στη διάρκεια της κρίσης και διαμορφώθηκε περίπου στο 12% κατά μέσον όρο τη δεκαετία που ακολούθησε, ενώ παραμένει χαμηλότερος σε σύγκριση με την Ευρωζώνη (15,3% το 2024 έναντι 21,1%).

Παρ' όλα αυτά, από το 2019 και μετά, οι συνολικές επενδύσεις έχουν παρουσιάσει σημαντική άνοδο. Ο ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου σε πραγματικούς όρους αυξήθηκε στην Ελλάδα περίπου κατά 60% το 2024 έναντι του 2019, σε σύγκριση με μείωση κατά 0,4% στη Ζώνη του Ευρώ. Ως εκ τούτου, η συμβολή των επενδύσεων

Σε αντίθεση με τα παραδοσιακά νομίσματα, τα κρυπτονομίσματα (π.χ. bitcoin, ethereum) είναι ψηφιακές μονάδες αξίας, οι οποίες δεν υποστηρίζονται από κυβερνήσεις ή κεντρικές τραπεζές.

Η τιμή ενός κρυπτονομίσματος μπορεί να μειωθεί δραματικά ακόμη και μέσα σε λίγες ώρες και για αυτό μπορεί να επιφέρει μεγάλες απώλειες.

Βασική αρχή είναι ότι κάποιος που θέλει να επενδύσει σε κρυπτονομίσματα θα πρέπει να το κάνει μόνο μέσα αξιοπιστών και αδειοδοτημένων πλατφορμών και παροχών υπηρεσιών, προστατεύοντας πάντα τους κωδικούς πρόσβασης και αποφεύγοντας τους συνδέσμους υποπτων e-mails ή sms.

Ενας υπαρκτός κίνδυνος είναι επίσης ο κίνδυνος εθισμού, καθώς η ανάγκη για συνεχή παρακολούθηση της αγοράς κρυπτονομισμάτων και η επιθυμία για γρήγορα κέρδη μπορεί να προκαλέσει αγχος και να εξελιχθεί σε μορφή εθισμού, παρομοία με τον τζόγο.

Δεν θα πρέπει πάντως τα κρυπτονομίσματα να συγχέονται με το ψηφιακό ευρώ, που θα είναι ένα νομίμο, επίσημο νομίσμα –ψηφιακό αλλά όχι κρυπτονομίσμα – το οποίο θα εκδίδεται και θα ελεγχεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ). Σε αντίθεση με τα κρυπτονομίσματα, το ψηφιακό ευρώ:

- Θα έχει σταθερή αξία και θα διασφαλίζει την προστασία των πολιτών από κερδοσκοπικά φαινόμενα.
- Θα παρέχει έναν ασφαλή και αξιοπιστό τρόπο ηλεκτρονικών πληρωμών. Θα διευτεται από κανονισμούς διαφανείας και συμμορφωσης με την ευρωπαϊκή νομοθεσία.
- Η χρήση του ψηφιακού ευρώ δεν θα καταργήσει τη μετρητά, αλλά θα λειτουργήσει συμπληρωματικά, διασφαλίζοντας ότι όλοι οι πολίτες, ανεξαρτήτως τεχνολογικής εξοικείωσης και δυνατότητας πρόσβασης σε τραπεζικές υπηρεσίες, θα μπορούν να πραγματοποιούν ηλεκτρονικές συναλλαγές εύκολα και με ασφάλεια με χρημα κεντρικής τράπεζας.

στον έπτασιο ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ φθάνει μεταποσοδομικά κατά μέσον όρο στις 1,6 ποσοστιαίες μονάδες, έναντι μόλις 0,3 της ποσοστιαίας μονάδας στην Ευρωζώνη.

Μάλιστα, ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος διαπιστώνει και αξιοσημείωνται τη βελτίωση στη σύνθεση των επενδύσεων. Ενώ πριν από την κρίση χρέους, σχεδόν οι μισές ιδιωτικές επενδύσεις αφορούσαν την κατασκευή κατοικιών, σήμερα η εικόνα έχει αντιστραφεί: τα 4/5 των ιδιωτικών επενδύσεων είναι σε παραγωγικό κεφάλαιο και το υπόλοιπο 1/5 σε κατοικίες.

Αυτή η μεταβολή στη σύνθεση, εφόσον διατηρηθεί και συνδυαστεί με αύξηση του όγκου των συνολικών επενδύσεων, θα συμβάλει στην αλλαγή του παραγωγικού υποδείγματος, ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα και την αναπτυξιακή δυναμική, υπογραμμισε ο κεντρικός τραπεζίτης.

Βασική προϋπόθεση για την αύξηση του όγκου των επενδύσεων είναι, σύμφωνα με τον κ. Στουρνάρα, η έγκαιρη απορρόφηση των πόρων του RRF, που ανέρχονται σε 36 δισ. ευρώ.

15 δισ. ο τζίρος ξενοδοχείων, Airbnb

Αναμένεται περαιτέρω αύξηση κατά 5%-8% με βάση τις προβλέψεις για τη φετινή κίνηση

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Το «καθαρόαιμο» κομμάτι των εισπράξεων από τον τουρισμό, δηλαδή αυτό που αντιστοιχεί στη διαμονή και συγκεκριμένα στα ξενοδοχεία αλλά και στα καταλύματα βραχυχρόνιων μισθώσεων, ξεπέρασε τα 15 δισ. ευρώ το περασμένο έτος, με τα 11,5 δισ. να αφορούν την ξενοδοχία.

Ο κύκλος εργασιών αυτός αναμένεται να αυξηθεί κατά 5%-8% περίπου, ξεπερνώντας τα 16 δισ. με βάση τις προβλέψεις για τη φετινή κίνηση. Οστόσο, μεγάλο μέρος της αύξησης αναμένεται να προέλθει από τα καταλύματα βραχυχρόνιων μισθώσεων, καθώς οι πληρότητες στα ξενοδοχεία είναι ήδη σχετικά υψηλές και οποιαδήποτε αύξηση κύκλου εργασιών εκεί μπορεί να προέλθει μόνο από περαιτέρω αύξηση των τιμών. Τιμές που ήδη έχουν αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία έτη. Τα παραπάνω εξηγούν στην «Κ» κύκλοι της τουριστικής βιομηχανίας, παραπέμποντας και στα στοιχεία του Ινστιτούτου Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων (ΙΤΕΠ) του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΞΕΕ), που έδειξαν αύξηση του τζίρου των ξενοδοχείων το 2024 κατά 8,8% σε σχέση με το 2023, στα 11,5 δισ.

Στα 165 ευρώ το δίκλινο

Τα ξενοδοχεία 1, 2 και 3 αστέρων, που αποτελούν το 74% των ξενοδοχείων, κατέγραψαν αύξηση του τζίρου τους κατά 5%, ενώ τα 4 και 5 αστέρων κατέγραψαν μεγαλύτερη αύξηση τζίρου, κατά 10%. Η μέση τιμή διάνοξης δίκλινου δωματίου τον Αύγουστο παρέμεινε λίγο-πολύ σταθερή, στα 165 ευρώ, σε σχέση με τον Αύγουστο του 2023, αλλά τον Μάιο και τον Οκτώβριο σημειώθηκε αύξηση μέσης τιμής κατά περίπου 6%, από τα επίπεδα των 100 ευρώ στα 108 ευρώ. Αυτονόητα, οι τιμές στα καταλύματα πέντε αστέρων είναι σημαντικά υψηλότερες. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι το ποσοστό των αλλοδαπών τουριστών στα ξενοδοχεία (69,2%) συνεχίζει να είναι στο 85% του τζίρου των ξενοδοχείων. Επιπλέον, στα 3,5 δισ. ευρώ εκτιμάται, σύμφωνα με τα πρώτα διαθέσιμα στοιχεία, ότι ήταν ο κύκλος ερ-

γασιών των επιχειρήσεων και των ιδιωτών από την εκμίσθωση καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης, αναφέρονται πηγές της αγοράς. Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, το 2024 επισκέφθηκαν την Ελλάδα 35,951 εκατ. ταξιδιώτες. Οστόσο, όλοι αυτοί οι τουρίστες δεν κατέληξαν σε ξενοδοχεία. Ένα πολύ μεγάλο ποσοστό τους φιλοξενήθηκε σε καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης. Είναι ίσως χαρακτηριστικό πως, σύμφωνα με στοιχεία που συγκεντρώσε το Ινστιτούτο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων, οι προσφερόμενες κλίνες σε καταλύματα που διατίθενται για βραχυχρόνιες μισθώσεις τον Αύγουστο, μήνα κορύφωσης της δραστηριότητας, ξεπέρασαν το 1 εκατ. και συγκεκριμένα έφτασαν σε 1,022 εκατ. κλίνες, όταν το σύνολο των κλινών στα ξενοδοχεία ανέρχεται στις 894.854. Κάποιες από αυτές βρίσκονται σε καινούργια καταλύματα, που εισήλθαν στην αγορά με αποκλειστικό σκοπό αυτού του είδους την εκμετάλλευση, αλλά η συντριπτική πλειονότητα τους αφορά τη μετατροπή

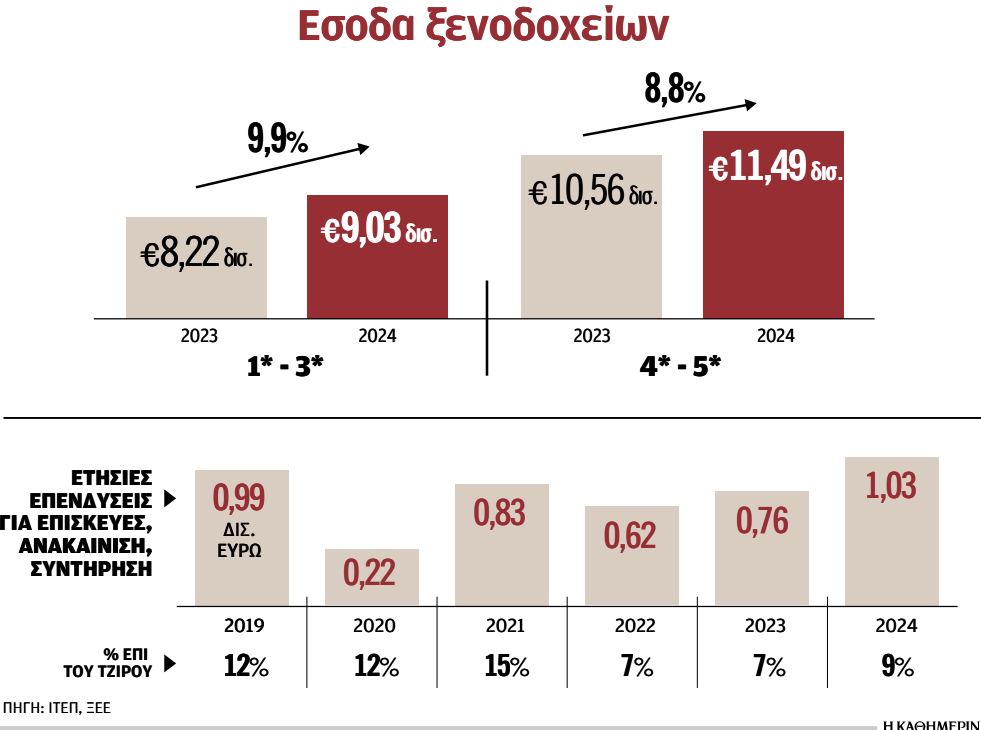
κανονικών οικιστικών ακινήτων ή ξενοδοχειακών μονάδων χαμηλότερων κατηγοριών. Με απλά λόγια, στην κορύφωση της τουριστικής περιόδου είναι διαθέσιμα σε ταξιδιώτες και παραθεριστές σε ελληνικούς προορισμούς κοντά στα 2 εκατ. κρεβάτια. Και θα είναι ακόμα περισσότερα το 2025, καθώς εκατοντάδες ξενοδοχεία βρίσκονται στη φάση αποπεράτωσης και έναρξης λειτουργίας φέτος, ενώ επιπλέον μονάδες αναμένεται να ανοίξουν το 2026.

Η στροφή στα «5άστερα»

Όσον αφορά τα ξενοδοχεία, η στροφή από τις χαμηλότερες σε υψηλότερες κατηγορίες ξενοδοχείων είναι σαφής: Συγκεκριμένα, σε σχέση με το 2019, ενώ ο συνολικός αριθμός κλινών έχει αυξηθεί κατά μόλις 4%, στα ξενοδοχεία πέντε αστέρων η αύξηση είναι 23%, στα τεσσάρων αστέρων είναι 9%, στα τριών αστέρων είναι 2%, ενώ ο αριθμός κλινών στα ενός και δύο αστέρων έχει μειωθεί σημαντικά, και ειδικότερα κατά 13% και 12% αντιστοίχως. Ως αποτέλεσμα, σήμερα μία στις τέσσερις ξε-

δοχειακές κλίνες είναι σε μονάδες πέντε αστέρων, έναντι μιας στις πέντε το 2019, ενώ έχει αυξηθεί –σε μικρότερο βαθμό– και το ποσοστό των κλινών σε τεσσάρων αστέρων ξενοδοχεία.

Η ετήσια έρευνα για τον ξενοδοχειακό κλάδο, την οποία πραγματοποίησε το ΙΤΕΠ για λογαριασμό του ΞΕΕ, εκτιμά πως η συνολική συμβολή (άμεση και έμμεση) στο παραγόμενο προϊόν της ελληνικής οικονομίας φτάνει στα 17,815 δισ. ευρώ. Επιπλέον, υπολογίζει πως ο ξενοδοχειακός κλάδος το 2024 υποστήριξε συνολικά (άμεσα και έμμεσα) πάνω από 340.000 θέσεις απασχόλησης. Από αυτές, περίπου οι 143.000 θέσεις συνιστούν έμμεσες θέσεις που δημιουργήθηκαν σε άλλους κλάδους και όχι στα ξενοδοχεία. Με βάση τα δεδομένα αυτά, εκτιμάται πως η ελληνική ξενοδοχία συνέβαλε στη βελτίωση του εξωτερικού ισοζυγίου της ελληνικής οικονομίας κατά περίπου 7,9 δισ. ευρώ. Παράλληλα, διαπιστώνεται πως οι συνολικές επενδύσεις των ξενοδοχείων για το 2024 ξεπέρασαν το 1 δισ. ευρώ, ποσό το οποίο αντιστοιχεί στο 9% του τζίρου τους.

Ελντοράντο η τεχνητή νοημοσύνη για εταιρείες πληροφορικής

Της ΜΑΤΙΝΑΣ ΧΑΡΚΟΦΤΑΚΗ

Τις ευκαιρίες που ανοίγονται με την τεχνητή νοημοσύνη σπεύδουν να εκμεταλλευτούν οι ελληνικές εταιρείες τεχνολογίας. Εξάλλου πρόκειται για έναν τομέα, ο οποίος προβλέπεται να αποτελέσει «πεδίο δόξης λαμπρόν» για τα επόμενα χρόνια, όπως σημειώνουν χαρακτηριστικά στην «Κ» κύκλοι με γνώση της αγοράς.

Προς το παρόν, η Ελλάδα βρίσκεται στα πρώτα στάδια ανάπτυξης της τεχνητής νοημοσύνης, με τη διείσδυσή της να παραμένει περιορισμένη στους περισσότερους τομείς της οικονομίας και της επιχειρηματικότητας. Σήμερα, ο μεγαλύτερος επενδυτής σε εφαρμογές AI είναι το ελληνικό Δημόσιο, το οποίο με όχημα μια σειρά διαγωνισμών επιδίδει να ενσωματώσει καινοτόμες λύσεις στις κρατικές υπηρεσίες, ενισχύοντας την αποδοτικότητα και τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Είναι ενδεικτικό ότι στον πρόσφατο διαγωνισμό που «τρέχει» η Κοινωνία της Πληροφορίας, υποβλήθηκε ο εντυπωσιακός αριθμός των 12 συνολικά προσφορών είτε από μεμονωμένες εταιρείες είτε από κοινοπρακτικά σχήματα. Στην πραγματικότητα ενδιαφέρον για το συγκεκριμένο έργο, εκτιμώμενου προϋπολογισμού 47,4 εκατ. ευρώ, εκδήλωσαν όλοι οι μεγάλοι παίκτες από τον χώρο της πληροφορικής, των τηλεπικοινωνιών και των συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Σε αυτό το περιβάλλον, οι εταιρείες θωρακίζονται μέσω στρατηγικών εξαγορών, προετοιμαζόμενες να διεκδικήσουν μεγαλύτερο μερίδιο έργων τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. «Στόχος μας είναι η συγκρότηση μιας συμπαγούς ομάδας επιστημόνων και μηχανικών με εξειδίκευση στην τεχνητή νοημοσύνη», αναφέρει στην «Κ» ο διευθύνων σύμβουλος της Q&R, Παναγιώτης Πασχαλάκης, με αφορμή την πρόσφατη επενδυτική κίνηση της εταιρείας. Η εισηγμένη απέκτησε το 51% της βελγικής Squared BV, μιας εταιρείας με εμπειρία στον κλάδο καθώς

έχει υλοποιήσει έναν ικανοποιητικό αριθμό έργων AI κυρίως στο εξωτερικό. Στην ομάδα της περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, και Έλληνες μηχανικοί.

«Στην Ελλάδα, οι εταιρείες με συσταστική τεχνολογία στην τεχνητή νοημοσύνη είναι ελάχιστες», σημειώνει ο κ. Πασχαλάκης, υπογραμμίζοντας ότι το πεδίο κυριαρχείται από startups με μικρές ομάδες, που βρίσκονται ακόμα σε στάδιο ωρίμανσης και απαιτούν χρόνο για να αποδείξουν την αξία και την ανθεκτικότητά τους.

Η ελκυστικότητά της ελληνικής αγοράς ενισχύεται και από την επιλογή της Ελλάδας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να είναι μεταξύ των συνολικά επτά ευρωπαϊκών κρατών, τα οποία φιλοξενούν τις εξειδικευμένες ερευνητικές εγκαταστάσεις για την τεχνητή νοημοσύνη, τα αποκαλούμενα «AI

Υψηλή συμμετοχή στους διαγωνισμούς του Δημοσίου για την ενσωμάτωση καινοτόμων λύσεων στις κρατικές υπηρεσίες.

Factory». Το ελληνικό ερευνητικό κέντρο Pharos θα στηρίζεται στον υπεριολογιστή «Δαίδαλος», η κατασκευή του οποίου έχει ξεκινήσει μετά την πρόσφατη υπογραφή της σύμβασης ανάθεσης στο υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και την ανάδοχο του έργου HPE. «Με το σούπερ κομπούτερ Δαίδαλος, οι εταιρείες θα έχουν τη δυνατότητα να εκτελούν αλγορίθμους πάνω σε συστήματα με εξαιρετικά υψηλή υπολογιστική ισχύ, επιταχύνοντας έτσι τη μετάβαση στην επόμενη φάση ανάπτυξης», επισημαίνουν στην «Κ» κύκλοι της αγοράς. Αξιοσημείωτο είναι ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέσω της πρωτοβουλίας InvestAI, η οποία ανακοινώθηκε τον περασμένο Φεβρουάριο, προγραμματίζει την κινητοποίηση 200 δισ. ευρώ, με στόχο την κατεύθυνση αυτών των κεφαλαίων σε επενδύσεις στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης.

THE EAST MED MARINE & OFFSHORE EXHIBITION IS BACK.

Carrying the legacy of the successful events of previous years, Fameline Holding Group and its subsidiary companies invite its partners, and friends yet for another time to save the date for the most prominent and specialised technical **Marine & Offshore** Exhibition of Eastern Mediterranean region.

Looking forward to seeing you!

ORGANISER

FAMELINE HOLDING GROUP

COORDINATOR

THOSA EVENT + PLANNING

www.eastmedexpo.com

Under the auspices of the Deputy Ministry of Shipping

EAST MED MARINE & OFFSHORE EXHIBITION

24&25 APRIL 2025

GrandResort, LIMASSOL, CYPRUS

SPONSORS

SUPPORTED BY

Στεφάν Σεζουρνέ, εκτελεστικός αντιπρόεδρος της Κομισιόν

Γάλλιο για όλη την Ε.Ε. από την Ελλάδα

Είναι ένα από τα 47 ευρωπαϊκά στρατηγικά έργα της Κομισιόν για τις κρίσιμες πρώτες ύλες

Συνέντευξη στην
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΒΟΥΔΟΥΡΗ

Σημαντικό ρόλο της Ελλάδας για την κάλυψη του συνόλου της ζήτησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προς την κρίσιμη πρώτη ύλη του γαλλίου «βλέπει» ο εκτελεστικός αντιπρόεδρος της Κομισιόν Στεφάν Σεζουρνέ, που βρέθηκε στην Αθήνα αυτή την εβδομάδα, μια μέρα μετά την παρουσίαση του φιλόδοξου σχεδίου της Κομισιόν για την εξασφάλιση της επάρκειας της Ευρώπης σε κρίσιμες πρώτες ύλες.

Θεωρεί αναγκαίο τον διάλογο με τις τοπικές κοινότητες, ώστε να ενημερωθούν για τις φιλικές ως προς το περιβάλλον συνθήκες που προσφέρει η ευρωπαϊκή νομοθεσία για τις εξορύξεις και εξηγεί την αναγκαιότητα απεξάρτησης της Ευρώπης από τρίτες χώρες εν μέσω ενός ασταθούς κόσμου.

Σε αποκλειστική συνέντευξη στην «Κ» ο Στεφάν Σεζουρνέ διαβεβαιώνει ότι η Ευρώπη θα υπερασπιστεί στο έπακρο τα συμφέροντά της έναντι του εμπορικού «πολέμου» του Τραμπ, ενώ θεωρεί ότι συντελείται ήδη πνευματική «επανάσταση», καθώς μέσω των νέων δημόσιων συμβάσεων θεσπίζεται προτιμσιακό καθεστώς για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις.

— Ποιος είναι ο ρόλος της Ελλάδας στον σχεδιασμό της Κομισιόν για την επάρκεια της Ε.Ε. σε κρίσιμες πρώτες ύλες;

— Η Ελλάδα είναι μία από τις χώρες που φιλοξενούν ένα από τα 47 ευρωπαϊκά στρατηγικά έργα της Κομισιόν για τις κρίσιμες πρώτες ύλες, που αποσκοπούν στη σημαντική μείωση της εξάρτησής μας από χώρες εκτός της Ε.Ε. όσον αφορά το αλουμίνιο, το λίθιο, το κοβάλτιο και 13 άλλες κρίσιμες πρώτες ύλες.

Είναι πλέον μέρος του δικαίου της Ε.Ε. ότι η Ευρώπη δεν μπορεί να υπερβεί ένα ορισμένο όριο εξάρτησης από την εξόρυξη, επεξεργασία και ανακύκλωση [τέτοιων υλών] εκτός της ηπείρου μας.

Το έργο στην Ελλάδα είναι ένα από τα πιο ελπιδοφόρα: θα μπορούσε να καλύψει το 10% των αναγκών σε αλουμίνιο και να είναι σε θέση να καλύψει το σύνολο της ζήτησης γαλλίου στην Ε.Ε. Γι' αυτούς τους λόγους θα διασφαλιστεί η ταχεία πορεία των σχετικών διοικητικών διαδικασιών και της χρηματοδότησης από την Ε.Ε.

— Εκτός από το γάλλιο, διαθέτει η Ελλάδα άλλες κρίσιμες πρώτες ύλες που

θα μπορούσαν να ενδιαφέρουν την Κομισιόν;

— Η γεωλογία της Ελλάδας είναι πλούσια. Στη συζήτησή μου με τον πρωθυπουργό κ. Μητσοτάκη κατέστη σαφές ότι πιθανότατα μπορούμε να προχωρήσουμε σε περισσότερα έργα.

Η Ελλάδα έχει το έδαφος και την επιχειρηματική τεχνολογία. Η ενεργειακή εταιρεία Metlen αποτελεί τέτοιο παράδειγμα. Θα έχουμε φέτος νέα προκήρυξη για έργα και ελπίζω να έχουμε ελληνικά πρότζεκτ προς αξιολόγηση. Οι Έλληνες πολίτες πρέπει να γνωρίζουν πόσο σημαντικά μπορούν να συμβάλουν —εν προκειμένω— στην ευρωπαϊκή κυριαρχία.

— Υπάρχουν συχνά αντιδράσεις τοπικών κοινοτήτων έναντι των εξορύξεων λόγω περιβαλλοντικών ανησυχιών. Πρέπει να παραβλέπονται; Ανησυχείτε μήπως εξελιχθούν σε εμπόδια για την εφαρμογή των επιλεγμένων έργων;

— Η Ε.Ε. διασφαλίζει τις πιο φιλικές συνθήκες στον κόσμο και ως προς την προστασία του περιβάλλοντος και ως προς τις κοινωνίες σε σχέση με την εξόρυξη πρώτων υλών.

Οι νόμοι μας προβλέπουν πάντα τον διάλογο με τους τοπικούς πληθυσμούς και οι εθνικές αρχές είναι υπεύθυνες για τη διενέργειά του. Ο λόγος που αποφάσισα να επισκεφθώ συγκεκριμένα μέρη και να παρουσιάσω δημόσια τα έργα είναι η ευαισθητοποίηση των πολιτών.

Η Ευρώπη είναι πλούσια σε πρώτες ύλες, που μπορούν να αποτελέσουν «εργαλείο» ασφάλειας, οικονομικής ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης. Επίσης, η ζήτηση δεν θα υποχωρήσει. Εάν δεν καλύψουμε οι ίδιοι τις ανάγκες μας, θα καλυφθούν υπό καταστροφικές συνθήκες σε άλλες χώρες, που ίσως σταματήσουν να ικανοποιούν τη ζήτησή μας ανά πάσα στιγμή.

Χωρίς γάλλιο, για παράδειγμα, θα μείνουμε χωρίς αμυντικές ικανότητες και ραντάρ. Χωρίς μαγνήσιο ή χαλκό, θα μείνουμε χωρίς ευρωπαϊκό κάλυβα. Δουλειά μου είναι να εξασφαλίσω ότι οι Ευρωπαίοι δεν θα βρεθούν ποτέ αντιμέτωποι με τέτοιες καταστάσεις.

— Οι ΗΠΑ επιδιώκουν πρόσβαση στις σπάνιες γαίες της Ουκρανίας και της Γροιλανδίας. Ενδιαφέρει την Ευρώπη αυτός ο ορυκτός πλούτος και πώς μπορεί, εάν μπορεί, να αντιδράσει;

Το έργο στην Ελλάδα είναι από τα πιο ελπιδοφόρα, σημειώνει ο κ. Σεζουρνέ.

“

Στη συζήτησή μου με τον πρωθυπουργό Κυρ. Μητσοτάκη κατέστη σαφές ότι πιθανότατα μπορούμε να προχωρήσουμε σε περισσότερα έργα.

Η στρατηγική μας για τις σπάνιες γαίες της Ουκρανίας και της Γροιλανδίας ξεκίνησε πολύ πριν η κυβέρνηση Τραμπ διατυπώσει τέτοιες διεκδικήσεις.

— Η στρατηγική μας ξεκίνησε πολύ πριν η κυβέρνηση Τραμπ διατυπώσει τέτοιες διεκδικήσεις. Η στάση των ΗΠΑ μας ωθεί να επιταχύνουμε, αλλά είναι κάτι που πρέπει να κάνουμε ανεξαρτήτως του διεθνούς πλαισίου.

Προσώρας, η αμερικανική κυβέρνηση προσπαθεί να βρει τη νομική βάση για να διευκολύνει την εξόρυξη και επεξεργασία στη χώρα της, καθώς αντιμετωπίζουμε περιορισμούς από την Κίνα. Εμείς έχουμε τη νομική βάση εδώ και δύο χρόνια.

Φυσικά, η Ευρώπη δεν μπορεί να έχει επάρκεια, γι' αυτό θα ανακινώσουμε στρατηγικά έργα εκτός της Ε.Ε. Η διαφοροποίηση (σ.σ. των κρίσιμων πρώτων υλών) είναι αποφασιστικής σημασίας.

Δεν μπορώ επί του παρόντος να δώσω λεπτομέρειες για συγκεκριμένα πρότζεκτ, αλλά υπάρχει ήδη συμφωνία με τη μορφή μνημονίου κατανόησης με τις ουκρανικές αρχές, πολύ πριν τον πόλεμο στην Ουκρανία. Οι επιχειρηγόμενες των δύο πλευρών στις διοικητικές διαδικασίες και την εξόρυξη γνωρίζονται μεταξύ τους και ελπίζουμε να επιταχύνουμε τη συνεργασία μας. Εθόσα άλλωστε το ζήτημα όταν το Κολέγιο των

Η Ελλάδα θα μπορούσε να καλύψει το 10% των αναγκών σε αλουμίνιο και το σύνολο της ζήτησης γαλλίου στην Ε.Ε. Γι' αυτούς τους λόγους θα διασφαλιστεί η ταχεία πορεία των σχετικών διοικητικών διαδικασιών και της χρηματοδότησης από την Ε.Ε., λέει το στέλεχος της Κομισιόν.

Επιτρόπων συναντήθηκε με την ουκρανική κυβέρνηση, στο Κίεβο.

— Πόσο χρόνο θα χρειαστεί η Ε.Ε., εάν μπορεί, να μειώσει τις εξαρτήσεις της από την Κίνα;

— Οι στόχοι μας για το 2030 είναι φιλόδοξοι, αλλά εφικτοί. Σε πέντε χρόνια, δεν θα πρέπει να εξαρτιόμαστε από μία και μόνη χώρα εκτός Ένωσης για οποιαδήποτε από τις κρίσιμες πρώτες ύλες περισσότερο από 65%, θα πρέπει να παράγουμε το 10% των αναγκών μας, να μετατρέπουμε το 40% και να ανακυκλώνουμε το 25% των αναγκών της βιομηχανίας μας. Είναι θεμελιώδες να επιτευχθούν εγκαίρως αυτοί οι στόχοι. Σε ορισμένες κρίσιμες πρώτες ύλες, όπως το λίθιο, απαιτείται για τις μπαταρίες, θα μπορούσαμε να είμαστε αυτόκες εάν όλα τα έργα λειτουργούν έως τότε. Ο στόχος είναι σαφής: από τη σχεδόν πλήρη εξάρτηση στην πλήρη κυριαρχία, χάρη στα υλικά που εξορύσσονται, παράγονται και ανακυκλώνονται στην Ε.Ε. Υπάρχουν περιπτώσεις, όπως το βολφράμιο, όπου εξορύσσουμε σημαντικό μέρος εκείνου που χρειαζόμαστε, αλλά το στέλνουμε στο εξωτερικό για επεξεργασία! Μετά την COVID και τον πόλεμο στην Ουκρανία, γνωρίζουμε

ότι δεν μπορούμε να βρισκόμαστε ατιμέτωποι με τον κίνδυνο εξάρτησης σε ένα τόσο ασταθές διεθνές περιβάλλον. Πρέπει να επιταχύνουμε και είμαι βέβαιος ότι τα έργα αυτά θα αλλάξουν τελικά τους όρους του «παιχνιδιού».

— Παραμένετε βέβαιοι ότι η Ευρώπη δεν θα γίνει «παράπλευρο» θύμα ενός παγκόσμιου εμπορικού πολέμου;

— Η Ευρώπη θα υπερασπιστεί τα συμφέροντά της και είναι προς το συμφέρον μας να μην υπάρξουν εμπορικοί πόλεμοι. Κάνουμε ό,τι μπορούμε για να έχουμε διάλογο με την κυβέρνηση των ΗΠΑ. Αλλά εάν στοχοποιηθούμε, πρέπει να προβούμε σε αντίποινα, προκειμένου να προστατεύσουμε τις οικονομίες μας. Είμαι βέβαιος, όμως, ότι ζούμε μια μικρή πνευματική «επανάσταση» στην Ευρώπη. Θεσιπίζουμε στις δημόσιες συμβάσεις προτιμσιακό καθεστώς για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις. Για παράδειγμα, απαιτούμε υποχρεωτικά ευρωπαϊκά εξαρτήματα στις αυτοκινητοβιομηχανίες, βασικό ζήτημα για το οποίο συνεργάστηκα με τον επίτροπο κ. Τζιτζικώστα. Είμαστε 500 εκατομμύρια πολίτες και ανάμεσά μας υπάρχουν πολλά ταλέντα, ενώ διαθέτουμε απίστευτες εταιρείες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Πρέπει

επίσης να εμπιστευόμαστε περισσότερο τους εαυτούς μας. Η Ευρώπη είναι άλλωστε μία παγκόσμια οικονομική δύναμη.

— Πώς απαντάτε στις εκκλήσεις Ντράγκι για επείγουσες μεταρρυθμίσεις στους τομείς άμυνας, ενέργειας, καινοτομίας και οικονομικής διακυβέρνησης;

— Η έκθεση Ντράγκι αποτελεί πλέον οικονομικό «δόγμα» της Κομισιόν. Προχωράμε με μεγάλη ταχύτητα, προκειμένου να εφαρμόσουμε τις συστάσεις της. Στις 100 πρώτες ημέρες της νέας Κομισιόν, αρχίσαμε να απλοποιούμε τους νόμους, ώστε να προσφέρουμε στις επιχειρήσεις ένα πιο φιλικό περιβάλλον. Επίσης, παρουσιάσαμε τη Συμφωνία για την Καθαρή Βιομηχανία με στόχο να επιταχύνουμε την απαλλαγή από τον άνθρακα, καθιστώντας τη βιομηχανία μας ανταγωνιστική, ενώ ξεκινήσαμε δύο τομεακά σχέδια για τη διάσωση της αυτοκινητοβιομηχανίας και των βιομηχανιών κάλυβα και μετάλλων. Είναι πρωτοφανές. Πρέπει ακόμη να ολοκληρώσουμε την Ένωση Αποταμίευσης και Επενδύσεων, ώστε τα ευρωπαϊκά χρήματα να πηγαίνουν σε ευρωπαϊκές εταιρείες και επενδύσεις, όταν σήμερα συχνά κατευθύνονται προς το εξωτερικό.

Αύξηση επιβατών κατά 10% αναμένεται στην κρουαζιέρα

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Ενώ το πρόβλημα της κρουαζιέρας στους κορεσμένους προορισμούς επιμένει, με αποτέλεσμα η κυβέρνηση να επιχειρεί να ελέγξει την κατάσταση επιβάλλοντας σημαντικά τέλη στις αποβιβάσεις στη Μύκονο και τη Σαντορίνη και χαμηλότερα αλλού, οι αριθμοί των επιβατών κρουαζιέρας αναμένεται φέτος να αυξηθούν περαιτέρω από τα περυσινά επίπεδα-ρεκόρ. Στο υπουργείο Τουρισμού μία από τις προτεραιότητες είναι η νέα εθνική στρατηγική για την κρουαζιέρα, βασικοί άξονες της οποίας θα είναι ο έλεγχος των όρων στους κορεσμένους προορισμούς, η ανάπτυξη νέων προορισμών και η κάμψη της εποχικότητας, ώστε να μη συμπιέσει η κορύφωση των ροών των επιβατών με αυτή των τουριστών κατά τους καλοκαιρινούς μήνες αιχμής. Αυτοί οι στόχοι ωστόσο για να υπηρετηθούν απαιτούν και νέες υποδομές, ενώ ευρύτατος εκσυγχρονισμός χρειάζεται και στους ήδη ανεπτυγμένους προορισμούς.

Η Ένωση Λιμένων Ελλάδος (ΕΛΙΜΕ) προβλέπει πως το 2025, παρά τα ιστορικά-ρεκόρ των προηγούμενων ετών αλλά και την επιφυλακτικότητα για τη Σαντορίνη μετά την έντονη σεισμική δραστηριότητα που προηγούμενου διαστήματος, θα σημειωθεί σημαντική αύξηση των αφίξεων πλοίων και επιβατών, η οποία θα ξεπεράσει το 10%.

Με βάση τα στοιχεία της ΕΛΙΜΕ για τα 48 ελληνικά λιμάνια-προορισμούς που δέχθηκαν κρουαζιερόπλοια πέρυσι, οι συνολικές αφίξεις πλοίων ανήλθαν σε 5.490 και ο αριθμός των επισκεπτών σε 7.927.709, καταγρά-

Ανοδος αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας 2024

1. ΠΕΙΡΑΙΑΣ	1.730.000	15%
2. ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ	1.345.837	4%
3. ΜΥΚΟΝΟΣ	1.293.051	8%
4. ΚΕΡΚΥΡΑ	815.613	22%
5. ΗΡΑΚΛΕΙΟ	518.575	35%
6. ΡΟΔΟΣ	458.373	1%
7. ΚΑΤΑΚΟΛΟ	400.321	3%
8. ΧΑΝΙΑ (ΣΟΥΔΑ)	279.754	29%
9. ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑ-ΙΘΑΚΗ	186.219	16%
10. ΛΑΥΡΙΟ	146.396	19%
11. ΠΑΤΜΟΣ	139.747	6%
12. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	125.000	105%

ΠΗΓΗ: Ένωση Λιμένων Ελλάδος (ΕΛΙΜΕ)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Το 2024 οι κορυφαιοί προορισμοί κρουαζιέρας ήταν ο Πειραιάς (1,7 εκατ. επιβάτες), η Σαντορίνη (1,3 εκατ.) και η Μύκονος (1,2 εκατ.).

φοντας επιπλέον 260 αφίξεις πλοίων και 924.559 επιπλέον επισκέπτες έναντι του 2023. Να σημειωθεί ότι πολλοί από τους επισκέπτες αυτούς είναι το ίδιο πρόσωπο καθώς προσμετρούνται στο σύνολο για όλες τις επιβιβάσεις ή αποβιβάσεις που κάνουν σε κάθε λιμάνι. Επομένως, ο ίδιος άνθρωπος συχνά έχει μετρηθεί για παράδειγμα και στον Πειραιά και στη Μύκονο και στη Σαντορίνη και ούτω καθεξής.

Κενό ΦΠΑ ύψους 89 δισ. στην Ε.Ε. το 2022

Σε 89 δισ. ευρώ εκτιμάται ότι ανήλθε το 2022 το έλλειμμα συμμόρφωσης με τον ΦΠΑ στην Ε.Ε.-27, δηλαδή η διαφορά μεταξύ των αναμενόμενων εσόδων από τον ΦΠΑ και του ποσού που πράγματι εισπράττεται από τις φορολογικές αρχές των κρατών-μελών της Ε.Ε. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το 1/4 των απολεσθέντων αυτών εσόδων οφείλεται άμεσα στην απάτη στον τομέα του ΦΠΑ στο πλαίσιο των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε διαφορετικά κράτη-μέλη της Ε.Ε.

Τα εισαγόμενα αγαθά υπόκεινται σε ΦΠΑ κατά την είσοδό τους στην τελωνειακή ένωση της Ε.Ε. Το ποσό του οφειλόμενου ΦΠΑ καθορίζεται με βάση τις τελωνειακές διασαφηνίσεις για τα εισαγόμενα αγαθά. Χάριν διευκόλυνσης του εμπορίου εφαρμόζονται δύο διαδικασίες ΦΠΑ κατά την εισαγωγή: η «θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία» με εφαρμογή του τελωνειακού καθεστώτος 42 και το καθεστώς της «μονοαπευθυντικής θυρίδας για τις εισαγωγές» (IOSS). Στο πλαίσιο της πρώτης διαδικασίας προβλέπεται απαλλαγή από τον ΦΠΑ για εμπορεύματα που εισάγονται από τρίτες χώρες σε κράτος-μέλος της Ε.Ε., αλλά προορίζονται για άλλο, ενώ στο πλαίσιο της δεύτερης προβλέπεται απαλλαγή από τον ΦΠΑ για τις εξ αποστάσεως πωλήσεις στο πλαίσιο ειδικού καθεστώτος για το ηλεκτρονικό εμπόριο.

Απάτη στο πλαίσιο του τελωνειακού καθεστώτος 42 υφίσταται όταν έμποροι επωφελούνται από φορολογικές απαλλαγές επί των εισαγωγών τους και τα

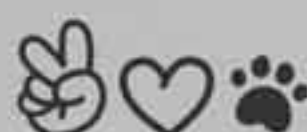
εμπορεύματα είτε παραμένουν αφορολόγητα στο κράτος-μέλος εισαγωγής είτε καταναλώνονται σε άλλο κράτος-μέλος χωρίς να καταβάλλεται ο ΦΠΑ. Κατάχρηση του καθεστώτος IOSS υφίσταται όταν έμποροι που δεν είναι εγγεγραμμένοι στη μονοαπευθυντική

Είναι η διαφορά μεταξύ των αναμενόμενων εσόδων από τον ΦΠΑ και του ποσού που πράγματι εισπράττεται από τις φορολογικές αρχές των κρατών-μελών της Ε.Ε.

θυρίδα χρησιμοποιούν τον αριθμό IOSS νόμιμων εμπορών που είναι εγγεγραμμένοι στο IOSS για να επωφεληθούν από την απαλλαγή από τον ΦΠΑ των εμπορευμάτων που εισάγουν στη συνέχεια με δόλιο τρόπο.

Το καθεστώς IOSS χρησιμοποιείται επίσης καταχωρητικά όταν μεγάλες αποστολές διαρρέονται σε περισσότερες επιμέρους, κάθε μία από τις οποίες αποτιμάται κάτω από το όριο των 150 ευρώ που ισχύει για το συγκεκριμένο καθεστώς, ώστε να τύχουν αδικαιολόγητα δασμολογικής απαλλαγής, η οποία δεν θα ίσχυε εάν δεν είχαν χωριστεί σε μικρότερες. Κατάχρηση υπάρχει επίσης όταν η αξία των εμπορευμάτων που εισάγονται στο πλαίσιο της διαδικασίας IOSS και αναγράφεται στη δήλωση ΦΠΑ IOSS είναι χαμηλότερη της πραγματικής.

DROP THE BEATS. ADOPT THE PAWS

LIVE LINK
World Stray Animal Day

4 April

16:00- 20:00

@SppMedia HQ

2 Nikolaou Saripolou Corner
& Lykavitou Avenue, 2401 Egkomi

- Simba Animal Aid
- 2nd Chance Dogs
- Merlin's Haven Dog Rescue

Supporters: **αλφαμεγα**

well.cy

Το μαρτύριο για το πρόγραμμα «Σπίτι μου»

Η εκτόξευση των τιμών, οι απαιτήσεις των πωλητών και η απόγνωση των αγοραστών

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

«**Τα παρτώ** με το «Σπίτι μου 2», παρότι είμαι ένα βήμα πριν από το ιδιωτικό συμφωνητικό. Δεν φτάνει που σπίτια του 1970 πωλούνται για 200.000 ευρώ και αγοράζω φύκια για μεταξωτές κορδέλες, δεν φτάνει όλη αυτή η γραφειοκρατία, δεν φτάνει το άγχος της αποπληρωμής ενός δανείου 30 ετών, οι πωλητές θέλουν και τεράστια προκαταβολή για να εκδώσουν την ηλεκτρονική ταυτότητα κτιρίου. Τη στιγμή που δεν έχω την οριστική έγκριση του δανείου και δεν έχει γίνει νομικός και τεχνικός έλεγχος από την τράπεζα!». Η αναφορά αυτή σε ομάδα ιδιοκτητών μέσων κοινωνικής δικτύωσης απηχεί την αγανάκτηση αρκετών ενδιαφερομένων και δικαιούχων του προγράμματος που επιδοτεί το επιτόκιο δανεισμού, ώστε να διευκολύνει την πρόσβαση στην αγορά κατοικίας.

Αν κρίνει κανείς και από τη σχεδόν ομόφωνη συμφωνία των υπολοίπων μελών της ομάδας στην παραπάνω ενδιαφερομένη, είναι προφανές ότι ο δεύτερος κύκλος του προγράμματος «Σπίτι μου» δεν έχει τη θετική «αύρα» που θα περίμενε κανείς. «Αυτό το πρόγραμμα είναι τυράκι για να πάνε όλοι να αγοράσουν σπίτια σε πανάκριβες τιμές και να πληρώσουν δάνεια μέχρι να τα εγγόνια mas», γράφει κάποιος άλλος. Όπως φαίνεται, λοιπόν, ειδικά στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα της Αττικής και της Θεσσαλονίκης, οι υψηλές τιμές πώλησης λειτουργούν ως σημαντικό αντικίνητρο και όλο και περισσότεροι ενδιαφερόμενοι προσεγγίζονται στη «σκληρή» πραγματικότητα που επικρατούν να επιβάλουν κάποιοι ιδιοκτήτες, οι οποίοι έχουν προσαρμόσει προς τα πάνω τις απαιτήσεις τους, ακριβώς λόγω του «Σπίτι μου».

Αγανάκτηση

Όπως αναφέρει στην «Κ» η Άννα Μωκάκου, επικεφαλής του γραφείου New Life Real Estate, «σε κάποιες περιοχές υψηλής ζήτησης και χαμηλής προσφοράς, όπως το Παγκράτι και το Μαρούσι, οι ανατιμήσεις έχουν αγγίξει το 20% ή ακόμη και το 30% από τις αρχές του έτους και σε σύγκριση με την περίοδο που προηγήθηκε του προγράμματος. Κάποιοι ιδιοκτήτες ανέμεναν τις προδιαγραφές για τις επιλέξιμες κατοικίες, ώστε στη συνέχεια να προβούν σε αύξηση των ζητούμενων τιμών. Αυτό προκαλεί και αγανάκτηση σε ενδιαφερομένους δανειολήπτες, ιδίως όσους παρακολουθούσαν στενά την αγορά κατά τους προηγούμενους μήνες, με αποτέλεσμα να απογοητεύονται και τελικά να εγκαταλείπουν την απόπειρα αγοράς μέσω του προγράμματος, αρνούμενοι να δεσμευτούν οικονομικά με ένα δάνειο

για ένα ακίνητο υπερτιμημένο και μεγάλης ηλικίας».

Με βάση τα μέχρι στιγμής στοιχεία, μέχρι σήμερα έχουν υποβληθεί περίπου 25.000 αιτήσεις (αντιστοιχούν σε ακίνητα αξίας 2,4 δισ. ευρώ, εφόσον ασφαλώς βρεθούν), εκ των οποίων σχεδόν το 80% ή 20.000 έχουν ήδη εξασφαλίσει προέγκριση. Ωστόσο, οι μέχρι σήμερα – περίπου 2,5 μήνες από την έναρξη του προγράμματος – εγκρίσεις και δεσμεύσεις ποσών δεν ξεπερνούν τις 1.700 ή περίπου 200 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με τον Ηλία Παπαγεωργιάδη, σύμβουλο και επενδυτή ακινήτων, επικεφαλής του ομίλου MORE Group, «λιγότερες από τις μισές αυτές εγκρίσεις, κυρίως εκτός Αττικής και Θεσσαλονίκης, θα φτάσουν σε οριστική υπογραφή συμβολαίου και άρα και εκταμίευση του δανείου εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας των τριών μηνών». Όπως τονίζει ο κ. Παπαγεωργιάδης, «είναι δικαίωμα του καθενός να ζητάει όσα θέλει, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι

«Δεν φτάνει που σπίτια του 1970 πωλούνται για 200.000 ευρώ και αγοράζω φύκια για μεταξωτές κορδέλες, δεν φτάνει όλη αυτή η γραφειοκρατία, δεν φτάνει το άγχος της αποπληρωμής ενός δανείου 30 ετών, οι πωλητές θέλουν και τεράστια προκαταβολή για να εκδώσουν την ηλεκτρονική ταυτότητα», λέει υποψήφιος αγοραστής.

έχει και λογική. Οι τιμές έχουν εκτοξευτεί στις μεγάλες πόλεις και οι ενδιαφερόμενοι είναι πλέον σε αδιέξοδο, καθώς όπως φαίνεται στην πράξη πολλοί υποψήφιοι δανειολήπτες αρνούνται να αποδεχθούν την οποιαδήποτε ζητούμενη τιμή, αλλά επειδή μπορούν να πάρουν δάνειο με καλύτερο επιτόκιο, μια και αντιλαμβάνονται ότι το όποιο όφελος έχουν από αυτό το χάνουν από την υψηλότερη τιμή πώλησης. Φαίνεται πως δεν είναι πλέον πολλοί αυτοί που δίνουν διατεθειμένοι να αγοράσουν ένα παλιό και μη ανακαινισμένο σπίτι σε οποιαδήποτε τιμή, συχνά με ερωτηματικά στα χαρτιά τους».

Λίγα τα ακίνητα στην Αττική

Με τη σειρά της η κ. Μωκάκου επισημαίνει ότι «το πρόγραμμα αποτελεί μια θετική πρωτοβουλία που επιχειρεί

Οι **τιμές** αυξάνονται αλματιωδώς και οι ενδιαφερόμενοι βρίσκονται σε αδιέξοδο, καθώς όπως φαίνεται πολλοί υποψήφιοι δανειολήπτες αρνούνται να αποδεχθούν την οποιαδήποτε ζητούμενη τιμή απλώς επειδή μπορούν να πάρουν δάνειο με καλύτερο επιτόκιο, αφού αντιλαμβάνονται ότι το όποιο όφελος έχουν από αυτό, το χάνουν από την υψηλότερη τιμή πώλησης.

να διευκολύνει την απόκτηση κατοικίας, ιδίως μεταξύ των νεότερων ηλικιών. Το πρόβλημα είναι ότι ειδικά στην Αττική διατίθενται πολύ λίγα ακίνητα έως 250.000 ευρώ, ιδίως όσα βρίσκονται και σε καλή κατάσταση. Τα περισσότερα επιλέξιμα σπίτια που είναι προς πώληση είναι πολύ μεγάλης ηλικίας, απαιτούν κάποια ανακαίνιση και ως εκ τούτου κρίνονται υπερτιμημένα με βάση τις ζητούμενες τιμές. Έτσι, οι δικαιούχοι αντιλαμβάνονται ότι το όποιο όφελος θα έχουν από το χαμηλό κόστος δανεισμού, θα το απεμπολήσουν μέσω της υψηλής τιμής αγοράς».

Μάλιστα, σύμφωνα με την κ. Μωκάκου, είναι πιθανό ακόμη και το να μην απορροφηθεί το σύνολο των κονδυλίων, συνολικού ύψους 2 δισ. ευρώ, που είναι διαθέσιμα μέσω του νέου κύκλου του προγράμματος, ακριβώς επειδή είναι δύσκολη εξίσωση η εύρεση ακινήτων που να ικανοποιούν και τα «θέλω» των αγοραστών, αλλά και τις οικονομικές τους δυνατότητες. «Ναι μεν υπάρχει το ενδιαφέρον, αλλά τα ακίνητα είναι λίγα, ειδικά στην Αττική, κι έτσι ίσως τελικά τα περισσότερα κονδύλια να απορροφηθούν από την περιφέρεια», σημειώνει η ίδια. Υπενθυμίζεται ότι με βάση τα στοιχεία που έχει συγκεντρώσει η ΔΥΠΙΑ (Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης) για τον πρώτο κύκλο του προγράμματος, που αφορούσε τα μισά ακίνητα – δηλαδή 10.000 αντί για 20.000 σήμερα – περίπου το 55% βρισκόταν στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα της Αττικής και της Θεσσαλονίκης, καθώς αποκτήθηκαν 3.500 κατοικίες στην Αττική και 2.200 στη Θεσσαλονίκη. Επίσης, 90% των δικαιούχων που έλαβαν χρηματοδότηση είχαν οικογενειακό εισόδημα έως 26.000 ευρώ.

Μετ' εμποδίων η μεταβίβαση ακινήτων 35-55 ετών

Ενα ακόμη ζήτημα που καλούνται να διαχειριστούν οι μεσίτες είναι η εκπαίδευση πωλητών και αγοραστών σε ό,τι αφορά την πολυδαίδαλη διαδικασία που συνοδεύει πλέον την κάθε αγοραπωλησία ακινήτου, εξηγώντας ασφαλώς και τους λόγους των συχνών και πολύμηνων καθυστερήσεων. Ασφαλώς, όταν υπάρχει και η πίεση χρόνου που συνοδεύει και το «Σπίτι μου 2», είναι προφανές ότι αυτό μόνο εύκολο δεν είναι, ειδικά όταν σχεδόν το σύνολο των ενδιαφερομένων έχει μικρή έως μηδανιή εμπειρία από την αγορά ακινήτων.

Οι δύο κατηγορίες αγοραστών

Σύμφωνα με την κ. Μωκάκου, «διακρίνουμε δύο κατηγορίες αγοραστών, τους νέους ηλικίας έως 30 ετών, που αναζητούν ακίνητα μέγιστης αξίας έως 150.000 ευρώ και συνήθως μικρής επιφάνειας, έως 50-60 τ.μ., και εκείνους που είναι μεγαλύτερης ηλικίας, συνήθως από 35 έως και 49 ετών (με βάση και τα διευρυμένα ηλικιακά όρια του προγράμματος), που αναζητούν πιο ακριβά και μεγάλα ακίνητα έως 200.000-250.000 ευρώ. Η πρώτη κατηγορία στερείται γνώσεων και δεν έχει μεγάλη επίγνωση των διαδικασιών σχετικά με την αγορά ακινήτου. Στόχος είναι να αντικαταστήσουν τα χρήματα που σήμερα πληρώνουν στο ενοίκιο, από μια δόση στεγαστικού δανείου, ιδανικά πιο χαμηλή».

Όπως εξηγεί η ίδια, η δεύτερη κατηγορία ψάχνει ακίνητο για να καλύψει

οικογενειακές ανάγκες και έχει μεγαλύτερη ενημέρωση των εξελίξεων στην αγορά ακινήτων, όντας καλύτερα εκπαιδευμένη. Σε κάθε περίπτωση, λόγω και του κόστους, οι ενδιαφερόμενοι κινούνται για την απόκτηση διαμερισμάτων που βρίσκονται σε πολυκατοικίες που έχουν κατασκευαστεί κατά τις δεκαετίες από το 1970 έως το 1990, δηλαδή σε ακίνητα ηλικίας 35-55 ετών.

Όσον αφορά την επιφάνεια, προτιμούν ακίνητα από 80 τ.μ. έως 120 τ.μ., κάτι που δείχνει και τη «σύνθεση» των αγοραστών, καθώς πρόκειται κυρίως για οικογένειες ή νέα ζευγάρια που επιθυμούν να αποκτήσουν οικογένεια.

Ωστόσο, ακόμη κι αν βρεθεί το κατάλληλο ακίνητο, είναι αρκετά πιθανό αυτό να μην μπορέσει τελικά να μεταβιβαστεί για μια σειρά από λόγους, συνήθως τεχνικής φύσης. Ακόμη δηλαδή κι αν δεν υπάρχει κάποιο βάρος σ' αυτό (π.χ. από παλαιότερο δάνειο ή από άλλες οφειλές), που περιπλέκει ακόμη περισσότερο την πώλησή του, θεωρείται απίθανο να μην υπάρξει κάποιο ζήτημα στο στάδιο της έκδοσης της ηλεκτρονικής ταυτότητας. Πολλοί πωλητές αγνοούν το πρόβλημα αυτό και θεωρώντας ότι δεν θα προκύψει, δεν φροντίζουν να έχουν εκδώσει την ταυτότητα πριν διαθέσουν το σπίτι τους για πώληση, με αποτέλεσμα στη συνέχεια, όταν θα χρειαστούν διορθώσεις και τακτοποιήσεις, να μεγαλώνει σημαντικά το απαιτούμενο χρονικό διάστημα και ο δικαιοχός μέσω του

προγράμματος να κάνει τελικά τις προθεσμίες ή να στρέφεται σε κάποιο άλλο ακίνητο.

«Σε κτηματολογικά γραφεία, όπως του Χαλανδρίου ή του κέντρου της Αθήνας, παρότι έχουν γίνει βελτιώσεις, συνεχίζονται οι μεγάλες καθυστερήσεις. Απλώς οι ουρές αναμονής είναι πλέον ψηφιακές», αναφέρει η κ. Μωκάκου. Έτσι, αρκετά ακίνητα εξαιρούνται και αυτά από το πρόγραμμα, για λόγους γραφειοκρατίας. Ακόμη και σε ακίνητα χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα αυθαιρεσιών απαιτούνται περίπου 3-6 μήνες έως ότου συγκεντρωθούν τα απαιτούμενα έγγραφα, στοιχείο που σίγουρα θα δώσει προβάδισμα σε όσους πωλητές έχουν μεριμνήσει εκ των προτέρων.

Το δάνειο δεν φτάνει

Υπενθυμίζεται ότι τα επιλέξιμα ακίνητα του προγράμματος θα πρέπει να έχουν κατασκευαστεί (έτος αποπεράτωσης) έως το 2007, να μην ξεπερνούν σε επιφάνεια τα 150 τ.μ. και να μην ξεπερνούν σε αξία συμβολαίου τις 250.000 ευρώ. Στον προηγούμενο κύκλο του προγράμματος η μέγιστη αξία δεν μπορούσε να υπερβαίνει τις 200.000 ευρώ. Ωστόσο, όπως προκύπτει, λίγιοι είναι εκείνοι που έχουν την οικονομική δυνατότητα να φτάσουν μέχρι το ύψος των 250.000 ευρώ, με δεδομένο ότι απαιτούνται και σημαντικά ίδια κεφάλαια (άνω των 60.000 ευρώ, υπολογίζοντας και τα έξοδα μεταβίβασης και εγγραφής στο κτηματολόγιο).

Προοπτικές για data centers και υποδομές για τεχνητή νοημοσύνη στην ελληνική αγορά

Την ευκαιρία να εξελιχθεί σε μία από τις σημαντικότερες αναδυόμενες αγορές φιλοξενίας κέντρων επεξεργασίας μεγάλου όγκου δεδομένων (data centers), αλλά και υποδομών για την τεχνητή νοημοσύνη, έχει η ελληνική αγορά. Οι προοπτικές είναι ιδιαίτερα θετικές και αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο, πέραν των δεδομένων «παϊκτών» στην αγορά αυτή, πλέον έχει αρχίσει να εκδηλώνεται ενδιαφέρον και από επενδυτές ακινήτων. Σε πρόσφατη ανάλυση της Cushman & Wakefield, επισημαίνεται ότι στο τέλος του 2024, υπολογιζόταν ότι η χωρητικότητα των data centers στη γεωγρα-

φική ζώνη EMEA (Ευρώπη, Μέση Ανατολή και Αφρική) είχε καταγράψει αύξηση κατά 9% σε σχέση με το 2023 και ανερχόταν σε 21 GW.

Ειδικά όσον αφορά την ελληνική αγορά, η κ. Ιωάννα Παλυβού, διευθύνουσα εταιρός της Cushman & Wakefield Proprius, αναφέρει ότι «η θέση της Ελλάδας ως γέφυρας μεταξύ Ευρώπης, Ασίας και Αφρικής την καθιστά ιδανικό κόμβο για διεθνή ένα συνδεσιμότητας. Δεδομένης της στρατηγικής θέσης και της ψηφιακής προόδου, η Αθήνα είναι σε θέση να γίνει βασικός παίκτης στο τοπίο των κέντρων δεδομένων και της τεχνητής

νοημοσύνης στην Ευρώπη, προσελκύοντας περαιτέρω ενδιαφέρον από παγκόσμιους φορείς όπως η Google και άλλοι πάροχοι υπηρεσιών cloud». Προς το παρόν πάντως, σύμφωνα με τα στοιχεία της εν λόγω ανάλυσης, η Αθήνα κατατάσσεται στις αναδυόμενες αγορές, μαζί με πόλεις όπως η Βιέννη, το Λάγος, η Βαρκελώνη, το Ριάντ, οι Βρυξέλλες, το Μόναχο, η Κωνσταντινούπολη, η Σαράγοςσα, η Μασσαλία και η Λισαβόνα. Οι περιοχές αυτές μαζί αντιπροσωπεύουν κάτω από το 6,5% της συνολικής λειτουργικής χωρητικότητας (608 MW) της ζώνης EMEA, αλλά παρουσιάζουν σημαντικές

προοπτικές μελλοντικής ανάπτυξης.

Την εκτίμηση αυτή μοιάζει να επιβεβαιώνουν τα στοιχεία του υπ. Ψηφιακής Διακυβέρνησης, βάσει των οποίων, έως το 2030, προβλέπεται να αναπτυχθούν στην Ελλάδα συνολικά 18 νέα κέντρα επεξεργασίας μεγάλου όγκου δεδομένων. Τα περισσότερα εξ αυτών θα αφορούν την Αττική και δεύτερευόντως τη Θεσσαλονίκη, αλλά προβλέπονται κι άλλα σε περιοχές όπως η Θεσσαλία, η Κρήτη και η Δυτική Μακεδονία. Πέραν της επένδυσης που προωθεί η ίδια η Microsoft, ένα από τα μεγαλύτερα επενδυτικά έργα αναπτύσσονται αυτή την περίοδο από το

κοινοπρακτικό σχήμα της επενδυτικής εταιρείας ακινήτων Dromeus Capital και της Arto, που αποτελεί τον επενδυτικό «βραχίονα» του επενδυτικού κολοσσού της PIMCO στον συγκεκριμένο τομέα. Πρόκειται για μια επένδυση, η οποία, σε πλήρη ανάπτυξη, αναμένεται να ανέλθει σε 1 δισ. ευρώ, καθώς θα αφορά ένα συγκρότημα από τρία data centers, συνολικής δυναμικότητας 80 MVA (περί τα 80 MW). Μάλιστα είναι χαρακτηριστικό ότι η έκταση που έχει αποκτηθεί για τον σκοπό αυτό, στα Σπάτα, απέχει μόλις λίγα μέτρα από την αντίστοιχη της επένδυσης που προωθεί και η Microsoft.

Αυτή την περίοδο αναμένεται να ξεκινήσει η πρώτη φάση της επένδυσης που προβλέπει την ανάπτυξη ενός data center μεγέθους 15 MVA και 15.000-20.000 τ.μ. Στο πλαίσιο αυτό, μεταξύ των πιθανών χρηστών του συγκροτήματος αναμένεται να είναι «κολλοσοί» όπως η Google, η Amazon Web Services, ή ακόμα και η ίδια η Microsoft. Σύμφωνα με τους επενδυτές, η Ελλάδα είναι καλά τοποθετημένη για να υποστηρίξει την ανάπτυξη των τομέων του cloud και του AI στην Ευρώπη, προσελκύοντας επενδύσεις και ευκαιρίες απασχόλησης.

ΝΙΚΟΣ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

ΑΠΟ

€236.000

ΜΕ ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ROI) 6%

8000 57 57 www.cyfieldgroup.com [in](#) [f](#) [@](#) [@cyfieldgroup](#) **CYFIELD**

EUROBANK ΚΥΠΡΟΥ

Απέσπασε τέσσερα βραβεία

Κατά την τελετή βράβευσης στα Euromoney Private Banking Awards 2025, που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Μαρτίου στο Λονδίνο, η Eurobank Κύπρου απέσπασε τέσσερα συνολικά βραβεία στις κατηγορίες: Cyprus’ Best International Private Bank, Cyprus’ Best for UHNW (Ultra-High Net Worth), Cyprus’ Best for Discretionary Portfolio Management και Cyprus’ Best for Alternative Investments. Οι νέες τιμητικές διακρίσεις είναι αποτέλεσμα της δέσμευσης και της αφοσίωσης της τράπεζας για παροχή υψηλού επιπέδου και διεθνούς εμβέλειας τραπεζικών υπηρεσιών με γνώμονα την άριστη εξυπηρέτηση του πελάτη. Τα βραβεία αντικατοπτρίζουν παράλληλα τη συνεχή εξέλιξη της τράπεζας, την εμπιστοσύνη των πελατών και τον επαγγελματισμό του έμπειρου προσωπικού στον τομέα του Wealth Management. Αξίζει να σημειωθεί ότι το πρωτοποριακό μοντέλο εξυπηρέτησης των πελατών Private Banking που έχει υιοθετήσει η Eurobank Κύπρου και ο Όμιλος Eurobank, προσφέρει στους πελάτες του ένα ευρύ φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών από τέσσερις γεωγραφικές περιοχές: την Κύπρο, το Λουξεμβούργο, την Ελλάδα και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Σε δήλωσή του ο κ. Μάριος Χατζηκυριάκου,

γενικός διευθυντής Wealth Management, της Eurobank Κύπρου, ανέφερε: «Είμαστε ιδιαίτερα χαρούμενοι για τη νέα τιμητική διάκριση, αφού ο θεσμός των Euromoney Awards αναγνωρίζει την τραπεζική αριστεία. Η Eurobank Κύπρου βραβεύεται για 9η χρονιά για τις υπηρεσίες Private Banking που παρέχει, γεγονός που επιβεβαιώνει την ηγετική μας θέση στον τομέα του Wealth Management στην Κύπρο, καθώς και τον επαγγελματισμό του άρτια καταρτισμένου προσωπικού μας στον τομέα των συμβουλευτικών υπηρεσιών και σε θέματα διαχείρισης περιουσίας. Ως Eurobank Κύπρου θα συνεχίσουμε να εξελισσόμαστε και να καινοτομούμε με στόχο να παραμείνουμε πρωτοπόροι στον τομέα μας».

Επιπρόσθετα, αναγνωρίζοντας τον καθοριστικό ρόλο της τεχνολογίας στο Private Banking η ψηφιακή πλατφόρμα επενδύσεων «Wealth Portal» της τράπεζας, προσφέρει πρόσβαση σε διαδκτυακά εργαλεία που διευκολύνουν την ενεργή διαχείριση του επενδυτικού χαρτοφυλακίου. Εκτός από την εύκολη προσβασιμότητα, πληθύνση και χρήση, παρέχει διευρυμένες λειτουργικότητες στους χρήστες και κυρίως τη δυνατότητα στον πελάτη να εξυπηρετηθεί ανά πάσα στιγμή, οποιαδήποτε μέρα και ώρα το επιθυμεί.

KPMG ΚΥΠΡΟΥ

Στηρίζει το έργο του ΣΠΑΒΟ

Η KPMG Κύπρου συνεχίζει να στηρίζει το έργο του ΣΠΑΒΟ (Σύνδεσμος για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια) μέσω χρηματικής δωρεάς και προσφοράς τροφίμων. Με αφορμή την εκδήλωση για την Τσικνοπέμπτη 2025, η εταιρεία και το προσωπικό της συγκέντρωσαν τρόφιμα και χρήματα, τα οποία παραδόθηκαν σε μια σεμνή τελετή στην κα Μαρία Κούσιου, πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου του ΣΠΑΒΟ από την κα Μαρία Α. Παπακώστα, διοικητική σύμβουλο και τον κ. Μάριο Γ. Γρηγοριάδη, διοικητικό σύμβουλο της KPMG Κύπρου. Η Μαρία Α. Παπακώστα, διοικητική σύμβουλος, επικεφαλής Clients & Markets, δήλωσε: «Για εμάς στην KPMG Κύπρου, η στήριξη των συνανθρώπων μας δεν είναι απλώς μια υποχρέωση, αλλά μια βαθιά ρι-

ζωμένη αξία. Με αυτή την πρωτοβουλία, επιδιώκουμε να ενισχύσουμε τη δράση του ΣΠΑΒΟ και να προσφέρουμε ουσιαστική βοήθεια σε όσους έχουν ανάγκη. Ευχαριστούμε θερμά όλους τους συναδέλφους μας που συνέβαλαν με την προσφορά τους, αποδεικνύοντας έμπρακτα τη σημασία της αλληλεγγύης».

PORSCHE

Πιστοποιημένη Ποιότητα και Απόδοση

Η Porsche ανεβάζει τον πήχη στην εξυπηρέτηση των πελατών της με το πρόγραμμα Porsche Approved Warranty, μια υπηρεσία που προσφέρει ασφάλεια και σιγουριά στους ιδιοκτήτες μεταχειρισμένων οχημάτων της Porsche. Πρόκειται για μια πρωτοβουλία της Porsche που ενισχύει τη δέσμευση της εταιρείας στην ποιότητα και την αξιοπιστία, διασφαλίζοντας ότι κάθε όχημα Porsche παραμένει σε άριστη κατάσταση, ανεξάρτητα από το πόσο συχνά ή μακριά το χρησιμοποιεί ο οδηγός.Ο μελλοντικός οδηγός ενός μεταχειρισμένου αυτοκινήτου Porsche έχει τη δυνατότητα να ανακαλύψει την ανώτερη ποιότητα και απόδοση ενός Porsche Approved Warranty οχήματος και να εμπιστευτεί με κλειστά μάτια κάθε αυτοκίνητο που περνά από τον αυστηρό έλεγχο της Porsche, διασφαλίζοντας ότι πληροί τα υψηλότερα πρότυπα της εμβληματικής μάρκας. Με την πιστοποίηση Porsche Approved Warranty ο οδηγός μπορεί να απολαμβάνει την οδήγηση με σιγουριά, γνωρίζοντας ότι το μεταχειρισμένο του Porsche του προσφέρει την ίδια συναρπαστική εμπειρία, την άριστη κατασκευή και την αξιοπιστία ενός καινούργιου μοντέλου. Το πρόγραμμα Porsche Approved Warranty καλύπτει σχεδόν όλα τα μηχανικά και ηλεκτρικά εξαρτήματα του οχήματος, παρέχοντας στους κατόχους ένα αίσθημα ασφάλειας αντίστοιχο με εκείνο που συνοδεύει ένα καινούργιο αυτοκίνητο. Η εγγύηση μπορεί να επεκταθεί και να έχει διάρκεια έως και 15 χρόνια, ε-

πιτρέποντας στους οδηγούς να απολαμβάνουν την εμπειρία οδήγησης μιας Porsche με ηρεμία και χωρίς άγχος. Ένα από τα βασικά πλεονεκτήματα της εγγύησης είναι ότι εφαρμόζεται παγκοσμίως, σε όλους τους εξουσιοδοτημένους συνεργάτες της Porsche, διασφαλίζοντας άμεση και αξιόπιστη εξυπηρέτηση σε περίπτωση ανάγκης. Η εγγύηση Porsche Approved Warranty αποτελεί μέρος της συνολικής φιλοσοφίας της εταιρείας να προσφέρει στους πελάτες της όχι μόνο μοναδικές εμπειρίες οδήγησης, αλλά και εγγυημένη αξιοπιστία και ποιότητα. Σε μια εποχή όπου οι καταναλωτές αναζητούν ολοκληρωμένες υπηρεσίες και διαφάνεια, η Porsche αποδεικνύει ότι παραμένει στην κορυφή των premium κατασκευαστών, όχι μόνο με την τεχνολογία και την καινοτομία της, αλλά και με τις υπηρεσίες υποστήριξης που προσφέρει.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με τους συμβούλους εξυπηρέτησης σε Λευκωσία και Λεμεσό στο τηλέφωνο 77771911.

LIDL ΚΥΠΡΟΥ

Το mind REset στα καλύτερά του

Με μία εντυπωσιακή διπλή διάκριση ολοκληρώθηκε η συμμετοχή των κυπριακών ομάδων στον Ευρωπαϊκό Διαγωνισμό του εκπαιδευτικού περιβαλλοντικού προγράμματος mind REset, ο οποίος πραγματοποιήθηκε φέτος στη Βιέννη, αποδεικνύοντας ότι η επόμενη γενιά μπορεί –και πρέπει– να έχει πρωταγωνιστικό ρόλο στην προσπάθεια για ένα πιο βιώσιμο μέλλον. Το mind REset, μια στρατηγική πρωτοβουλία της Lidl Κύπρου σε συνεργασία με τον οργανισμό Junior Achievement Κύπρου, τη θεσμική υποστήριξη του υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας και την αιγίδα του υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, συνεχίζει για 4η χρονιά να επενδύει ουσιαστικά στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και την ενδυνάμωση των νέων. Μέσα από στοχευμένα βιωματικά εργαστήρια και δράσεις, οι μαθητές και οι μαθη-

τριες μαθαίνουν να σκέφτονται δημιουργικά και να δίνουν λύσεις σε πραγματικά περιβαλλοντικά προβλήματα. Η φετινή διοργάνωση της Βιέννης συγκέντρωσε 39 ομάδες από 10 ευρωπαϊκές χώρες, με έντονο ανταγωνισμό και υψηλό επίπεδο συμμετοχής. Οι παρουσιάσεις αξιολογήθηκαν από 7 ομάδες κριτικών επιτροπών για τα περίπτερα και 4 ανεξάρτητους κριτές για τις επί σκηνής παρουσιάσεις, βάσει κριτηρίων που αφορούσαν την καινοτομία, το μαρκετινγκ και τη βιωσιμότητα των ιδεών. Συνολικά απονεμήθηκαν 7 βραβεία, και η Κύπρος απέσπασε δύο από αυτά. Συγκεκριμένα, το Βραβείο Καλύτερης Παρουσίασης (Best Pitch Award) απονεμήθηκε στην ομάδα Rocking Paints από το Δημοτικό Σχολείο Αγίας Βαρβάρας, η οποία κατάφερε να εντυπωσιάσει κοινό και κριτική επιτροπή με μια ιδέα που συνδυάζε καινοτομία, περιβαλλοντική

συνειδηση και έξυπνο design. Επιπρόσθετα, το Βραβείο Βιωσιμότητας (Sustainability Award) απονεμήθηκε στην ομάδα NatureSkin Bags από το Γυμνάσιο Αποστόλου Ανδρέα Έμπας, για την οικολογική και ιδιαίτερα πρωτότυπη ιδέα τους να κατασκευάσουν χειροποίητες σακούλες από άγαρ –ένα υλικό που προέρχεται από

κόκκινα φύκια– και οργανικά απόβλητα.

Οι δύο κυπριακές ομάδες απέδειξαν ότι η καινοτομία δεν έχει ηλικία και ότι η περιβαλλοντική συνειδηση μπορεί να ενσωματωθεί αποτελεσματικά στην εκπαιδευτική διαδικασία, όταν υπάρχει στρατηγική, μέθοδος και έμπνευση.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
προτείνει

4 - 12

ΠΑΡ - ΣΑΒ
Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογραφικές Μέρες Κύπρος (18+)

Το κορυφαίο φεστιβάλ κινηματογράφου στην Κύπρο έρχεται για 23η χρονιά σε Λεμεσό και Λευκωσία, σε καλλιτεχνική διεύθυνση Αργυρώς Νικολάου και Μάριου Λιζίδη. Με έντονο διεθνή χαρακτήρα, προτείνει και φέτος πρεμιέρες πολυβραβευμένων ταινιών (Viewfinder), διεθνές (Global Images) και κυπριακό διαγωνιστικό, εκπαιδευτικά εργαστήρια και μαστερκλας, πρόγραμμα για παιδιά και νέους, καθώς και για επαγγελματίες του κινηματογράφου. Στο πλαίσιο του Φεστιβάλ πραγματοποιούνται το 6ο Dot on the Map Industry Days, η πλατφόρμα συμπαραγωγής, επιμόρφωσης και δικτύωσης που ενισχύει τις συνεργασίες μεταξύ επαγγελματιών της Μεσογείου και του διεθνούς κινηματογραφικού χώρου. Επικεφαλής: Δανάη Στυλιανού. Επιπλέον, το 10ο Φεστιβάλ Κινηματογραφικές Μέρες για Παιδιά και Νεαρά Άτομα, σε καλλιτεχνική διεύθυνση Αθηνάς Ξενίδου, προτείνει για άλλη μια χρονιά εργαστήρια και προβολές για τους νεαρούς σινεφίλ. Διοργάνωση: Υφυπουργείο Πολιτισμού – Τμήμα Σύγχρονου Πολιτισμού και Θέατρο Ριάλτο. Οι ταινίες θα προβάλλονται στους αυθεντικούς τους διαλόγους με ελληνικούς και αγγλικούς υπότιτλους. €5 / 30 (Κάρτα Φεστιβάλ)

15

ΤΡΙ 20:30 (70')
Γραμμή 112 (12+)
Χριστόδουλος Αντρέου | Επί Σκηνής

Ένα ψυχολογικό θρίλερ δωματίου, βασισμένο στη βραβευμένη δανέζικη ταινία *The Guilty*. Ένας αστυνομικός κατηγορείται για φόνο εν ώρα υπηρεσίας. Μια παράσταση-εμπειρία που διατηρεί το ασαπένς του κινηματογράφου και τη μαγεία του θεάτρου, τοποθετώντας το κοινό σε θέση μάρτυρα. Σκηνοθεσία- δραματολογία: Χριστόδουλος Ανδρέου. Μουσική σύνθεση, σχεδιασμός ήχου, μισά: Ανδρέας Οικονομίδης. Σκηνικά-Κοστούμια: Σοφία Μαυρομιχάλη. Σχεδιασμός φωτισμού: Βασίλης Πετεινάρης. Video art: Παντελής Διαμαντίδης. Επί σκηνής: Πάνος Μακρής. €15 / 12

16

TET 20:30 (119')
Maria (UK, USA, FRA, GER 2024)
Pablo Larrain

Ο μάστερ της κινηματογραφικής βιογραφίας, Πάμπλο Λαραίν, ολοκληρώνει την τριλογία του για γυναίκες-σύμβολα του 20ου αιώνα με ένα εντυπωσιακό πορτρέτο της Μαρίας Κάλλας, βασισμένο όχι μόνο σε γεγονότα, αλλά και σε φαντασία. Επίσημη Συμμετοχή στο Διεθνές Διαγωνιστικό Τμήμα στο Φεστιβάλ Βενετίας 2024. Ηθοποιοί: Αντζελίνα Τζολί, Πιερφραντσέσκο Φαβίνο, Άλμπα Ρορβάχερ, Βαλέρια Γκολίνι, Κόντι Σμιτ-ΜακΦι, Αγγελίνα Παπαδοπούλου, Λυδία Κονιόρδου. Στα Αγγλικά με Ελληνικούς υπότιτλους. €8

23

TET 20:00 (180')
André Rieu's 75th Birthday Celebration: The Dream Continues

Ο André Rieu γιορτάζει τα 75α γενέθλιά του! Ο «Βασιλιάς του Βαλς» μας προσκαλεί σε ένα μαγευτικό πάρτι εν πλω, διασχίζοντας τα νερά της γενέτειράς του, το Μάαστριχτ, συνοδευόμενος από την Ορχήστρα Johan Strauss. Ένας φόρος τιμής στο παιδικό όνειρο του André Rieu να δημιουργήσει τη δική του ορχήστρα και να ταξιδέψει ανά τον κόσμο. Η ταινία παρουσιάζει μια προσεγμένη επιλογή από τις πιο αγαπημένες και εντυπωσιακές παγκόσμιες ερμηνείες του, μαζί με ορισμένες από τις ωραιότερες στιγμές που μοιράστηκε με την Ορχήστρα Johann Strauss όλα αυτά τα χρόνια. €15 / 10

26

ΣΑΒ 16:00 (110')
Μότσαρτ, Ο Μαγικός Αυλός (3+)
Κάρμεν Ρουγγέρη

Η Κάρμεν Ρουγγέρη και οι συνεργάτες της, θα γνωρίσουν στους μικρούς αλλά και τους μεγάλους φίλους τους, τον μοναδικό Βόλφγκανγκ Αμαντέους Μότσαρτ, μεταμορφώνοντας την όπερα *Ο Μαγικός Αυλός* σε ένα μουσικό παραμύθι πλημμυρισμένο από τις υπέροχες μελωδίες αυτού του σπουδαίου συνθέτη. Ο βασιλιάς της μέρας και η βασίλισσα της νύχτας, κάποτε αγαπήθηκαν τρελά και αποδόσαναν να ενωθούν. Όμως η αγάπη τους αυτή κράτησε πολύ λίγο. Εκείνη ήταν φτιαγμένη από ψέματα και κακία, εκείνος από αλήθεια και καλοσύνη. Εκείνη ήθελε να εξουσιάζει με το σκοτάδι, εκείνος ήθελε να βασιλεύει με το φως. Πώς να ταιριάσουν λοιπόν; Κείμενο - Αφήγηση: Κάρμεν Ρουγγέρη. Σκηνοθεσία: Κάρμεν Ρουγγέρη - Χριστίνα Κουλουμπή. Παίζουν οι ηθοποιοί: Άρης Δελαγραμμάτικας, Μαύρα-Μαρία Θεοδωρακοπούλου, Στέφανος Κορρές, Χριστίνα Κουλουμπή, Νίκος Κύρτσος, Φώτης Λάμαρης, Ινώ Πικιώνη, Αλεξάνδρα Σκένδρου. €20 / 17

Απρίλιος 2025

27

KYP 20:30 (120')
Ό,τι αγαπάς..
Έλενα Σολέα

Η Έλενα Σολέα, στην πρώτη της προσωπική συναυλία, με τραγούδια που σημάδεψαν με την ερμηνεία της την τριαντάχρονη παρουσία της στα μουσικά δρώμενα του τόπου. Θα παρουσιαστούν τραγούδια των σημαντικότερων Ελλήνων συνθετών και στιχουργών. Θα ακουστούν μεταξύ άλλων, τα τραγούδια: *Μαμά γερνάω, Αυτή η νύχτα μένει, Μια θάλασσα μικρή, Κουτσή κιθάρα, Μαρκίζα, Έλα σε εμένα, Δεν είμαι άλλος* κ.ά., διασκευασμένα και ερμηνευμένα από ένα κουαρτέτο εγχόρδων και συνοδεία από τρομπόνι και πιάνο. Ενορχηστρώσεις / Διεύθυνση ορχήστρας: Αντώνης Πολυκάρπου. €20 / 18

29

ΤΡΙ 20:30 (56')
Bliss
Ομάδα Χορού Ασώματες Δυνάμεις

Έξι ερμηνευτές με τη χρήση λόγου, ήχου και κίνησης μοιράζονται την προσωπική ή την συλλογική εμπειρία της ευδαιμονίας. Συναντιούνται και διασταυρώνονται, εκμυστηρεύονται, αναιρούν. Χτίζουμε με απλά υλικά έναν δικό τους κόσμο ευδαιμονίας, ενώ παραμένουν ειλικρινείς, ευάλωτοι κι ανθρώπινα ατελείς. Σύλληψη, σκηνοθεσία, χορογραφία: Ανδρομάχη Δημητριάδου Lindahl. Δραματολογία: Χρήστος Πολυμενέκος. Χορεύουν / συν δημιουργούν οι χορευτές της ομάδας χορού Ασώματες Δυνάμεις. Στο πλαίσιο του προγράμματος Τερφιχόρη 2025, του Υφυπουργείου Πολιτισμού -Τμήμα Σύγχρονου Πολιτισμού. €13 / 10

77777745
rialto.com.cy

Θέατρο Ριάλτο

Πτώση 2,9% έφερε στο Χ.Α. το κύμα ρευστοποιήσεων

Πιέσεις σε blue chips, τράπεζες – Στις 1.685,24 μονάδες ο Γενικός Δείκτης

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Ισχυρή διόρθωση έπληξε το Χρηματιστήριο Αθηνών, το οποίο ακολούθησε το έντονα αρνητικό κλίμα που κυριάρχησε και στις ευρωπαϊκές αγορές, με τον Γενικό Δείκτη να υποχωρεί κάτω από τις 1.690 μονάδες και τις τράπεζες να καταγράφουν βουτιά έως και 6,5% ενώσει της επικείμενης ενεργοποίησης των δασμών Τραμπ από τις 2 Απριλίου και έπειτα από τις νέες δηλώσεις του το Σαββατοκύριακο ότι οι αμοιβαίοι δαμοί θα περιλαμβάνουν όλες τις χώρες ανεξαιρέτως.

Το κλείσιμο του μήνα και του α΄ τριμήνου επιφύλασσε έτσι μια αρνητική εξέλιξη για την αγορά, με τους εγχώριους αναλυτές να επισημαίνουν άλλωστε τις τελευταίες ημέρες ότι μια διόρθωση ήταν αναμενόμενη έπειτα από το σχεδόν αδιάκοπο ράλι του Χ.Α. φέτος.

Τα πρώτα στοιχεία αυτής της εξέλιξης είχαν φανεί από την προηγούμενη ε-

Για μία ακόμα συνεδρίαση ο τζίρος κινήθηκε σε υψηλά επίπεδα, φθάνοντας στα 266,5 εκατ. ευρώ.

βδομάδα, με τις ρευστοποιήσεις στις τραπεζικές μετοχές, οι οποίες κατέγραφαν διπλάσιες αποδόσεις σε σχέση με το σύνολο της αγοράς από τις αρχές του έτους, να εντεινούνται. Στη χθεσινή συνεδρίαση η πτώση των τραπεζικών μετοχών κυριάρχησε και πάλι, με αποτέλεσμα η συνολική βουτιά στον κλαδικό δείκτη στις τρεις τελευταίες συνεδριάσεις να πλησιάζει το 8%. Σε επίπεδο μήνα, τα κέρδη του Χ.Α. σαφώς περιορίστηκαν λόγω της χθεσινής πτώσης, με αποτέλεσμα ο Γενικός Δείκτης να κλείσει τον Μάρτιο με κέρδη 4,82% και ο τραπεζικός με άνοδο 6,3%. Από τις αρχές του έτους ο Γενικός

Σε επίπεδο μήνα, τα κέρδη του Χ.Α. σαφώς περιορίστηκαν λόγω της χθεσινής πτώσης, με αποτέλεσμα ο Γενικός Δείκτης να κλείσει τον Μάρτιο με κέρδη 4,82% και ο τραπεζικός με άνοδο 6,3%.

Δείκτης σημειώνει πλέον άνοδο 14,7%, ενώ ο τραπεζικός 23,5%.

Έτσι, στα στατιστικά της συνεδρίασης της Δευτέρας, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 1.685,24 μονάδες με πτώση 2,91%, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 266,5 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης υποχώρησε κατά 3,45% στις 4.148,45 μονάδες, ενώ με πτώση 2,46% έκλεισε η μεσαία κεφαλαιοποίηση, στις 2.572,89 μονάδες.

Στα μη τραπεζικά blue chips, κανένας τίτλος δεν έκλεισε με θετικό πρόσημο: με πτώση 5,58% έκλεισε η Metlen, ακολούθησαν με απώλειες άνω του 4% οι

Βιοχάλκο και ΕΛΒΑΛΧαλκόρ, το 3% ξεπέρασε η πτώση σε ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και Motor Oil, ενώ άνω του 2% ήταν οι απώλειες σε ΔΔΑΑ, Cenergy, «Σαράντης», Lamda Development, ΟΠΑΠ, Jumbo, HELLENIQ ENERGY, Aegean και «Ελλάκτωρ».

Ο τραπεζικός δείκτης κατέγραφε «βουτιά» 4,71% κλείνοντας στις 1.586,49 μονάδες, με την Τράπεζα Πειραιώς να καταγράφει απώλειες 6,52%, την Alpha Bank να υποχωρεί κατά 5,98%, τη Eurobank να σημειώνει πτώση 3,93%, την Εθνική Τράπεζα να κλείνει 3,57% χαμηλότερα, ενώ στο 2,78% διαμορφώθηκαν οι απώλειες για την Optima Bank.

Μένει πάντως να φανεί εάν η ισχυρή χθεσινή πτώση του Χ.Α. είναι απλώς ένα «αναγκαίο» μέρος της bull market, προσφέροντας έτσι νέα ευκαιρία εισόδου είτε για τα χαρτοφυλάκια που ήταν πωλητές είτε για νέους επενδυτές που θέλουν να τοποθετηθούν στην αγορά, ή αποτελεί την αρχή μιας μεγαλύτερης κίνησης. Το διεθνές κλίμα πάντως σίγουρα δεν βοηθά, ειδικά τη στιγμή που διεθνείς αναλυτές έχουν επίσης προειδοποιήσει ότι και το ράλι στις ευρωπαϊκές αγορές αναμένεται να διαταραχθεί από τον εμπορικό πόλεμο που ουσιαστικά ξεκινάει στις 2 Απριλίου.

Στο «κόκκινο» όλα τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια

Γενική υποχώρηση προκάλεσε χθες στα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, για τέταρτη συναπτή συνεδρίαση, η απειλή των δασμών που αναμένεται να ανακοινώσει αύριο ο Αμερικανός πρόεδρος και για μια ακόμη φορά προκαλεί αναταραχή στις αγορές τριών ηπείρων.

Αφενός η Wall Street Journal δημοσίευσε αποκλειστικές πληροφορίες πως ο Αμερικανός πρόεδρος ζήτησε από το επιτελείο του να επιστρέψει σε επιθετική γραμμή στο θέμα των δασμών και αφετέρου είχε προηγηθεί δηλώσή του στη διάρκεια του Σαββατοκύριακου πως «δεν θα μπορούσε να αδιαφορεί περισσότερο για το αν οι αυτοκινητοβιομηχανίες θα αυξήσουν τις τιμές τους εξαιτίας των δασμών».

Η πτώση ήταν σαφώς μεγαλύτερη στις μετοχές εταιρειών που επηρεάζονται περισσότερο από τις εντάσεις στις εμπορικές σχέσεις.

Ειδικότερα ο δείκτης που παρακολουθεί τον κλάδο των αυτοκινητοβιομηχανιών και των βιομηχανιών εξαρτημάτων αυτοκινήτων έκλεισε με υποχώρηση 2,6%, ενώ για μια ακόμη φορά σημείωσαν απώλειες οι μετοχές των μεγάλων ευρωπαϊκών αυτοκινητοβιομηχανιών: η Volkswagen σημείωσε πτώση 3,5%, η Mercedes-Benz υποχώρησε 2,8% και η Renault απώλειες 2%.

Οι ευρωπαϊκές αγορές ολοκλήρωσαν τον Μάρτιο με πτώση. Ήταν ο πρώτος μήνας φέτος με απώλειες για τις ευρωπαϊκές μετοχές.

Η Volkswagen σημείωσε πτώση 3,5%, η Mercedes-Benz υποχώρησε 2,8% και η Renault απώλειες 2%.

του από τον Δεκέμβριο του 2020, και τις μετοχές των Anglo American, Glencore, Rio Tinto και Antofagasta να υποχωρούν όλες περισσότερο από 3%.

Έτσι, οι ευρωπαϊκές αγορές ολοκλήρωσαν τον Μάρτιο με πτώση και ήταν ο πρώτος μήνας του τρέχοντος έτους που έκλεισε με απώλειες για τις ευρωπαϊκές μετοχές. Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Eurostoxx 600 κατέγραψε απώλειες 1,51%, ενώ στο «κόκκινο» έκλεισαν όλοι οι εθνικοί δείκτες: με πτώση 0,88% ο δείκτης FTSE 100 του Λονδίνου, 1,33% ο Xetra DAX της Φρανκφούρτης, 1,58% ο CAC 40 του Παρισιού και 1,73% ο FTSE MIB του Μιλάνου.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη				(Σε δολάρια)				London/Λονδίνο				(Σε νέγκες)			
Εταιρείες	Πρω από το κλείσιμο	Μετ.%		Εταιρείες	Χθεςαν	Μετ.%		Εταιρείες	Χθεςαν	Μετ.%		Εταιρείες	Χθεςαν	Μετ.%	
3M COMPANY/d	145,61	0,5316		WALMART INC/d	86,78	1,9143		ANGLO AMERICAN/d	2140	-4,815		ST.JAMES'S PLA/d	976,9618	-3,363	
ALCOA CORP/d	30,15	-1,6634		WELLS FARGO & /d				A.B.FOOD/d	1901,634	-1,572		SMITHS GROUP/d	1928	-0,771	
ALTRIA GROUP/d	59,395	2,141						ADMIRAL GRP/d	2844,2648	0,529		SMITH&NEPHEW/d	1085	1,307	
AMAZON COM/d	188,52	-2,1793						ASSTEAD GRP/d	4142,23002	-2,355		SSE/d	1594	-0,747	
AMER EXPRESS C/d	266,22	0,2787						ANTOFAGASTA/d	1670,169	-3,666		STAND.CHART/d	1128	-0,524	
AMER INTL GROU/d	86,4	3,3246						AVIVA/d	554,638	-0,963		SEVERN TRENT/d	2533,08095	1,402	
AMGEN/d	309,7118	0,8998						BAE SYS/d	11190	-1,419		TRAVIS PERKINS/d	548,98826	-2,569	
APPLE INC/d	220,255	1,2047						BR.LAND/d				UNILEVER/d	4622	0,501	
BANK OF AMERIC/d	41,415	0,4						BABCOCK INTL/d	721,5	-1,764		TESCO/d	332,1	0	
BAXTER INTL IN/d	33,98	0,6815						BERKELEY GRPL/d	3576,993	-0,994		UTD. UTILITIES/d	1013,91092	0,398	
BOEING CO/d	170,995	-1,3358						BT GROUP/d	164,99	0,333		WHITBREAD/d	2449	-1,488	
BRISTOL MYERS /d	60,86	1,3995						CARNIVAL/d	1321	-3,397		ABB LTD N/d	45,22	-3,71	
CATERPILLAR IN/d	327,98	-0,5187						CENTRICA/d	149,24132	-0,2		RICHEMONT N/d	152,95	-3,44	
THE CIGNA GP O/d	327,13	0,643						COMPASS GROUP/d	2554,23	-0,351		GEBERT NI/d	550	-1,47	
CHEVRON/d	168,55	1,4811						CAPITA GROUP/d	12,98	-5,942		NOVARTIS N/d	97,84	-0,79	
CISCO SYSTEMS/d	61,125	0,4354						CRH/d	6618	-2,528		ROCHE HOLDING /d	290,5	-2,09	
CITIGROUP/d	70,115	-0,3057						DCC/d	5145	-1,437		SGS N/d	87,92	-0,29	
CERVERIAS/d	15,27	-0,3264						DIAGEO/d	2013	-1,564		SWATCH GROUP /d	151,7	-3,07	
COCA-COLA CO/d	71,315	1,3429						DIRECT LINE/d	281,2	-1,333		ADECCO N/d	26,42	-3,22	
COLGATE PALMOL/d	93,555	0,7919						EASYJET/d	445,5	-3,743		JULIUS BAER N/d	60,7	-2,25	
DANAOS CORP/d	77,96	-1,7146						FRESNILLO/d	925	-1,214		RAVANDAD/d	3798	-0,91	
DIANA SHIPPING/d	1,58	-3,0675						GLENCORE/d	280,35	-4,187		NESTLE SA/d	89,34	-1	
DOW INC/d	34,765	1,1787						GSK/d	1457,5	-1,78		TRANSOCEAN N/d	0	0	
DUPONT DE NMOU/d	74,185	0,2094						HIKMA/d	1959	-0,713		SWISSCOM N/d	509,5	-0,68	
GLBL X EM MR E/d	26,03	-0,8192						HAMMERSON/d	246,8	-2,451		SWISS RE N/d	150	-1,02	
ENTERGY CP/d	84,75	0,4028						HSBC HLDGS.UK/d	870	-1,299		UBS GROUP N/d	26,87	-3,83	
EXXON MOBIL/d	119,725	1,6946						INTL CONSOL AI/d	258,6	-6,624		ZURICH INSURAN/d	615	-1,03	
FEDEX CORP/d	242,45	0,3062						INTERCOM. HOTE/d	82,96	-1,245					
FORD MOTOR CO/d	9,935	2,2119						3I GRP/d	3608	-2,586					
INTL BUS MACHI/d	247,79	1,5533						IMBBRANDS/d	2859	1,38					
GENERAL DYNAMI/d	272,015	1,0908						INTERTEK GROUP/d	5015,5638	-0,299					
GE AEROSPACE O/d	198,84	-0,5203						ITV/d	78,5	-1,438					
GOLDM SACHS GR/d	540,95	-0,3995						JOHNSON MATTHE/d	1324	-3,075					
HALLIBURTON CO/d	25,465	1,5756						KINGFISHER/d	253,3	0,716					
THE HFTD INS O/d	123,36	0,9327						LAND SECS./d	554	-0,632					
HP INC/d	27,55	-1,2545						LEGAL&GEN/d	242,6	-0,451					
HOME DEPOT INC/d	363,02	1,3598						LLOYDS GRP/d	72,04	-1,798					
INTEL CORP/d	22,195	-2,2677						MARKS & SP/d	1	0,254					
JOHNSON JOHNSO/d	165,58	1,1423						MONDI/d	1145,255	-2,299					
JPMORGAN CHASE/d	243,13	0,1153						NATIONAL GRID/d	1009,5	0					
LAZARD INC ORD/d	42,97	-0,4633						NEXT/d	10950	0,864					
MCDONALD'S COR/d	308,585	0,4868						PRUDENTIAL/d	830	-0,625					
MERCK & CO/d	89,04	-0,2129						PERSIMMON/d	1189,5	-0,832					
MICROSOFT CP/d	371,37	-1,9615													
3M COMPANY/d	145,65	0,5592													
MORGAN STANLEY/d	115,47	0,1214													
NIKE INC CL B/d	63,28	-0,0158													
NORFOLK SOUTHE/d	234,21	1,5875													
PFIZER INC/d	24,975	-0,9322													
PROCTER & GAMB/d	169,72	1,0058													
ROCKWELL AUTOM/d	254,95	-1,4229													
SCHLUMBERGER L/d	42,1699	0,6922													
SOUTHERN/d	91,534	0,4207													
STEALTHGAS/d	5,76	-0,5181													
UNISYS CORP/d	4,61	-0,2165													
UNITEDHEALTH G/d	522,18	1,1898													
US BANCORP/d	41,9	0,3352													

TIMES ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ			
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ		TIMES SPOT	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,0815	ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ	6,2507
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ	161,60	ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,5533
ΛΕΒ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ	1,9558	ΓΟΥΑΝ ΚΙΝΑΣ	7,8442
ΚΟΡΩΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	24,962	ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ	8,4130
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4613	ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΟΝΗΣΙΑΣ	17992,97
ΛΙΡΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	0,83536	ΣΕΚΕΛ ΙΣΡΑΗΛ	4,0256
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	402,35	ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΙΑΣ	92,3955
ΖΛΟΤΙ ΠΟΛΩΝΙΑΣ	4,1840	ΓΟΥΟΝ ΝΟΤΙΑΣ ΚΟΡΕΑΣ	1594,71
ΛΕΪ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	4,9771	ΠΕΣΟ ΜΕΞΙΚΟ	22,0627
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,8490	ΡΙΝΓΚΙΤ ΜΑΛΑΙΣΙΑΣ	4,7992
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	0,9531	ΔΟΛΑΡΙΟ Ν. ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,9035
ΚΟΡΩΝΑ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ	142,70	ΠΕΣΟ ΦΙΛΙΠΠΙΝΩΝ	61,919
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	11,4130	ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,4519
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	41,0399	ΜΠΑΧΤ ΤΑΪΛΑΝΔΗΣ	36,706
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,7318	PANT ΝΟΤΙΑΣ ΑΦΡΙΚΗΣ	19,8782

ΡΟΥΒΛΙ ΡΩΣΙΑΣ: Λόγω της τρέχουσας συναλλακτικής δραστηριότητας στην αγορά EUR/RUB, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν είναι σε θέση να καθορίσει μία τιμή αναφοράς αντιπροσωπευτική των επικρατούσων συνθηκών της αγοράς. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ αποφάσισε να αναστείλει τη δημοσίευση τιμής αναφοράς του ευρώ για το ρωσικό ρούβλι μέχρι νεότερας.

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ		
ΜΑΡΤΙΟΣ 2025		
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,0434	
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ	0,8284	
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4588	
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	11,2140	
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ		
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΕΥΡΩ)		
	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ	653,30	757,80
ΜΙΣΗ ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ	343,00	397,80
ΡΑΒΔΟΣ ΧΡΥΣΟΥ (1 Kg)	88.000	102.000
ΡΑΒΔΟΣ ΧΡΥΣΟΥ (1 gr)	88,00	102,00
ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ		
ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)		
	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	652,94	765,15
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	652,94	765,15
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	652,94	758,07

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 1 Απριλίου 2025

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά Μετ.	
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	1.685,24	1.735,68	-50,44	-2,91%
FTSE/X.A. LARGE CAP	4.148,45	4.296,50	-148,05	-3,45%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	15.005,17	15.387,83	-382,66	-2,49%
FTSE/X.A.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	4.417,95	4.534,03	-116,08	-2,56%
FTSE/X.A. MID CAP	2.572,89	2.637,68	-64,79	-2,46%
FTSE/X.A. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	990,10	1.023,24	-33,14	-3,24%
ΔΕΙΚΤΗΣ ATHEX ESG	1.953,61	2.021,18	-67,57	-3,34%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	2.305,08	2.368,62	-63,54	-2,68%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	3.191,33	3.286,86	-95,53	-2,91%
FTSE/X.A. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.586,49	1.664,98	-78,49	-4,71%
FTSE/ATHEX ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	5.818,68	5.912,05	-93,37	-1,58%
FTSE/ATHEX ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	7.439,07	7.804,80	-365,73	-4,69%
FTSE/ATHEX ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.810,22	4.891,52	-81,30	-1,66%
FTSE/ATHEX ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	5.466,46	5.607,51	-141,05	-2,52%
FTSE/ATHEX ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	7.927,99	8.030,14	-102,15	-1,27%
FTSE/ATHEX ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	7.604,23	7.786,78	-182,55	-2,34%
FTSE/ATHEX ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	5.431,88	5.660,64	-228,76	-4,04%
FTSE/ATHEX ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	5.648,06	5.872,37	-224,31	-3,82%

Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοίνωσαν τους νέους Συντελεστές Στάθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/X.A. Οι αλλαγές ισχύουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	154.673.410,85
ΠΟΛΥΛΟΠΛΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	22.618.931,34
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	15.718.141,65
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	11.228.831,79
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	11.081.724,11
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	9.131.625,30
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	7.394.262,98
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	4.965.345,00
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	4.474.411,28
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	3.389.627,00
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	2.489.998,16
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	2.226.433,14
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.860.011,77
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	1.789.483,40
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.362.673,00
ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ	1.219.999,36
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	1.208.699,96
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.140.874,40
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	1.110.835,56
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	860.430,72
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	738.796,70
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	544.839,64
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	410.383,27
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΡΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	373.967,29
ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	338.451,14
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	317.702,08
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	313.724,60

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ.%
ΕΕΕ	42,04	-0,05%
ΕΤΕ	9,45	-3,57%
ΠΕΙΡ	5,048	-6,52%
ΕΥΡΩΒ	2,467	-3,93%
ΑΛΦΑ	2,2	-5,98%
ΜΥΤΙΛ	40,6	-5,58%
ΟΠΑΠ	18,33	-2,34%
ΔΕΗ	13,81	-1,78%
ΜΠΕΛΑ	25,32	-2,62%
ΟΤΕ	15	-1,64%
ΤΙΤΣ	42,5	-1,73%
ΜΟΗ	22,08	-3,50%
ΓΕΚΤΕΡΝΑ	19,2	-3,32%
ΟΡΤΙΜΑ	15,36	-2,78%
ΕΛΠΕ	7,65	-2,92%
ΣΕΝΕΡ	9,3	-2,92%
ΛΑΜΔΑ	6,73	-2,18%
ΔΑΑ	9,092	-2,24%
ΑΡΑΙΓ	11,99	-2,36%
ΣΑΡ	12,84	-2,28%
ΑΚΤΡ	5,2	-1,89%
ΒΙΟ	5,89	-4,38%
ΕΥΔΑΠ	5,96	-0,67%
ΕΛΧΑ	2,11	-4,09%
ΕΛΛΑΚΤΩΡ	1,496	-2,73%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
SPACE HELLAS (ΚΟ)	6,500	6,21%	ΔΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ)	0,309	-8,04%
ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)	8,740	5,56%	MERMEREN KOMB. A.D.PRILEP(ΕΛΠ)	34,400	-7,03%
QUEST HOLDINGS (ΚΟ)	6,200	1,14%	ΙΝΤΕΡΤΕΚ (ΚΟ)	1,060	-6,61%
ΕΛΤΟΝ (ΚΟ)	1,776	0,91%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	5,048	-6,52%
ΟΛΘ (ΚΟ)	28,300	0,71%	ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜ. (ΚΟ)	2,200	-5,98%
ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ)	2,820	0,36%	ΑΒΑΣ (ΚΟ)	2,050	-5,9%
ΜΠΛΕ ΚΕΔΡΟΣ ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	3,870	0,26%	METLEN ENERGY & METALS (ΚΟ)	40,600	-5,58%
			ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ)	2,160	-4,85%
			ΑΤΤΙΚΑ BANK (ΚΟ)	0,764	-4,74%
			ΦΑΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	4,278	-4,70%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	43.143.919,80
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	42.210.936,55
ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜ. (ΚΟ)	36.838.545,57
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	26.914.052,53
METLEN ENERGY & METALS (ΚΟ)	22.618.931,34
ΔΕΗ (ΚΟ)	14.533.330,50
ΟΤΕ (ΚΟ)	11.081.724,11
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	10.370.582,33
TITAN CEMENT INTERNATIONAL (ΚΑ)	9.131.625,30
JUMBO (ΚΟ)	4.965.345,00
ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ)	2,00%
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	1,42%
ΑΛΦΑ ETF FTSE ATHEX LARGE CAP	1,01%
ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜ. (ΚΟ)	0,71%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	0,67%
ΦΑΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	0,57%
ΑΒΑΣ (ΚΟ)	0,49%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,49%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	0,41%
METLEN ENERGY & METALS (ΚΟ)	0,38%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	447	1.484	7.149
FTSE/X.A. Τράπεζες	7	39	1.641
FTSE/X.A. Large Cap	440	1.445	5.508
MSCI GREECE REBASED	0	0	0
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	3.235	54.557	329.681
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	31	855	17.231
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	69	383	2.511
ΑΚΤΩΡ Α.Ε. ΣΥΜ/ΧΩΝ (ΚΟ)	111	884	14.258
ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	731	31.682	97.355
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	1	4	514
ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0	0	228
ΑΒΑΣ Α.Ε. (ΚΟ)	31	174	2.906
BANK OF CYPRUS (ΚΟ)	6	34	542
Coca-Cola HBC AG (ΚΟ)	3	6	111
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	52	267	8.538
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	26	240	1.639
ΕΛΒΑ/ΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	25	211	5.958
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	143	3.677	21.186
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	7	35	5.029
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	16	42	1.071
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	101	519	10.945
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	70	307	3.232
HELLENIC ENERGY (ΚΟ)	32	150	5.035
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	111	663	13.632
JUMBO (ΚΟ)	28	203	540
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	16	50	8.911
METLEN ENERGY & METALS (ΚΟ)	297	879	5.606
MIG (ΚΟ)	0	0	280
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	52	229	6.625
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	313	2.241	12.375
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	7	21	694
ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK (ΚΟ)	1	5	56
ΟΤΕ (ΚΟ)	41	180	4.200
ΟΛΠ (ΚΟ)	1	5	143
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	538	8.439	44.977
ΔΕΗ (ΚΟ)	260	1.725	26.978
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0	0	163
TITAN CEMENT (ΚΑ)	42	87	388
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	73	360	5.824
Δικαιώματα σε Δείκτες	12	38	672
FTSE/X.A. Large Cap	12	38	672
Δικαιώματα σε Μετοχές	6	32	10.543
ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	10.000
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2	4	17
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	20
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	5
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	50
ΔΕΗ (ΚΟ)	4	28	451
Συνολική Δραστηριότητα	3.700	56.111	348.045

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
------	-------	----------	---------	---------------	--------	--------	-------	--------	-------------	----------

Νεοαναπτυσσόμενων Εταιρειών Αγ. Κύπρου										
Τεχνολογία										
ΑΜΠΛΟΥΣ	G.D. AMPLUS PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0000		
Υγεία										
ΙΩΝΑ	IDNA GENOMICS PUBLIC LTD (ΚΟ με ΔΨ_Κ)						0,0000	0,0000		
ΜΕΝΤΡΙΝ	MEDITRINA CYPRUS PLC						0,0000	0,0000		

Χρηματοοικονομικά										
ΚΟΝΤ	CONTRACT ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΚΟ με ΔΨ_Κ)						0,0000	0,0000		
ΑΕΟΝ	Aeonie Securities C.I.F Plc						0,0000	0,0000		
ΒΛΟΑΚ	BLACK OAK INVESTMENTS PLC (ΚΟ με ΔΨ_Κ)						0,0000	0,0000		
ΓΟΥΕΛΒ	GLOBALWEALTH GROUP PLC (ΚΟ με ΔΨ_Κ)	0,4980	0,4980	0,4980	0,7000	50	0,0000	0,4980	0,4980	0,81
ΕΧΜΙ	ΑΙΧΜΗ Α.Ε. ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ						0,0000	0,0000		
ΜΕΝΤΕ	MEDSCOPE HOLDINGS PLC						0,0000	0,0000		
ΝΤΚ	ENTECA PLC (ΚΟ χωρίς ΔΨ_Κ)						0,0000	0,0000		
ΣΟΛΙΝΤΟΥΣ	SOLIDUS SECURITIES AETFEY						0,0000	0,0000		
ΥΟΝΤΑ	YODA PLC (ΚΟ με ΔΨ_Κ)						0,0000	0,0000		
ΦΡΕΝΚΟ	FRENCO PLC (ΚΟ με ΔΨ_Κ)						0,0110	0,0000		
ΦΣΕΕ	FIRST ADVISORY AND HOLDINGS Α.Σ.Σ.Ε						0,0000	0,0000		

Ακίνητη Περιουσία										
ΑΜΔΑΚ	EASTERNMED REAL ESTATE CAPITAL PLC (ΚΟ με ΔΨ_Κ)						0,0000	0,0000		
ΒΗΗΚ	BH HIGH CROSS PUBLIC LTD (ΚΟ με ΔΨ_Κ)						0,0000	0,0000		
ΓΟΥΚ	The Mall of Engomi (ME) Plc						0,0000	0,0000		
ΙΤΤΑ	The Mall of Cyprus (MC) Plc						0,0000	0,0000		
ΚΒΔ	CONSTANTINOU BROS DEVELOPERS PLC						0,0000	0,0000		
ΚΩΑΜ	Constantinou Bros Properties Plc						0,0000	0,0000		
ΜΕΤΤΜ	METTMANN PUBLIC COMPANY LTD (ΚΟ με ΔΨ_Κ)						2,5600	0,0000		
ΟΡΚΑ	ORCA Investment Plc						0,0000	0,0000		
ΡΗΕΒ	ZREES FRACTION PLC – ΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ 'B' (ΚΟ χωρίς ΔΨ_Κ)						0,0000	0,0000		
ΡΗΣ	RIANESON INVESTMENTS PLC (ΚΟ με ΔΨ_Κ)						0,0000	0,0000		
ΡΟΦΟΛ	A.J. Green Shell Plc						0,0000	0,0000		
ΦΡΟΝ3	FRONTARICO PLC (ΚΟ με ΔΨ_Κ)						0,0000	0,0000		

Καταναλωτικά Προϊόντα

ΠΕΝΤΚΟΥ	MR. PENGU PUBLIC COMPANY LTD (ΚΟ με ΔΨ_Κ)						0,0000	0,0000		
ΣΝΤΜ	SNP Southeast Network Public Ltd						0,0000	0,0000		
ΓΤΚ	UNIVERSAL GOLF ENTERPRISES PLC						0,0000	0,0000		
ΓΙΩΤ	URYACHTING MANAGEMENT PLC (ΚΟ με ΔΨ_Κ)	0,7750	0,8600	0,7888	-7,3680	8.500	0,0000	0,6950	0,7750	-10,40
ΚΙΝΤΣ	KING'S HEAD DEVELOPMENT PLC						0,0000	0,0000		
ΛΑΤΛΦ	LANTIS GOLF PUBLIC CO LTD						0,0000	0,0000		
ΛΑΥ	LAYSTER INVESTMENTS PLC						0,0000	0,0000		
ΜΕΧΟΞΠ	MHV Mediterranean Hospitality Venture Plc						0,0000	0,0000		
ΣΤΟΝΕ	PAPHOS STONE C. ESTATES PLC						0,0000	0,0000		

Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά

ΒΙΤΑΦ	Φαρμακευτικό Κέντρο Α.Ε						0,0000	0,0000		
ΚΟΥΤΑΡΗ	ΑΒΑΝΑΣΙΩΣ Δ. ΚΟΥΚΟΥΤΑΡΗΣ Α.Ε.Β.Ε						0,3180	0,0000		
ΜΗΡ	MAGEAN HOLDING PLC						0,0000	0,0000		

ΑΝΑΛΥΣΗ / EUROBANK

Αντίθετες τάσεις
στις τιμές φυσικού
αερίου και πετρελαίου

Η περίοδος θέρμανσης στην Ευρώπη ολοκληρώνεται στο τέλος Μαρτίου, όμως οι πολιτικές της νέας κυβέρνησης Τραμπ –πρωτίστως στον τομέα του εμπορίου– έχουν οξύνει την αβεβαιότητα για την πορεία του πληθωρισμού διεθνώς. Τούτων δεδομένων, οι τάσεις στις αγορές των βασικών προϊόντων ενέργειας παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τη δυναμική του πληθωρισμού.

Στην αγορά φυσικού αερίου, η τιμή στον ευρωπαϊκό κόμβο TTF έκλεισε την Πέμπτη 27/3 στα 41 ευρώ/MWh, 29,6% χαμηλότερα από το μέγιστο δύο ετών στις αρχές Φεβρουαρίου (58,3 ευρώ/MWh), αλλά και 48,6% υψηλότερα από ό,τι την ίδια ημέρα πέρυσι. Η μέση άνοδος της τιμής κατά 70,3% το πρώτο τρίμηνο του 2025 σε σχέση με πριν από ένα χρόνο οφείλεται κυρίως στη λήξη της συμφωνίας διαμετακόμισης του ρωσικού αερίου στην Ευρώπη μέσω Ουκρανίας και στον δριμύτερο χειμώνα φέτος. Ενδεικτικά ως προς τις επιπτώσεις αυτών των παραγόντων, η πληρότητα των αποθηκευτικών χώρων αερίου στην Ε.Ε. στις 26/3 βρισκόταν στο 33,6%, έναντι 58,9% ένα χρόνο νωρίτερα.

Οι τιμές στον κόμβο TTF θα ήταν υψηλότερες εάν δεν είχαν αυξηθεί έντονα οι εισαγωγές LNG, με την άνοδό τους από τις ΗΠΑ να φθάνει, βάσει προκαταρκτικών εκτιμήσεων, το 39% στο πρώτο δίμηνο φέτος.

Παρά ταύτα, οι τιμές των συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης στον κόμβο TTF έως τον Οκτώβριο κυ-

μαίνονται δα. Επομένως, δεν διαφαίνεται προς το παρόν σημαντική αποκλιμάκωσή τους κατά την αναπλήρωση των αποθεμάτων, κάτι που θα έχει αντίκτυπο στις τιμές για τους καταναλωτές από το φθινόπωρο. Αναφορικά με τις εξελίξεις στην αγορά πετρελαίου, το κλείσιμο του Brent στις 27/3 στα 74,0 δολ./βαρέλι βρίσκεται 14,0% χαμηλότερα έναντι της ίδιας περιόδου του 2024, ενώ η μέση τιμή του το πρώτο τρίμηνο του 2025 ήταν 8,2% χαμηλότερη από πέρυσι.

Η μικρή νέα αναβολή από τον OPEC+ στην άρση των περικοπών στην παραγωγή του τον περασμένο Δεκέμβριο και οι επιπλέον κυρώσεις των ΗΠΑ στις εξαγωγές πετρελαιοειδών της Ρωσίας αύξησαν πρόσκαιρα τις τιμές. Αλλωστε συνεχίζονται οι υπερβάσεις των στόχων παραγωγής από μέλη του OPEC+. Αυτές οδήγησαν στις αρχές Μαρτίου σε συμφωνία για νέες περικοπές την περίοδο Απριλίου 2025 - Ιουνίου 2026, οι οποίες θα αντισταθμίσουν το μεγαλύτερο τμήμα της άρσης παλαιότερων μειώσεων στο ίδιο διάστημα.

Ακόμα και εάν υλοποιηθούν, η αναμενόμενη επέκταση της προσφοράς το 2025 από χώρες εκτός OPEC+ εκτιμάται από διεθνείς οργανισμούς ως επαρκής για την κάλυψη της ενίσχυσης της ζήτησης πετρελαίου υπό τις συνθήκες έντονων αβεβαιότη-
των για την παγκόσμια οικονομία κυρίως λόγω των πολιτικών της νέας κυβέρνησης στις ΗΠΑ.

EUROBANK RESEARCH

Αυξήθηκαν κατά 1,4 δισ. τα δάνεια προς επιχειρήσεις τον Φεβρουάριο

Επιταχύνουν τις επενδύσεις που χρηματοδοτούνται μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Σημαντική πιστωτική επέκταση με αύξηση των χορηγήσεων προς τις επιχειρήσεις κατά 1,4 δισ. ευρώ καταγράφηκε τον Φεβρουάριο, σαφή ένδειξη της επιτάχυνσης των επενδυτικών σχεδίων που χρηματοδοτούνται μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης και άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων, ανεβάζοντας τον δανεισμό των επιχειρήσεων στα 83,7 δισ. ευρώ από 82,3 δισ. ευρώ τον Ιανουάριο. Το ίδιο διάστημα παρατηρείται ισόποση σχεδόν –συγκεκριμένα κατά 1,3 δισ. ευρώ– μείωση των καταθέσεων από την πλευρά

Οι καταθέσεις των νοικοκυριών μειώθηκαν κατά 396 εκατ. στα 149,1 δισ., επίπεδο όπου βρίσκονταν το 2007.

των επιχειρήσεων, εξέλιξη που υποδηλώνει την αξιοποίηση της ρευστότητας που δημιουργήθηκε τους προηγούμενους μήνες για την υλοποίηση επενδυτικών έργων.

Πρόκειται, σύμφωνα με τραπεζικές πηγές, για μια συνεπή τάση που επιβεβαιώνει τους υψηλούς στόχους που έχουν θέσει οι τράπεζες το 2025 για αύξηση των χορηγήσεων και εκταμιεύσεις των επενδυτικών έργων που έχουν εγκριθεί στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης. Με βάση τα στοιχεία της ΤτΕ, τα δάνεια προς τις επιχειρήσεις αυξήθηκαν στα τέλη Φεβρουαρίου στα 83,7 δισ. ευρώ από 82,3 δισ. ευρώ τον Ιανουάριο και η κα-

Η πιστωτική επέκταση προς τα νοικοκυριά σημείωσε περαιτέρω υποχώρηση κατά 0,5% σε ετήσια βάση. Αιτία είναι οι υψηλές αποπληρωμές στεγαστικών δανείων, οι οποίες δεν αντισταθμίζονται από τις νέες χορηγήσεις.

θαρή ροή χρηματοδότησης, δηλαδή οι συνολικές χορηγήσεις μετά τις αποπληρωμές υφιστάμενων οφειλών, ανήλθαν στο 1,4 δισ. ευρώ. Αποτέλεσμα ήταν η καθαρή πιστωτική επέκταση να ενισχυθεί με ρυθμό 16,7% σε ετήσια βάση από 15,9% τον Ιανουάριο. Οι καταθέσεις των επιχειρήσεων μετά τη μείωση κατά 1,3 δισ. ευρώ που υπήρξε τον Φεβρουάριο, διαμορφώθηκαν

στα 48,2 δισ. ευρώ περίπου, καταγράφοντας μείωση για δεύτερο συνεχή μήνα από το υψηλό επίπεδο των 53,3 δισ. ευρώ που είχαν φτάσει στο τέλος του 2024. Το ύψος των καταθέσεων από την πλευρά των επιχειρήσεων αποτελεί ιστορικό υψηλό της τελευταίας 25ετίας, για την οποία υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία και είναι συνέπεια της αυξημένης κερδοφορίας που ενισχύθηκε

Σε τροχιά σύγκλισης με την Ε.Ε. ο δείκτης κόκκινων δανείων

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Ο δείκτης κόκκινων δανείων των ελληνικών τραπεζών πλησιάζει ταχύτατα τα μέσα ευρωπαϊκά επίπεδα, όπως παρατηρεί ο οίκος αξιολόγησης Scope Ratings, αν και προειδοποιεί πως σε ευρωπαϊκό επίπεδο γενικότερα αναμένεται επιδείνωση φέτος λόγω των επιπτώσεων που θα έχει η εμπορική πολιτική Τραμπ.

Πιο αναλυτικά, ο οίκος τονίζει πως αναμένει επιδείνωση της ποιότητας του ενεργητικού των τραπεζών της Ευρώπης τα επόμενα τρίμηνα, κυρίως λόγω των αυξανόμενων πιέσεων στον εταιρικό τομέα

της Ε.Ε. Ωστόσο, εάν οι συνθήκες στο παγκόσμιο λειτουργικό περιβάλλον χειροτερέψουν, ιδιαίτερα ως αποτέλεσμα της κλιμάκωσης των εμπορικών εντάσεων και των αυξανόμενων γεωπολιτικών κινδύνων, αυτό θα επιταχύνει αυτή την επιδείνωση, αυξάνοντας τους πιστωτικούς κινδύνους για τις τράπεζες.

Σύμφωνα με την ανάλυση της Scope Ratings, ο δείκτης των συνολικών μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPL) των ευρωπαϊκών τραπεζών ήταν σταθερός στο 1,88% το τέταρτο τρίμηνο του 2024 (αμετάβλητος σε σχέση με το τρίτο τρίμηνο), αλλά υπήρξε απόκλιση στις τάσεις της ποιότητας του

ενεργητικού μεταξύ των χωρών του «πυρήνα» της Ευρωζώνης και των χωρών της περιφέρειας του ευρώ.

Ειδικότερα, οι μεγαλύτερες τριμηνιαίες αυξήσεις στους δείκτες NPL στο 6^ο τρίμηνο του 2024 παρατηρήθηκαν στην Αυστρία, στη Γερμανία και στην Ολλανδία, όπως επισημαίνει. Ο δείκτης NPL της Αυστρίας μάλιστα, ο οποίος διαμορφώθηκε στο 2,4%, είναι υψηλότερος από ό,τι στην Ιταλία (2,31%) όπου ο δείκτης παραμένει σε πτωτική πορεία. Την ίδια στιγμή, όπως τονίζει η Scope, οι δείκτες NPL στην Ισπανία, στην Πορτογαλία, στην Ιρλανδία και στην Ελλάδα συνέχισαν επίσης να μειώνονται. Ο δείκτης

κόκκινων δανείων της Ελλάδας διαμορφώθηκε στο 2,9% το τέταρτο τρίμηνο, όπως τονίζει –έναντι 3,3% το 2023, 4,6% το 2022, 7% το 2021 και 25,5% το 2020–, και αν παρ’ότι οι δείκτες αυξήθηκαν από τον μέσο όρο της Ε.Ε., συγκλίνει ισότοσχα γρήγορα προς την ευρωπαϊκή κανονικότητα. Αλλωστε, η συνεκτής ενίσχυση της σταθερότητας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος και η σημαντική πρόοδος στη βελτίωση των NPLs και των μεγεθών των ελληνικών τραπεζών, ήταν ένας από τους βασικούς «μοχλούς» της αναβάθμισης της Ελλάδας από τον οίκο ένα σκαλοπάτι πάνω από την επενδυτική βαθμίδα τον Δεκέμβριο.

Στη δίνη του εμπορικού πολέμου οι διεθνείς αγορές

Σαν ατελείωτος εφιάλτης φάνηκε για τις παγκόσμιες αγορές ο Μάρτιος, καθώς το δολάριο ολοκληρώνει τον χειρότερο μήνα από τον Νοέμβριο του 2022, ο χρυσός ως ασφαλές επενδυτικό καταφύγιο σπάζει το ένα ρεκόρ μετά το άλλο, οι αμερικανικές μετοχές κάνουν βουτιά και τα χρηματιστήρια ανά τον κόσμο εμφανίζουν σκαμπανεβάσματα. Πρόκειται για τα αποτελέσματα των αλληπάλλων απειλών του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ σε ό,τι αφορά το εμπόριο με βασικούς εταίρους των ΗΠΑ.

Μέσα στον Μάρτιο ο Τραμπ επέβαλε δασμούς σε Μεξικό, Καναδά και Κίνα, ενώ δύο ημέρες αργότερα ανέβαζε μέρος αυτών μέχρι τις 2 Απριλίου. Αυτή την ημερομηνία την αποκαλεί «ημέρα απελευθέρωσης», καθώς δεσμεύθηκε να επιβάλει ανταποδοτικούς δασμούς σε όλους τους εμπορικούς εταίρους των ΗΠΑ. Επίσης, την περασμένη εβδομάδα ανακοίνωσε, αρχής γενομένης από τις 3 Απριλίου, δασμούς ύψους 25% σε όλα τα αυτοκίνητα που κατασκευάζονται στο εξωτερικό. Οι αγορές αντέδρασαν σε αυτές τις ανακοινώσεις αλλά και στις πολλές και συχνές αλλαγές των μέτρων, οι οποίες δημιουργήσαν έντονο κλίμα αβεβαιότητας σχετικά με τα επόμενα βήματα στο εμπόριο και στον οικο-

Μεγάλες απώλειες στη Wall Street τον Μάρτιο, πτώση για το δολάριο, από ρεκόρ σε ρεκόρ ο χρυσός.

νομικό αντίκτυπο όσων πράγματι επιβληθούν. Ο αμερικανικός τεχνολογικός δείκτης Nasdaq εμφάνιζε μέχρι την Παρασκευή πτώση τουλάχιστον 8% από τις αρχές Μαρτίου, που αποτελεί τη μεγαλύτερη υποχώρηση από τον Δεκέμβριο του 2022. Ο S&P 500 καταγράφει απώλειες 6,3%, τη χειρότερη επίδοση από τον Σεπτέμβριο του 2022, και ο Dow Jones υποχωρεί 5,2%. Η αμερικανική αγορά πήρε μια σύντομη ανάσα πριν από δύο εβδομάδες, αφού του Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ επιβεβαίωσε τις προβλέψεις της για δύο μειώσεις επιτοκίων φέτος. Αυτή η αισιοδοξία, όμως, χάθηκε γρήγορα, καθώς τα τελευταία στοιχεία στις ΗΠΑ έδειξαν ραγδαία επιδείνωση του καταναλωτικού κλίματος στο χαμηλότερο επίπεδο από το 2022, λόγω ανησυχιών για υψηλότερο πληθωρισμό.

Επίσης, ο δείκτης που παρακολουθεί το

Ο αμερικανικός τεχνολογικός δείκτης Nasdaq εμφάνιζε μέχρι την προηγούμενη Παρασκευή πτώση τουλάχιστον 8% από τις αρχές Μαρτίου, που αποτελεί τη μεγαλύτερη υποχώρηση από τον Δεκέμβριο του 2022.

δολάριο εναντίον ενός «καλαθιού» νομισμάτων καταγράφει τον χειρότερο μήνα από τον Νοέμβριο του 2022. Ο δείκτης αυτός έχασε περίπου 3,5% τον Μάρτιο λόγω της ανησυχίας για τον αντίκτυπο των δασμών, ενώ το ευρώ ανέβηκε περίπου 4,4% έναντι του δολαρίου εξαιτίας των ευρωπαϊκών σχεδίων για τόνωση της άμυνας.

Εκτός ΗΠΑ, οι αγορές της Ασίας ξεκίνησαν

με μεγάλες απώλειες τις συνεδριάσεις αυτές της εβδομάδας, καθώς οι επενδυτές ανησυχούν ότι ο Τραμπ θα ανακινώσει σαρωτικούς δασμούς την Τετάρτη. Αντίστοιχα, οι ευρωπαϊκές αγορές ξεκίνησαν την εβδομάδα σε χαμηλό δύο μηνών, με την αγωνία να κορυφώνεται ενόψει της Τετάρτης. Ωστόσο, ο Μάρτιος ήταν ευνοϊκός για τα μεγάλα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια αφενός λόγω του δημοσιονομικού μπαζούκας που εγκρίθηκε στη Γερμανία και αφετέρου εξαιτίας της πρόοδου της Ευρώπης στα σχέδια για αμυντική ενίσχυση. Στο μεταξύ, ο χρυσός έσπασε και άλλο ρεκόρ την τελευταία ημέρα του μήνα, αγγίζοντας έως και 3.127,88 δολάρια η ουγγιά και συνεχίζοντας το ράλι που καταγράφει από την αρχή του έτους.

Ενδεικτική της αναταραχής του Μαρτίου είναι η επίδοση του δείκτη MSCI για τις παγκόσμιες μετοχές, που υποχώρησε τουλάχιστον 4,5% τον Μάρτιο, σημειώνοντας τη χειρότερη επίδοση από τον Σεπτέμβριο του 2022. Σίγουρα ακόμη είναι άγνωστο τι θα συμβεί τον Απρίλιο, ιδίως πριν από την «ημέρα απελευθέρωσης», την Τετάρτη. Οι επενδυτές ελπίζουν ότι τουλάχιστον θα ξεκαθαρίσει το τοπίο στην εμπορική πολιτική, το οποίο επισκιάζει τις αγορές εδώ και μήνες.

Deloitte.

Connect to what is possible

www.deloitte.com/cy

MAKING AN
IMPACT THAT
MATTERS
Since 1845

PROUD TO
CELEBRATE
65 YEARS
IN CYPRUS